

Inarin kunta

Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2015

Valtuuston hyväksymä 26.5.2016

Sisällys

I Ohjaus.....	4
1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2015.....	4
2 Inarin kunnan visio, kuntastrategia, toiminta-ajatus, arvot ja perustavoitteet.....	5
3 Kunnan talouden tasapainottaminen, hallitun menokasvun ohjelma	5
4 Inarin kunnan omistajapolitiikka ja kunnan yhteisöjen erityistavoitteet	6
5 Taloussuunnitelman rakenne ja sitovuus	12
6 Tavoitearvot	14
II Tuloslaskelma.....	16
1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit	17
2 Valtionosuudet	18
3 Poistot	18
III Rahoituslaskelma ja lainakanta	19
IV Käyttötalous	24
1 Valtuusto	29
2 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden tavoitteet	30
3 Kunnanhallitus	31
3.1 Kunnanhallituksen oma toiminta.....	32
3.2 Kunnanhallituksen muu toiminta	32
3.3 Hallinto-osasto ja tietohallinto	34
3.4 Eläkemenot.....	34
3.5 Riskien hallinta ja sisäinen valvonta.....	35
3.6 Turvallisuus.....	36
4 Sosiaali- ja terveyslautakunta.....	37
4.1 Avohoito.....	40
4.2 Laitoshoito ja palveluasuminen.....	42
4.3 Lääkäritoiminta	44
4.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva	44
4.5 Suun terveydenhuolto.....	47
4.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi	47
4.7 Erikoissairaanhoido	49
5 Sivistyslautakunta.....	51
5.1. Päivähoito.....	51
5.2 Esi- ja perusopetus.....	54
5.3 Lukiokoulutus	56
5.4 Vapaa-aikapalvelut.....	57
6 Tekninen lautakunta	61
6.1 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntasuunnittelu	62
6.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen	63
6.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta.....	63
6.5 Pelastuslaitos	64
V Investoinnit	65
1 Kunnanhallituksen investoinnit	66
2 Sosiaali- ja terveyslautakunnan investoinnit.....	67
3 Sivistyslautakunnan investoinnit.....	68
4 Teknisen lautakunnan investoinnit	69
5 Kalatalousrahaston investoinnit.....	69
6 Ruokapalvelun investoinnit	70
7 Tilapalvelun investoinnit.....	71
8 Elinkeinot ja kehitys Nordican investoinnit	73
9 Saariselän keh.rahaston investoinnit	74
VI Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä	76
VII Koko kunnan laskelmat.....	77
1 Koko kunnan varsinainen ulkoinen tuloslaskelma.....	77
2 Koko kunnan varsinainen ulkoinen rahoituslaskelma.....	78

3 Koko kunnan tase	79
VIII Henkilöstö.....	84
Henkilöstö vuonna 2015	85
IX Konsernitilinpäätös	95
X Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2015 allekirjoitus.....	103
Liitteet	104
1 Kalatalouden kehittämisrahasto, erillistilinpäätös.....	105
2 Ruokapalveluliikelaitos, erillistilinpäätös.....	110
3 Tilapalvelu liikelaitos, erillistilinpäätös	117
4 Elinkeinot & kehitys Nordica, erillistilinpäätös.....	123
5 Saariselän kehittämisrahasto, erillistilinpäätös	129
6 Peruskunta	133
7 Hallinto-organisaatio ja kuntakonsernin rakennekaavio	137
8 Valtuustossa päätetyt tärkeimmät asiat vuonna 2015.....	138
9 Kehittämis- ja yhteistyö hankkeet.....	139
10 Valtuuston jäsenet ja varajäsenet vuonna 2015.....	140
11 Kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet 2015 - 2016	141
12 Tuloslaskelman liitetiedot	144
13. Tasetta koskevat liitetiedot.....	149
14 Annetut takaukset.....	153
15 Konsernituloslaskelman, -taseen ja – rahoituslaskelman laadintaperiaatteet 31.12.2015	155
16 Tilintarkastajan palkkiot.....	158
17 Tilintarkastuskertomus 2015.....	159

I Ohjaus

1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2015

Suomen kansantalouden taloudellinen kehitys on ollut jo pitkään heikkoa ja talouskasvun puuttuessa on julkista sektoria jatkuvasti jouduttu sopeuttamaan. Tarvittavien rakenteellisten uudistusten tekemiseen ei ole löytynyt riittävää poliittista yhteisymmärrystä, vaikka näkemys onkin suurelta osin yhteinen.

Sosiaali- ja terveystoimen uudistaminen on jo pitkään nähty välttämättömäksi, jotta kasvaaviin julkisen sektorin menoihin voidaan merkittävästi vaikuttaa. Uudistuksen toteuttamistapa on kuitenkin muuttunut hallituksen vaihtuessa, eikä eteenpäin ole päästy. Yllättävän usein asiassa törmätään perustuslaillisiin ongelmiin, jos jokin poliittinen ratkaisu on löydetty.

Kevään eduskuntavaalien jälkeen sote -uudistusta lähdettiin viemään jälleen hieman uudelta pohjalta eteenpäin. Siihen kytkettiin mukaan laajempi valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistaminen ja irrotettiin nämä täysin kuntien vaikutuspiirin ulkopuolelle. Perustettaville itsehallintoalueille valitaan maakuntavaltuusto suorilla vaaleilla, mutta kunta jää alueisiin nähden puhtaasti edunvalvojan rooliin.

Aiemmin kuntien suurimpana uhkana on nähty itsenäisyyden menettäminen ja kuntaliitokset, vaikka kunnalla olisi palveluiden järjestämiseen säilynytkin suurempi omistusosuus ja parempi ohjausvaikutus. Nykyisessä mallissa itsenäisyys säilyy, mutta kunnan tehtäväksi on jäämässä lähinnä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestäminen sekä kunnallisesta infrasta ja kunnan elinvoimaisuudesta huolehtiminen. Nähtäväksi jää, minkälaiset taloudelliset resurssit kunnilla on noiden tehtävien hoitamiseksi.

Vuoden 2015 aikana olikin tarpeen ruveta pohtimaan kunnan uutta roolia sekä uutta tehtävänjakoa ja rahoitusmallia kunnan, valtion ja tulevien itsehallintoalueiden kesken. Eri yhteyksissä jouduttiin pohtimaan muutoksen tulevia vaikutuksia ja syksyn kuluessa vahvistui näkemys uuden kuntastrategian tarpeellisuudesta, jotta niihin kyettäisiin nopeasti reagoimaan. Työ on käynnistynyt vuoden 2016 alussa, mutta monet muut pienemmät kehitystyöt on nähty tarpeelliseksi siirtää, kunnes varmuus uudistuksen toteutumisesta ja sen vaikutuksista on saatu.

Taloudellisesti vuosi 2015 toteutui Inarissa varsin hyvin. Vaikka tilikauden tulos putosi selvästi pariin edellisvuoteen nähden, toteutui se kuitenkin talousarviota parempana, eikä suurempia poikkeamia tapahtunut. Kustannusten kasvu on ollut nopeaa, mutta myös tyytyväisyys kunnan palveluihin on korkealla moniin vertailukuntiin nähden. Verotulot ja valtionosuudet kertyivät arvion mukaisesti. Myös konserniyhtiöt pysyivät tavoitteissaan ja kuntakonsernin tulos oli hyvä.

Taloudellisen kehityksen suunta on heikkenevä, mutta matkailun vahva kasvu ja positiiviset uutiset yritysten investoinneista tukevat luottamusta siihen, että kunnan tulopohja pysyy vakaana ja hyvällä tasolla tulevaisuudessakin. Siten kunta pystyy uudessa roolissaan huolehtimaan asukkaidensa hyvinvoinnista ja alueensa elinvoimaisuudesta jatkossakin.

Jyrki Hyttinen
kunnanjohtaja

2 Inarin kunnan visio, kuntastrategia, toiminta-ajatus, arvot ja perustavoitteet

Inarin kunnan visio

Vuonna 2020 Inari on pohjoista sijaintiaan menestyksekkäästi ja kestävällä tavalla hyödyntävä vauras, kansainvälinen ja elinkeinollisesti monipuolinen arktisen luonto- ja kulttuurimatkailun, kylmätekniikan ja luonnonvarojen hyödyntämisen keskus Pohjois-Lapissa.

Kuntastrategia / toiminta-ajatus

Inarin kunta edistää kuntalaisten, yrittäjien ja muiden taloudellisten toimijoiden toimintaedellytyksiä palveluillaan, yhteistyöverkostoillaan ja yhteistyökumppanina tavoitteenaan henkisen ja taloudellisen hyvinvoinnin kasvattaminen kunnan alueella. Erityistä huomiota kiinnitetään kunnan toimialaan kuuluvan elinkeinopoliittisen perusrakenteen (infrastruktuurin) kehittämiseen.

Kunnan arvot

Inarin kunnan arvot ovat seuraavat:

1. asiakaslähtöisyys ja palveluhenkisyys
2. yhteisöllinen työyhteisö (avoin, luottamusta herättävä, tasa-arvoinen, oikeudenmukainen, yhteistyötä tekevä, ihmistä arvostava ja yksilön oikeudet ja velvollisuudet tunnustava)
3. taloudellisuus
4. osaaminen ja uudistuminen.

Inarin kunnan perustavoitteet

Inarin kunnan perustavoitteet ovat seuraavat:

- Hyvät kunnalliset palvelut
- Talous tasapainossa, jolloin vuosikate kattaa investointien omahankintamenot
- Työllisyystilanne parempi kuin Lapissa keskimäärin
- Kunta hyvä työyhteisö
- Inarin kunnassa hyvä yrittää.

Kuntarakennetyössä Inarin ja Utsjoen kunnille on laadittu yhteinen visio, kuntastrategia/toiminta-ajatus ja yhteiset perustavoitteet, joita ei vielä kuntien valtuustoissa ole käsitelty.

Tavoitteiden toteutuminen

Perustavoitteet toteutuivat talouden tasapaino ja työllisyystavoitetta lukuun ottamatta. Vuosikate ei kattanut investointien omahankintamenoa ja työllisyystilanne oli huonompi kuin Lapissa keskimäärin.

3 Kunnan talouden tasapainottaminen, hallitun menokasvun ohjelma

Vuosien 2015–2017 talous- ja toimintasuunnitelma pohjautuu hallitun menokasvun ohjelmaan (HMK ohjelma), jonka loppuraportti ja investoinnit päätettiin valtuustossa 12.9.2013. Työn pohjana oli osastoilla, liikelaitoksissa, taseyksiköissä, kunnan yhtiöissä ja kuntayhtymässä tehty valmistelu, jonka tavoitteena oli vuo-

teen 2017 mennessä saada 1,5 miljoonan euron säästöt. Ohjelmatyöllä saavutettiin yli 1,2 miljoonan euron vuotuinen toimintakatteen säästö.

Talouden tasapainotuksessa lähtökohtana ovat 19 %:n tuloveroprosentti, nykyiset kiinteistöveroprosentit ja peruskunnan lainamäärä alle 2400 euroa asukasta kohti, joten talouden tasapainotuksen ensisijainen keino on palvelujen tuottamisen tuottavuuden nostaminen.

Tavoitteiden toteutuminen

HMK-ohjelmassa asetettua säästötavoitetta ei täysin saavutettu eivätkä investoinnit toteutuneet ohjelman mukaisesti. Veroprosentti- ja lainamäärätavoitteet saavutettiin.

Kuntarakennelain selvityselvöllisyys

Hallitus on aloittanut kuntauudistuksen, jonka mukaisesti vahvan peruskunnan tulisi kyetä pääsääntöisesti itse vastaamaan palvelujen järjestämisestä, kyetä kehittämään aluettaan ja kyetä vastaamaan yhdyskuntarakenteesta.

Inarin ja Utsjoen kunnat ovat vuonna 2014 käynnistäneet kuntarakennelain edellyttämän selvitystyön. Valtiovarainministeriö on myöntänyt kunnille luvan poiketa kuntarakennelain mukaisesta selvitysalueesta (20 000 asukkaan asukas pohja).

Sitova tavoite:

Kuntarakenneselvitys tehdään vuoden 2015 kesään mennessä.

Tavoitteiden toteutuminen

Valtuusto hyväksyi 26.3.2015 kokouksessaan Inarin ja Utsjoen kuntien kuntajakoselvityksen ja esityksen kuntarakenteen muuttamiseksi. Valtuusto päätti tällöin, että kuntarakennelaisissa (1698/2009) säädetyn selvityselvöllisyyden ja siihen tehdyn kuntajakoselvitystyön perusteella Inarin kunnan kannalta ei ole edellytyksiä kuntarakennelain 2 §:n ja 4 §:n mukaiseen kahden kunnan liitokseen yhdeksi kunnaksi.

4 Inarin kunnan omistajapolitiikka ja kunnan yhteisöjen erityistavoitteet

Inarin kunnan omistajapolitiikan pitkän aikavälin tarkastelu ja kytkeytyminen kuntakonserniin hoidetaan tavoitteenasetteluna talousarvio-taloussuunnitelmassa tuleville suunnitteluvuosille. Suunnitelmassa asetetut tavoitteet kunnanhallitus toimeenpanee antaessaan toimivaltuudet yhtiökokousedustajalle vuosittaiseen yhtiökokoukseen.

Valtuusto määrittelee määräysvallassaan oleville yhteisöille (yhtiöt, säätiöt) seuraavat **sitovat tavoitteet** ja toimintaperiaatteet:

1. Inarin kunnan omistamien yhteisöjen toiminnan tulee olla vakiintuneessa vaiheessa kannattavaa, mikä merkitsee tehokasta ja kilpailukykyistä toimintaa.
2. Toimiva johto ja lakien mukaiset toimielimet vastaavat yhteisöjen tuloksesta sekä tekevät toimintaa koskevat päätökset.

3. Konserniyhteisöjen henkilöstöpolitiikassa tulee noudattaa kunnanhallituksen 6.10.2014 hyväksymiä Inarin kuntakonsernin henkilöstöperiaatteita ja -ohjeita.
4. Konserniyhteisöjen varsinaiseen toimintaan kuulumattomat (yhtiöjärjestyksen toimialan ylittävät) tai siihen vain epäsuorasti liittyvät toimenpiteet ja investoinnit sekä niiden rahoitus eivät ole mahdollisia.
5. Konserniyhteisöjen tulee toimia vastuullisesti niin taloudellisesti, sosiaalisesti kuin ekologisestikin ja vastata näiltä osin paikallisesti asiakkaiden ja kuntalaisten vaatimuksiin, erityisesti kannattavuutensa, tuottavuutensa ja kilpailukykyä aktiivisella tiedottamisella perustellen.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuivat pääosin muilta osin, paitsi Saariselän Siula Oy ei ole saavuttanut 1. kohtaa.

Kunnan yhteisöjen erityistavoitteet

Inergia konsernin erityistavoitteet

1. Inergia -konserni pyrkii aktiiviseen osinkopolitiikkaan siten, että voitosta jaettava määrä osinkoina olisi 60 %. Liikevoiton tavoitetaso on 1.800.000 €.
2. Sähkön siirtohinnoittelussa Tunturiverkko Oy on kaikissa asiakasryhmissä joko alle tai korkeintaan maan keskitasossa Energiamarkkinaviraston hintavertailussa.
3. Lämmöntoimituksissa Inergia Lämpö Oy on selkeästi edullisempi kuin vaihtoehtoinen kiinteistökohtainen kevytöljy- tai sähkölämmitys.
4. Vesimaksuissa Inarin Lapin Vesi Oy pysyy Lapin alueen keskitasossa tai alapuolella.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Inergia Oy maksaa tilikaudelta 2015 osinkoa 750 000 euroa. Konsernin liikevoitto oli 2 500 000 euroa
2. Sähkön siirtohinnoittelu, hintataso hieman yli valtakunnan keskiarvon, kuitenkin alle Lapin yhtiöiden keskiarvon.
3. Kaukolämmön hinta on tavoitteen mukainen
4. Veden hintataso on tavoitteen mukainen. Vaikka isojen rakennusten perusmaksu on valtakunnan keskiarvoa kalliimpi, vie selvästi alhaisemmat käyttömaksut kokonaisuuden kuitenkin keskiarvoa edullisemmaksi.

Inarin Kiinteistöt Oy:n erityistavoitteet

1. Inarin Kiinteistöt Oy hoitaa ja huolehtii kunnan joko suoraan tai välillisesti omistamien palvelutilojen, asuntojen ja yritystilojen kiinteistönhoidosta ja laitoshuollosta erikseen sovittavien tavoitteiden mukaisesti.
2. Inarin Kiinteistöt Oy hoitaa ja huolehtii Inarin Kiinteistöt -konserniin ja ”kiinteistökonserniin” kuuluvien yritysten isännöintiä ja hallintoa erikseen sovittavien tavoitteiden mukaisesti.
3. Inarin Kiinteistöt Oy osallistuu omalta osaltaan ja yhteisesti sopien kuntakonsernissa tapahtuviin omaisuuden järjestelyihin.
4. Inarin Kiinteistöt Oy vastaa kuntakonsernin rakennuttamispalveluista ja henkilöstön määrä ja koulutus suunnitellaan vastaamaan em. tarvetta.
5. Inarin kunta ei edellytä tuottoa kunnan sidotulle pääomalle.
6. Inarin Vuokra-asunnot Oy:n omaisuuden arvon säilyttämisestä huolehditaan oikea-aikaisilla peruskorjauksilla.
7. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa perusparannusinvestointien omarahoitusosuudesta yhtiön omistuksessa olevien ja yhtiölle mahdollisesti siirtyvien kohteiden osalta.
8. Inarin Vuokra-asunnot Oy:n perusparannusinvestointien omarahoitusosuuden turvaamiseksi yhtiö kerää vuokrien yhteydessä 0,50 €/m²/kk.
9. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa tarvittavan uudistuotannon toteuttamisesta ja rahoituksesta hankekohtaisesti Inarin Kiinteistöt Oy:n kanssa sovitulla tavalla.
10. Inarin Kiinteistöt Oy pyrkii myymään Asunto-osakeyhtiö Inarin Rajanraidon osakkeet markkinahintaan vuosien 2015 - 2017 aikana. Tuotoilla rahoitetaan Inarin Vuokra-asunnot Oy:n peruskorjausinvestointien omarahoitusosuutta. Lisäksi Asunto-osakeyhtiö Inarin Rajanraito pystyy vuokratuotoilla kattamaan toiminnasta aiheutuvat menot. Jos osakkeita ei saada kerrostalon osalta saada myytyä, se peruskorjataan vuonna 2018. Paritalot pyritään myymään vuosien 2015 – 2016 aikana.
11. Inarin Kiinteistöt Oy pyrkii myymään Asunto Oy Inarin Vuopajarannan osakkeet markkinahintaan vuoden 2015 aikana. Yhtiö pystyy vuokratuotoilla kattamaan toiminnasta aiheutuvat menot.
12. Keskinäinen Kiinteistö Oy Sevettijärven palvelukeskus toiminnallaan mahdollistaa sekä koulu- että terveysasematoiminnan jatkumisen yhtiön omistamissa toimitiloissa sekä omalta osaltaan mahdollistaa kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen saatavuuden yhtiön omistamissa rakennuksissa.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Tavoite toteutunut palvelusopimusten mukaisessa laajuudessa.

2. Tavoite toteutunut palvelusopimusten mukaisessa laajuudessa.
3. Omaisuuden järjestelyjä ei ole tehty vuoden 2015 aikana.
4. Tavoite on toteutunut sovittujen kohteiden osalta.
5. Tavoite on toteutunut.
6. Inarin Vuokra-asunnot Oy:n taloudellisesta tilanteesta johtuen peruskorjauksia ei ole tehty 2015.
7. Kts. edellinen kohta.
8. Tavoite on toteutunut.
9. Uudistuotantoa ei ole tehty vuonna 2015.
10. Tavoite on toteutunut osittain. As. Oy Inarin Rajanraidon osakkeita ei ole myyty vuoden 2015 aikana. Vuokratuotoilla on pystytty kattamaan toiminnasta aiheutuneet menot.
11. Tavoite on toteutunut osittain. As. Oy Inarin Vuopajanrannan osakkeita ei ole myyty vuoden 2015 aikana. Vuokratuotoilla on pystytty kattamaan toiminnasta aiheutuneet menot.
12. Tavoite on toteutunut.

Kiinteistökehitys InLike Oy:n erityistavoitteet

1. Kiinteistökehitys InLike Oy toteuttaa onnistuneesti Test World Oy:n ympärivuotisen Indoor II -talvitestaushalli-investoinnin.
2. Kiinteistökehitys InLike Oy edistää Test Word Oy:n ympärivuotisen Indoor III -talvitestaushallin toteutumista.
3. Kiinteistökehitys InLike Oy jatkaa erikseen määriteltyjen toimitilojen realisointia.
4. Kiinteistökehitys InLike Oy kehittää aktiivisesti toimitilapalveluitaan ja reagoi tarvittaessa nopeasti yritysten toimitilatarpeisiin.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet ovat pääosin täyttyneet. Indoor II – investointi valmistui käyttöön otettavaksi helmikuussa 2015. Indoor III – hankkeen valmistelu on käynnissä. Tilikauden aikana valmisteltiin toimitilojen realisointeja. Yrityksille on tarjottu räätälöityjä toimitilapalveluja tavoitteen mukaisesti.

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy:n erityistavoitteet

1. Yhtiö kehittää nuorisomatkailuun liittyvää perusliiketoimintaa kannattavuutta 30.000 euroa vuodessa parantaen.
2. Yhtiö kasvattaa toimintaansa edellisiin vuosiin verrattuna, johon liittyy päärakennuksen sisäremontti vuosina 2015 - 2017 kokonaiskustannuksil-

taan 500.000 euroa. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus 70 %, joten omarahoitusosuudeksi jää 150.000 euroa. Omarahoitus katetaan Inarin kunnan pääomallainalla.

3. Yhtiö osallistuu aktiivisesti paikallisen sekä Lapin alueen nuorisotyön kehittämiseen.
4. Yhtiö osallistuu Inarin kirkonkylän matkailun kehitystyöhön, pääpainona nuorisomatkat.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Tavoite toteutui, yhtiön liikevaihto kasvoi n. 20 % ja yhtiön tulos parani lähes 50 000,00€.
2. Tavoite toteutuu, mikäli investointiavustus myönnetään.
3. Tavoite toteutui, keskuksen jalansija entistä vahvempi paikallisena nuorisotyön toimijana (kerhotoiminta, tapahtumat).
4. Tavoite toteutui, keskuksen nuorisokäyttöaste oli 84 %, ja nuorisomajoituksissa rikottiin ensi kertaa 10 000:n yöpymisen raja.

MedInari Oy:n erityistavoitteet

1. liiketoiminnan kasvu
2. henkilöstöstrategian päivittäminen pitkän aikavälin toimintaedellytysten takaamiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Tavoite toteutui
2. Tavoite toteutui

Saariselän Siula Oy:n erityistavoitteet

1. Valtuuston 14.11.2013 tekemän päätöksen mukaisesti Saariselän Siula Oy:n osakkeet myydään.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Tavoite ei ole toteutunut

Inarin Paikallisradioyhdistys ry:n vuosien 2015 – 2017 erityistavoitteet ovat:

1. Investoinnit; tarvittavat ohjelmistopäivitykset (Radioman) vuonna 2015, studioiden työpisteiden monitoroinnin uusiminen vuonna 2015, kaikkien studioiden äänimonitorointien uusiminen vuonna 2016.
2. Oman varainhankinnan tehostaminen vuonna 2015.
3. Markkinointisuunnitelman päivittäminen vuonna 2015.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Ohjelmistopäivitykset toteutuivat 2015. Työpisteiden monitoroinnin uusimista ei koettu tarpeelliseksi vielä (osa laajempaa studioiden päivitystä).
2. Ei toteutunut, selkeä suunnitelma puuttuu.
3. Toteutui osittain, lisäksi uusittu hinnasto. Päästy toteuttamaan vasta 2016 alusta.

Kalotin oppimiskeskus -säätiön erityistavoitteet

1. Säätiö hoitaa sääntöjen mukaiset perustehtävät sekä ylläpitää ja kunnostaa omistamaansa kiinteistöä.
2. Säätiön omistamaansa kiinteistöön tekemän kuntokartoituksen pohjalta investointien tarve arvioidaan yhdessä vuokralaisen Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa.
3. Kiinteistöjen peruskorjaukseen kunta antaa enintään 2,5 milj. euron vieralle pääomalle omavelkaisen takauksen, kun Saamelaisalueen koulutuskeskus sitoutuu ko. vieraan pääoman sekä korko- että lyhennyskuluihin erikseen sovittavalla vuokrasopimuksen täydennyksellä.

Tavoitteiden toteutuminen

Säätiölle asetetut erityistavoitteet ovat toteutuneet. Säätiö teetti omistamansa kiinteistön peruskorjaukseen liittyviä kuntotutkimuksia ja käytiin keskustelua ja päävuokralaisen kanssa peruskorjauksen mahdollisesta toteuttamisesta. Säätiö osallistui aikuiskoulutuksen koordinoinnin kehittämiseen strategiapäivien merkeissä syksyllä 2015. Työtä jatketaan vuonna 2016.

Saariselkä Oy:n erityistavoitteet (konserni)

1. Saariselkä Oy edistää aktiivisesti omistajana tavoitetta Ski Saariselkä Oy:n osakkeiden myymisestä ja hiihtokeskustoiminnasta luopumisesta. Inarin kunnan perustavoite Saariselkä Oy:n omistajana on luopua yhtiöstä.
2. Saariselkä Oy rahoittaa kiinteistömyynnistä saatavilla nettotuotoilla runsaalla 900 000 eurolla rinnealueen toimintojen kehittämistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet ovat vain osittain täyttyneet. Ski Saariselkä Oy:n liiketoiminta myytiin kertomusvuoden aikana. Alueen tonttikauppa ei ole odoetulla tavalla käynnistynyt. Saariselkä Oy:n asema ja tehtävät Inarin kuntakonsernissa ovat selvitetävänä.

5 Taloussuunnitelman rakenne ja sitovuus

Taloussuunnitelma on laadittu kolmelle vuodelle 2015- 2017. Henkilöstöohjelma ulottuu vuoteen 2019.

Taloussuunnitelmaan sekä talous- ja toimintasuunnitelmaan ei ole sisällytetty lautakuntien esityksiä ja perusteluja, vaan ne ovat erillisessä asiakirjassa, joka ei ole valtuustoon nähden sitova. Varsinaiset valtuustoon nähden sitovat tekstit ovat esitysten ja perustelujen pohjalta laatineet kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja osastopäälliköt sekä liikelaitosten ja taseyksiköiden johtajat.

Taloussuunnitelma ja talous- ja toimintasuunnitelma jakaantuu seuraaviin osiin

- Ohjaus
- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma ja lainakanta
- Käyttötalous
- Investoinnit
- Liikelaitokset ja taseyksiköt
- Henkilöstöohjelma

Tilapalvelu ja Ruokapalvelu liikelaitosten sekä erillisten taseyksiköiden kalatalouden kehittämisrahaston ja Elinkeinot & kehitys Nordican taloussuunnitelmat ja Saariselän kehittämisrahaston tulos- ja rahoituslaskelmat ovat Inarin kunnan taloussuunnitelman sekä talous- ja toimintasuunnitelman ehdotukset, perustelut sekä lähdeaineisto-asiakirjassa, mutta näiden käyttötalous sekä investoinnit ja henkilöstöohjelmat sisältyvät kunnan taloussuunnitelmaan.

Valtuustoon nähden sitova asiakirja on ensi vuoden taloussuunnitelma ja kuntalain edellyttämä taloussuunnitelma kolmelle vuodelle.

Taloussuunnitelmaa seuraava vuosi on uuden taloussuunnitelman laadinnan kehys, jota tarvittaessa taloussuunnitelman kehittyessä tarkennetaan.

Taloussuunnitelma on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton osalta.

Sitovuustasojen valtuustoon nähden ovat seuraavat nettomenot (netto):

1. valtuuston netto (sisältäen mm. vaalit ja tarkastustoimen)
2. kunnanhallituksen alaisen hallinnon (sisältäen kunnanhallituksen oman toiminnan, kunnanhallituksen muun toiminnan, hallinto-osaston ja tietohallinnon) ja kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden ja eläkemenojen (sisältäen eläkemenooperusteiset ja varhemaksut) netto erikseen sekä erillisenä taseyksikkönä kalatalouden kehittämisrahaston, Elinkeinot & kehitys Nordican ja Saariselän kehittämisrahaston yli-/alijäämä ennen satunnaisia eritä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto
3. sosiaali- ja terveystalouden alaisena sosiaali- ja terveystoimen ja erikoissairaanhoidon netto erikseen
4. sivistyslautakunnan alaisen sivistystoimen netto
5. teknisen lautakunnan alaisen teknisen toimen (sisältäen rakennustarkastuksen) ja Lapin pelastuslaitoksen netto erikseen. Pelastustoimen menot on kirjattu teknisen toimen menokohtaan samalla tavalla erillisinä sitoviksi kuin erikoissairaanhoidon menot sekä
6. rahoitusosa: antolainojen netto ja pitkäaikaisten lainojen netto
7. tuloslaskelmaosa: rahoitustuottojen ja rahoituskulujen netto.

Kunnan liikelaitosten ja taseyksiköiden sitovuus noudattelee kunnan muita sitovuusmääräyksiä. Ruokapalvelu liikelaitos sekä eriytetyt taseyksiköt kalatalouden kehittämisrahasto, Elinkeinot ja kehitys Nordica ja Saariselän kehittämisrahasto ovat hallinnollisesti kunnanhallituksen alaisia. Tilapalvelu liikelaitos on teknisen lautakunnan alainen. Liikelaitoksissa sitovaa on yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto

Tilivelvollisia ovat edellä olevien toimielinten jäsenet ja valtuustoon nähden kunnanjohtaja, osastopäälliköt ja toimielinten esittelijät sekä toimielimiin nähden niiden alaiset johtavat viranhaltijat ja laskujen hyväksyjät.

Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ei saa ylittää. Kuitenkin toimielinten alaisuuteen kuuluvia määrärahoja voidaan kunnanhallituksen päätöksellä siirtää sitovuustasojen välillä edellyttäen, että siirrot eivät vaikuta talousarvion loppusummaan.

Varsinainen talousarvio, taloussuunnitelma ja henkilöstöohjelma ovat kaikilta osin sitovia. Talousarvio, taloussuunnitelma ja kuntasuunnitelma ovat sellaisenaan kunnanhallituksessa kunnanjohtajan päätösehdotusta ja valtuustossa kunnanhallituksen ehdotusta, ellei toisin mainita.

Henkilöstömenoja saa käyttää vain henkilöstöohjelman mukaisen henkilöstön, näiden sijaisten ja mahdollisesti erikseen käyttösuunnitelmissa hyväksytyn tilapäisen henkilöstön palkkaukseen. Edellä oleva ei koske työllistämiseen varattujen määrärahojen käyttöä

Henkilöstömenovarausta (1,1 %) voi käyttää ainoastaan mahdollisiin palkkaliikumiin kunnanhallituksen erillisellä päätöksellä ja tavanomaisiin henkilöstökustannuksiin.

Mikäli lopulliset valtionosuudet ovat pienemmät kuin talousarviossa, kunnanhallitus tekee maaliskuun loppuun mennessä esityksen talouden tasapainottamiseksi. Uusia vuoteen 2015 kohdistuvia tehtäviä tai toimintoja ei saa käynnistää ennen kuin kunnanhallitus ja tarvittaessa valtuusto ovat hyväksyneet talouden tasapainottamisen. Edellä oleva ei koske työllistämiseen varattujen määrärahojen käyttöä.

Kuntalain 64 §:n mukaiset ilmoitukset saatetaan kuntalaisten tietoon julkaisemalla ne julkisten kuulutusten ilmoitustaululla ja kunnanhallituksen erikseen päättämällä tavalla.

Investointiosassa määrärahat myönnetään toimielimille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja sellaisten investointien kattamiseksi, joiden kustannukset ovat korkeammat kuin varattu määräraha.

Investoinneiksi kirjattavan irtaimiston tulee olla hankintahinnaltaan yli 10 000 euroa. Määrärahoja ei saa käyttää muihin kohteisiin, kuin mitä suunnitelmassa on mainittu, jollei toimielin toisin päätä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui pääosin sitovuuden osalta. Talousarvioon tehtiin muutoksia talousarviovuoden aikana ja investointeja toteutettiin valtuuston erillispäätöksin.

Käyttösuunnitelmilla toimitukset jakavat toimitusten ja osastojen määrärahat ja tuloarviot taloudellisen vallan siirtämisen ja toiminnan tulosten vastuun kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin ja vastaavasti investointiosassa hankeryhmän / hankkeen määrärahat ja tuloarviot kohteisiin sekä antavat samalla valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset tarkennetut tavoitteet tehtäville.

Edelleen johtavat viranhaltijat voivat jakaa toimitusten vahvistamien tehtävien osamäärärahat, osatuloarviot ja osatavoitteet edelleen pienempiin ja tarkempiin osiin.

Sen jälkeen, kun valtuusto on vahvistanut talousarvion, tulee toimituksen tarvittaessa päättää talousarvion laadintavaiheessa hyväksytyjen käyttösuunnitelmien tarkistamisesta vastaamaan valtuuston hyväksymää talousarviota. Edelleen myös viranhaltijan tulee tarvittaessa tarkistaa käyttösuunnitelmaehdotuksensa vastaamaan toimituksen hyväksymää tehtävän käyttösuunnitelmaa.

Toimitukset ja projektit vastaavat siitä, että tulot ja tuet kertyvät kunnalle käytettyjen menomäärärahojen suhteessa.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion käyttösuunnitelmien menot alittuivat.

6 Tavoitearvot

Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on tehty seuraavien tavoitearvojen pohjalta:

Väkiluvun kehitys (toteutunut suluissa)

2014 (tot. 31.8.)	2015	2016	2017
6760 (6810)	6760 (6796)	6760	6760

Valtiovarainministeriön kuntakortin mukaan väestöennuste on pienempi kuin kunnan tavoite

2014	2015	2016	2017
6588	6551	6523	6500

Väestömäärä vaikuttaa mm. kunnan valtionosuuksien perusteisiin.

Työttömyyden kehitykselle on ollut aikaisempina vuosina ominaista työllisyyden paraneminen. Vuonna 2005 työttömyysaste oli 17,8 % ja vuonna 2012 15,1 %. Vuonna 2012 alkanut työllisyystilanteen huonontuminen on jatkunut vuonna 2013. Keskimääräinen työttömyysprosentti oli syyskuun lopulla 17,4 %. Ensi vuonna työllisyystilanne ei nykyisestään huonontune.

Edellä olevasta voisi tehdä seuraavan kuntakohtaisen ennusteen työttömyyden kehityksestä (työttömyysaste %).

2014	2015	2016	2017
18	17	16	15

Työttömyyden kehitykseen ovat osaltaan vaikuttaneet vuoden 2006 alusta voimaan tulleet säädökset, jotka ovat tuoneet kunnille lisävelvoitteita pitkäaikais-työttömien aktivoinnissa. Kunnille tulee uusia velvoitteita vuoden 2015 alusta.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite ylittyi asukasluvun osalta, mutta väkiluku pieneni 14 asukkaalla. Työttömyysaste oli 17,4 %, joten työllisyystavoite ei toteutunut.

II Tuloslaskelma

(Koko kunnan tuloslaskelma)

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	v.2015	v.2014
Toimintatuotot	8 426 246,64	8 443 061,18
Toimintatuotot/Saariselän yhd.k.rak./käyttötal.		
Toimintatuotot/Saariselän yhd.k.rak/Invest.		150 246,15
Toimintakulut	-53 885 732,28	-51 239 787,92
Toimintakate	-45 459 485,64	-42 646 480,59
Verotulot	25 280 589,96	25 038 006,42
Valtionosuudet	22 730 875,00	22 024 588,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	98 591,16	128 687,95
Muut rahoitustuotot	972 547,26	729 031,37
Korkokulut	-369 519,18	-366 074,25
Muut rahoituskulut	-20 321,46	-950,86
Vuosikate	3 233 277,10	4 906 808,04
Suunnitelman muk. poistot	-1 764 752,50	-1 573 616,95
Suunnitelman muk.poistot/Saaris. yhd.k.rak.		-150 246,15
Suunnitelman ylitt.poistot/muut		
Käyttöomaisuuden lahjoitukset		0,00
Pys.vast.arvon alentumiset	-85 732,50	
Tilikauden tulos	1 382 792,10	3 182 944,94
Investointivarausten vähennys(+)		0,00
Investointivarausten lisäys (-)		0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-135 772,95	12 228,37
Tilikauden ylijäämä	1 247 019,15	3 195 173,31

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	v.2015	v.2014
Toim.tuotot/-kulut, %	15,6	16,8
Vuosikate/Poistot %	174,7	284,6
Vuosikate, euroa/asukas	476	721
Asukasmäärä (31.12)	6796	6810

1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit

Kunnan tulovero- ja kiinteistöveroprosentit on vahvistettu valtuustossa 13.11.2014 seuraaviksi:

Tuloveroprosentti 19,00

Kiinteistöveroprosentit:

1. yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
2. vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
3. muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
4. rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
5. yleishyödylliset yhteisöt 0,00
6. voimalaitosrakennuksen veroprosentti on yleinen kiinteistöveroprosentti

Verotuloja arvioidaan v. 2015 kertyvän kaikkiaan noin 25,1 milj. euroa, mikä on 5,4 % enemmän kuin vuodelle 2014 budjetoitu. Vuoden 2014 kertymään verrattuna verotulot eivät v. 2015 kasva. Kunnallisverona (ansio- ja pääomaverotuloa) arvioidaan kertyvän n. 19,0 milj. euroa, mikä on hieman vähemmän kuin v. 2014. Yhteisöveroa arvioidaan saatavan hieman enemmän kuin v. 2014. eli n. 2,1 milj. euroa ja kiinteistöveroa saman verran kuin v. 2014 eli n. 4,1 milj. euroa. Yhteisöveron tuotto on viime vuosina ollut merkittävästi pienempi kuin aikaisemmin (vuonna 2011 yhteisöveroa kertyi n. 2,5 milj. euroa), mutta tuoton arvioidaan tulevana vuosina pienenevän.

Kunnan verotuloennuste on pienempi kuin Suomen Kuntaliiton veroennustekehikon ennusteen arvio.

Selvitys verotuloennusteen perusteista on ohessa.

Verotuloennuste

TILIVUOSI	Talousarvio (x 1000 €)					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Verolaji						
Kunnallisvero	17 498	18 821	18 938	18 890	19 484	20 026
<i>Muutos %</i>	4,0	7,6	0,6	-0,3	3,1	2,8
Yhteisövero	1698	1814	2 015	2 084	1 843	1 970
<i>Muutos %</i>	-31,9	10,2	11,1	3,4	-11,6	6,9
Kiinteistövero *)	3684	3836	4 094	4 094	4 094	4 094
<i>Muutos %</i>	4,5	4,1	6,7	0,0	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	22 842	24 472	25 047	25 068	25 421	26 090
<i>Muutos %</i>	0,1	7,2	2,4	0,1	1,4	2,6

Talousarvion toteutuminen

Verotuloja kertyi kaikkiaan n. 25,3 milj. euroa, mikä on n. 0,2 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna ja talousarviossa. Verotulot kaikkiaan lisääntyivät 1,0 %. Kunnallisveron tuotto pieneni - 0,5 %, yhteisöveron kasvoi 14,5 % ja kiinteistöveron 1,0 %:

Kunnallisverotuloa kertyi n. 18,9 milj. euroa, mikä oli n. 0,1 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kunnallisveroa kertyi 0,04 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Yhteisöveroa kertyi n. 2,4 milj. euroa, mikä 0,3 milj. euroa budjetoitua enemmän ja 0,3 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Kiinteistöveron tuotto oli 4,1 milj. euroa. Tämä oli 0,04 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna ja 0,03 milj. euroa vähemmän kuin mitä oli budjetoitu.

Verot tilinpäätöksessä				muutos TP 2014-2015		
	2014	TA 2015	TP 2015	muutos €	muutos %	Ero tal.arv.
TILIVUOSI						
Verolaji						
Kunnallisvero (1000 €)	18 946	18 890	18 850	-96	-0,5	-40
<i>Muutos %</i>	0,7	-0,3				-0,2
Yhteisövero (1000 €)	2 063	2 084	2 363	300	14,5	279
<i>Muutos %</i>	14,0	1,0				13,4
Kiinteistövero (1000 €)	4 029	4 094	4 068	39	1,0	-26
<i>Muutos %</i>	5,0	1,6				-0,6
VEROTULO KIRJATTAVA (1000 €)	25 038	25 068	25 281	243	1,0	213
<i>Muutos %</i>	2,3	0,1				0,8

2 Valtionosuudet

Valtionosuuksien arviot perustuvat julkisesti käytettävissä olevien tietojen perusteella tehtyihin laskelmiin sekä osin, erityisesti sivistystoimen osalta, omiin arvioihin. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän ensi vuonna kaikkiaan noin 22,4 milj. euroa, mikä on hieman vähemmän kuin kuluvalle vuodelle arvioitu. Valtionosuuksien arviointia vaikeuttaa vuonna 2015 voimaan tuleva valtionosuusdistus. Lopullinen ensi vuoden valtionosuuksien määrä saadaan selville vasta kuluvalle vuoden lopulla. Valtionosuuksien kasvu aikaisempiin vuosiin verrattuna on pysähtynyt.

Uuteen valtionosuusjärjestelmään sisältyy erittäin harvan asutuksen, saaristoisuuden ja saamelaisuuden perusteella kunnille annettava ylimääräinen valtionosuus (noin 3,5 milj. euroa). Suunnitteluvuosina valtionosuuksien arvioidaan pysyvän ennallaan tai vähenevän.

Talousarvion toteutuminen

Valtionosuuksia kertyi kertomusvuonna 22,731 milj. euroa eli 0,302 milj. euroa arvioitua enemmän.

3 Poistot

Poistot on laskettu valtuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot ovat koko suunnittelukaudella keskimäärin tasolla 1,8 milj. euroa. Alle 10 000 euron hankintoja ei oteta poistopohjaan. Poistojen määrään vaikuttaa ensisijaisesti kunnan investointiohjelman taso.

Talousarvion toteutuminen

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin peruskunnassa 0,7 milj. euroa. Koko kunnan poistot olivat 1,8 milj. euroa, mikä on saman verran kuin oli arvioitu.

III Rahoituslaskelma ja lainakanta

Suunnittelukauden (2015–2017) investointien määrä vuositasolla on keskimäärin n. 3 milj. euroa.

Rahoituslaskelmaan sisältyy ensi vuodelle pitkäaikaisen lainan ottoa 3,2 milj. euroa. Vuosina 2014–2015 lainaa otetaan Saariselän investointeihin. Tilapäistä lainanottoa on merkitty otettavaksi 0,5 milj. euroa. Rahoitusosassa on varauduttu antamaan 0,2 milj. euroa kunnanhallituksen erillisillä päätöksillä tilapäislainana mahdollisiin kylien EU -hankkeiden rakennusaikaiseen rahoitukseen.

Suunnitelman mukaisia pitkäaikaisen lainan vähennyksiä on vuositasolla noin 1,9 milj. euroa ja ensi vuonna 1,8 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan määrä on laskenut vuoden 2010 17,0 milj. eurosta (2502 euroa/asukas) vuonna 2013 14,1 milj. euroon (2080 euroa/asukas). Vuonna 2014 lainamäärä kasvaa vain hieman, koska vuodelle 2014 merkittyä kunnan lainaa ei ole nostettu. Vuonna 2015 nostetaan lisää lainaa n. 3,2 milj. euroa, josta Saariselän kehittämisrahastoon 1,7 milj. euroa. Vuonna 2015 lainamäärä nousee 2324 euroon asukasta kohden, mutta laskee vuoteen 2017 mennessä 2043 euroon asukasta kohden. Peruskunnan lainojen taso on alempi kuin maassa keskimäärin, mutta konsernivielan määrä suurempi.

Kunnan kassatulot ovat jälkipainotteisia johtuen kiinteistöveron maksatusaikataulusta (kiinteistöverot kerätään ja maksetaan vasta vuoden lopulla). Tavoitteena on kunnan kassan pitäminen riittävän vahvana. Tavoite toteutuu, jos maksuvalmius saadaan pysymään 20 päivänä. Tavoiteltu 20 päivän maksuvalmius saavutetaan, kun peruskunnan, liikelaitosten ja taseyksikköjen kassa otetaan huomioon. Kun kassapäivistä vähennetään kalatalouden kehittämisrahaston vaikutus, kassapäiviä on ensi vuonna 15. Kassatilanteen ennakoidaan suunnittelukaudella paranevan ja vuonna 2017 tavoiteltu 20 kassapäivää saavutetaan myös peruskunnan ja liikelaitosten osalta vuonna 2017. Kassatilanteen kehitystä seurataan ja tarvittaessa varaudutaan muuttamaan talousarviota tilapäisellä lainanotolla.

Koko kunnan ulkoinen rahoituslaskelma on ohessa.

Talousarvion toteutuminen

Investointimenot toteutuivat n. 1,5 milj. euroa suurempina kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 26,5 % suurempina kuin muutetussa talousarviossa. Lainaa otettiin n. 1,6 milj. euroa suunniteltua vähemmän ja asukaskohtainen lainamäärä laski 2119 eurosta asukasta kohden 2096 euroon asukasta kohden. Lainaa otettiin Saariselän kehittämisrahastolle 1,7 milj. euroa. Peruskunnalle ja Tilapalvelu liikelaitokselle ei otettu lainaa.

Lainojen taso asukasta kohden säilyi alempana kuin maassa keskimäärin.

Kunnan kassaan asetettu tavoite toteutui: kassa säilyi vahvana ja maksuvalmius oli yli 20 päivää.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(Koko kunnan rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut)

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	V.2015	v.2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 233 277,10	4 906 808,04
Tulorahoituksen korjauserät	-130 600,21	-809 274,36
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 615 487,59	-9 508 497,61
Rahoitusosuudet investointeihin	141 260,47	203 710,56
Pysyvien vast.hyöd.luovutustulot	1 618 622,42	3 292 199,45
Toiminnan ja investointien rahavirta	-752 927,81	-1 915 053,92
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-66 250,00	-3 271,80
Antolainasaamisten vähennys	0,00	97 741,56
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 680 000,00	1 826 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 865 527,62	-1 533 095,84
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-300 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-225 960,66	2 905 617,93
Rahoituksen rahavirta	-477 738,28	2 992 991,85
Rahavarojen muutos	-1 230 666,09	1 077 937,93
Rahavarat 31.12.	6 209 775,69	7 440 441,78
Rahavarat 01.01.	7 440 441,78	6 362 503,85
Rahoituslaskelman tunnusluvut	v.2015	v.2014
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta,€	-841	2113
Investointien tulorahoitus, %	-59,07	-52,7
Lainakanta 31.12. Milj. €	14,244	14,429
Lainat € / asukas	2096	2119
Lainanhoitokate	1,62	2,78
Kassasta maksut/vuosi Milj. €	61,8	62,6
Kassan riittävyys, pv	37	43
Asukasmäärä	6796	6810

RAHOITUSLASKELMAN JA SEN TUNNUSLUKUJEN ANALYSOINTI

Investointien tulorahoitus

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta (= investointimenot - rahoitusosuudet) on rahoitettu tulorahoituksella.

Investointien omahankintamenosta rahoitettiin tulorahoituksella -59,07 %.

Toiminnan ja investointien rahallinen kertymä, vertailuluvut 2014-2015

Tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen.

Lainakanta 31.12. milj. euroa

= vieras pääoma lukuun ottamatta saatuja ennakoita sekä lyhytaikaisen vieraan pääoman osto-, siirto- ja muita velkoja.

Kunnan lainakanta oli 14 244 milj. euroa.

Lainakanta laski 0,185 milj. euroa.

Kunta nosti v. 2015 aikana uutta talousarviolainaa suunniteltua vähemmän.

Lainanhoitokate

= vuosikate + korkokulut / korkokulut + lainojen lyhennykset. Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Kunnan lainanhoitokyky on tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2.

Lainanhoitokate oli 1,62.

Tunnusluvun arvo huononi 1,16.

Kassavarat (rahavarat)

= rahoitusomaisuuteen merkityt sijoitukset, rahat ja arvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassavarat vähenivät 1,2 milj. euroa edelliseen tilinpäätökseen verrattuna.

Kassasta maksut

= tuloslaskelman vuosikatetta edeltävät ulkoiset kuluerät ja rahoituslaskelmasta investoinnit, antolainojen lisäykset sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennykset.

Kassasta maksut olivat 61,8 milj. euroa, kun ne olivat edellisenä vuonna 62,6 milj. euroa.

Kassasta maksut olivat 0,8 milj. euroa pienemmät kuin edellisenä vuonna.

Kassan riittävyys / pv

= $365 \text{ pv} \times \text{kassavarat} / \text{kassasta maksut}$

Kassan riittävyys tilinpäätöspäivänä oli 37 päivää mukaan lukien Kalatal.rahaston rahavarat.

Kassan riittävyys huononi 6 pv. edellisestä tilinpäätöksestä.

TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYS

Tulojen riittävyyttä tarkastellaan toisaalta tuloksen näkökulmasta ja toisaalta rahoituksen näkökulmasta.

Talous on heikkenevä, jos vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos negatiivinen. Useamman tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelman tulojen tulee kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot. Pitkällä aikavälillä tulojen ei tulisi myöskään olla menoja isommat.

Tulorahoituksen riittävyys

(Tuloksen näkökulma)

	v.2015 1000e	v.2014 1000e
Vuosikate	3 233	4 907
Saariselän yhd.kuntarak.tuotot	0	-150
		4 757
Tilikauden tulos	1 383	3 183
Invest.varausten tuloutus/lisäys	0	0

Tuloksen näkökulmasta rahoituksen riittävyydestä voidaan todeta seuraavaa:

Vuosikate huononi edellisestä vuodesta 1,67 milj. euroa.

Tilikauden tulos huononi edellisestä vuodesta 1,8 milj. euroa.

Tulorahoituksen riittävyys

(Rahoituksen näkökulma)

	v.2015 1000e	v.2014 1000e
Vuosikate	3 233	4 907
- pitkäaikaisten lainojen lyhennys	-1 866	-1 533
- sumupoistot / = keskimääräinen korvausinvestointitarve	-1 765	-1574
- yhdyskuntarak./maank.sop.perust.		-150
	<u>-398</u>	<u>1 650</u>

Talous on tasapainossa, jos vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot (keskimääräinen korvausinvestointitarve) ja lainojen lyhennykset.

Rahoituksen näkökulmasta tarkasteltuna voidaan tulojen riittävyydestä pitemmällä aikavälillä todeta seuraavaa:

Vuosikate ei ollut aivan riittävä korvausinvestointien ja lainanlyhennysten rahoittamiseen.

LAINAKANTA	TALOUSARVIO	PERUSKUNTA	TILAPALVELU	SAARISELÄN KEHITT.RAHASTO	KOKO KUN- TA YHTEENSÄ	per/as
						6796 v. 2015
		€	€	€	€	€/as.
TP2008 yht.		9 018 229	5 905 901		14 924 130	2 175
TP2009 yht.		11 020 642	6 410 074		17 430 716	2 540
TP2010 yht.		8 930 341	8 078 747		17 009 088	2 511
TP2011 yht.		8 090 040	7 289 365		15 379 404	2 277
v. 2012 yht.		6 749 738	6 561 964		13 311 702	1 979
v. 2013 yht.		7 504 437	6 631 754		14 136 191	2 080
v. 2014 yht.		6 554 136	6 048 959	1 826 000	14 429 095	2 119
* lyhennykset 2015	-1 802 300	-950 300	-732 600	-182 600	-1 865 500	
* lainanotto 2015	3 230 000			1 680 000	1 680 000	
31.12.2015		5 603 836	5 316 359	3 323 400	14 243 595	2 096
v. 2016						
* lyhennykset 2016	-2 052 300	-950 000	-812 300	-290 000	-2 052 300	
* lainanotto 2016	2 600 000		2 600 000		2 600 000	
31.12.2016		4 653 836	7 104 059	3 033 400	14 791 295	2 176
v. 2017						
* lyhennykset 2017	-2 052 300	-950 000	-833 000	-183 000	-1 966 000	
* lainanotto 2017	2 205 000		3 000 000		3 000 000	
31.12.2017		3 703 836	9 271 059	2 850 400	15 825 295	2 329
v. 2018						
* lyhennykset 2018	-1 966 000	-950 000	-905 000	-183 000	-2 038 000	
* lainanotto 2018	3 000 000		700 000		700 000	
31.12.2018		2 753 836	9 066 059	2 667 400	14 487 295	2 132

IV Käyttötalous

(koko kunta)

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

	31.12.2015		31.12.2014	
TULOT	€	%	€	%
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	8 426 246,64	13,9	8 593 307,33	14,1
Verotulot	25 280 589,96	41,6	25 038 006,42	41,0
Valtionosuudet	22 730 875,00	37,4	22 024 588,00	36,0
Korkotuotot	98 591,16	0,2	128 687,95	0,2
Muut rahoitustuotot	972 547,26	1,6	729 031,37	1,2
Tulorahoituksen korjauserät	-130 600,21	-0,2	-809 274,36	-1,3
Investoinnit				
Rahoitusosuudet invest.menoihin	141 260,47	0,2	203 710,56	0,3
Käyttöomaisuuden myyntitulot	1 618 622,42	2,7	3 292 199,45	5,4
Rahoitustoiminta				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 680 000,00	2,8	1 826 000,00	3,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,0	0,00	0,0
Antolainasaam. vähennykset	0,00	0,0	97 741,56	0,2
Oman pääoman lisäys	0,00		0,00	
Kokonaistulot yhteensä	60 818 132,70	100,0	61 123 998,28	100,0
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	53 885 732,28	87,2	51 239 787,92	81,4
Korkokulut	369 519,18	0,6	366 074,25	0,6
Muut rahoituskulut	20 321,46	0,0	950,86	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
Varausten muutos				
Investoinnit				
Investointimenot	5 615 487,59	9,1	9 508 497,61	15,1
Rahoitustoiminta				
Pitkäaik. lainojen väh.	1 865 527,62	3,0	1 533 095,84	2,4
Lyhytaik.lainojen vähennys	0,00	0,0	300 000,00	0,5
Antolainasaam.lisäykset	66 250,00	0,1	3 271,80	0,0
Kokonaismenot yhteensä	61 822 838,13	100,0	62 951 678,28	100,0
Tarkistuslaskelma				
Kokonaistulojen ja -menojen erotus				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-225 960,66		2 905 617,93	
Kassavarojen muutos	-1 230 666,09		1 077 937,93	
Erotus/Summa	-1 004 705,43		-1 827 680,00	
Kokonaismenot	61 822 838,13		62 951 678,28	
Kokonaistulot	60 818 132,70		61 123 998,28	
Erotus	-1 004 705,43		-1 827 680,00	

Koko kunnan
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN v. 2015

Peruskunta

Käyttötalouden toteutumisvertailu

Valtuuston sitovuustaso=**toimielin/tehtävätaso**

Talousarvion sitovuustaso=menojen ja tulojen erotus eli **netto**

	Alkuper. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
<u>Kunnanvaltuusto</u>	120 000	0	120 000	69 859	50 141
*Valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi					
 <u>Kunnanhallitus</u>					
*Hallinto	1 551 316	78 684	1 630 000	1 596 174	33 826
*Kehittämis- ja yhteis- työhankkeet	1 015 050	10 000	1 025 050	995 551	29 499
*Eläkemenot	558 200	0	558 200	439 718	118 482
 <u>Sosiaali- ja terveyslautakunta</u>					
*Sosiaali- ja terveystoimi	17 256 361	261 000	17 517 361	17 465 956	51 405
*Erikoissairaanhoido	10 015 019	0	10 015 019	9 649 997	365 022
 <u>Sivistystyön lautakunta</u>					
*Sivistystoimi	14 449 612		14 449 612	14 008 093	441 519
 <u>Tekninen lautakunta</u>					
*Tekninen toimi	1 553 964	0	1 553 964	1 461 317	92 647
* Lapin Pelastuslaitos	709 300	0	709 300	703 279	6 021
 TOIMINTAKATE YHT.	47 228 822	349 684	47 578 506	46 389 944	1 188 562

Tase tarkastelu**TASE JA SEN TUNNUSLUVUT**

(koko kunta)

VASTAAVAA**v.2015****v.2014****PYSYVÄT VASTAAVAT****57 200 595,77****54 998 625,86****Aineelliset hyödykkeet**

28 293 502,85

26 342 171,64

Maa- ja vesialueet

6 222 154,70

6 285 624,53

Rakennukset

14 806 970,01

13 402 975,00

Kiinteät rakenteet ja laitteet

4 019 869,87

4 416 976,03

Koneet ja kalusto

783 169,44

589 449,35

Keskenkäynteiset hankinnat

2 461 338,83

1 647 146,73

Sijoitukset

28 907 092,92

28 656 454,22

Osakkeet ja osuudet

25 338 764,69

25 154 375,99

Muut lainasaamiset

3 344 868,12

3 278 618,12

Muut saamiset

223 460,11

223 460,11

TOIMEKSIANTOJEN VARAT**60 980,49****66 806,62**

Valtion toimeksiannot

33 316,66

40 216,81

Lahjoitusrahastojen erityiskatteet

27 663,83

26 589,81

VAIHTUVAT VASTAAVAT**9 083 185,18****10 728 805,84****Saamiset**

2 873 409,49

3 288 364,06

Pitkäaikaiset saamiset

442 103,94

422 103,94

Lainasaamiset

39 350,00

19 350,00

Siirtosaamiset

402 753,94

402 753,94

Lyhytaikaiset saamiset

2 431 305,55

2 866 260,12

Myyntisaamiset

842 231,65

676 849,57

Muut saamiset

940 150,96

1 090 844,82

Siirtosaamiset

648 922,94

1 098 565,73

Rahoitusarvopaperit

1 244 897,94

2 722 377,02

Rahat ja pankkisaamiset

4 964 877,75

4 718 064,76

66 344 761,44**65 794 238,32**

VASTATTAVAA	v.2015	v.2014
OMA PÄÄOMA	46 166 420,42	44 783 628,32
Peruspääoma	37 122 295,14	33 924 357,55
Muut omat rahastot/Kalatalousrahastot	4 355 021,49	4 219 248,54
Edellisten tilik. yli-/alijäämä	3 442 084,64	3 444 848,92
Tilikauden yli-/alijäämä	1 247 019,15	3 195 173,31
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	0,00	0,00
Vapaaeht.varaukset/Investointivaraukset		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	57 481,20	63 167,33
Valtion toimeksiannot	29 817,37	36 577,52
Lahjoitusrahastojen pääomat	27 663,83	26 589,81
VIERAS PÄÄOMA	20 120 859,82	20 947 442,67
Pitkäaikainen	12 674 056,98	12 859 584,60
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 305 312,32	9 997 978,50
Lainat julkisyhteisöiltä	2 368 744,66	2 861 606,10
Ostovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen	7 446 802,84	8 087 858,07
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 076 481,06	1 076 481,06
Lainat julkisyhteisöiltä	493 029,66	493 029,66
Ostovelat	2 337 722,66	2 708 933,31
Muut velat	793 169,95	842 096,68
Siirtovelat	2 746 399,51	2 967 317,36
	66 344 761,44	65 794 238,32
TASEEN TUNNUSLUVUT	v.2015	v.2014
Omavaraisuusaste-%	69,6	68,1
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	35,1	37,1
Kertynyt yli-/alijäämä milj. €	4,689	6,640
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	690	975
Lainasaamiset milj.€	3,345	3,279
Lainakanta 31.12. (1000 €)	14243	14429
Lainakanta 31.12. €/asukas	2096	2119
Asukasmäärä	6796	6810

TASEEN JA TUNNUSLUKIJEN ANALYSOINTI

TASEEN JA TUNNUSLUKIJEN ANALYSOINTI

Omavaraisuus-%

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kykyä selvitä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Hyvä tavoitetaso on keskimäärin 70 % -50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee suurta velkarasitetta.

Kunnan omavaraisuusaste oli 69,6 %, kun se oli edellisenä vuonna 68,1 %.
Tunnusluku nousi 1,5 % -yksikköä.

Suhteellinen velkaantuneisuus -%

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot (=toimintatuotot, verotulot ja käyttöomaisuuden valtionosuudet)}$.

Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kunnan tunnusluku oli 35,1 %, kun se oli edellisenä vuonna 37,1 %.
Tunnusluku laski 2 % -yksikköä.

1 Valtuusto					
Toiminnan keskeisin sisältö					
Valtuuston kokous- ja niihin liittyvien matkakulujen lisäksi määrärahaan sisältyy tarkastustoiminnasta ja vaaleista aiheutuvat kustannukset					
Keskeiset tavoitteet					
Toiminnan keskeisenä tavoitteena on turvata toimintaedellytykset kunnallisen itsehallinnon toimivuudelle varaamalla valtuuston, tarkastustoimen ja vaalien toteutukselle tarvittavat määrärahat.					
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA	TP 2015	Poikkeama %
euroa / asukas (6796)	-11	-7	-18	-10	44
Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)		
Toimintatulot		11	10	12	20
Toimintamenot	-77	-60	-130	-82	37
<i>Toimintakate</i>	-77	-48	-120	-70	42
Yleisperustelut					

Vaaleja on seuraavasti:

v. 2015 eduskuntavaalit

Luettelo valtuutetuista on liitteenä nro 10 sekä kunnanhallituksen jäsenistä ja lautakunnista liitteenä nro 11.

Tavoitteiden toteutuminen

Valtuustolle ei ole asetettu sitovia tavoitteita.

Talousarvion toteutuminen

Valtuuston menot alittuivat.

Valtuusto piti kertomusvuonna 6 kokousta ja käsitteli 58 asiaa.

2 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden tavoitteet					
Toiminnan keskeisin sisältö					
Kohtaan on varattu määrärahat kunnan osuuksiin yritystoiminnan, yleisiin, palvelujen, työllisyyden ja muihin kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin.					
Keskeiset tavoitteet					
Keskeisenä tavoitteena on turvata valtuuston eri suunnitelmissa ja ohjelmissa asettamien yleiset, yritystoimintaan, palveluihin, työllisyyteen ja muuhun toimintaan asetettujen tavoitteiden toteutuminen.					
Sitova tavoite					
Kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden määrärahoilla turvataan Elinkeinot & kehitys Nordican toiminta.					
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA	TP 2015	Poikkeama %
euroa / asukas (6796)	-173	-67	-152	-147	3
Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)		
Toimintatulot	270	827	95	131	38
Toimintamenot	-1449	-1285	-1120	-1127	-1
<i>Toimintakate</i>	-1179	-458	-1025	-996	3
Yleisperustelut					
Kunnanhallitus päättää määrärahan jaosta erikseen käyttösuunnitelmassa. Kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden määrärahoista merkittävä osuus on siirretty Elinkeinot & Kehitys Nordicalle käytettäväksi eri hankkeisiin. Palvelujen ostot Nordicalta ovat ensi vuonna 991 000 euroa ja vuosina 2016 – 2017 molempina 1 073 000 euroa.					
Määrärahasta maksetaan myös toiminta-avustusta Saamelaismuseo Siidalle (50 000 euroa) sekä vuokra-avustuksia Ivalon Seudun Työttömät ry:lle ja Kolttakulttuurisäätiölle. Määrärahaan sisältyy vuodelle 2015 yleiskaavotuskustannuksia (25 000 euroa) Inarijärven ja Ivalon alueen osayleiskaavojen loppuun saattamiseksi. Määrärahaan sisältyy kunnan maksuosuus Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymään kuntien välisen sopimuksen mukaisesti ja määräraha Pohjoisten rajakuntien neuvoston jäsenmaksuun. Määrärahasta varaudutaan maksamaan erikseen päätettäviä kylien hankkeiden (pl. Leader-hankkeet) kunnan rahoitusosuuksia (varaus 30 000 euroa).					

Tavoitteiden toteutuminen

Inarijärven yleiskaavan kaavaehdotus pyritään saamaan nähtäville keväällä 2016. Yleiskaavan hyväksymisaikataulu riippuu viranomaisten lausunnoissa ja asianosaisten muistutuksissa esiin tuoduista asioista.

Ivalon alueen yleiskaava on siirtynyt odotettavissa olevan Nellimin tien yleissuunnitelmassa esitettävän uuden tielinjauksen merkitsemiseksi yleiskaavaan. Nellimin tien yleissuunnitelman laatiminen (Ely-keskus) on siirtynyt vuodelta 2015 vuodelle 2016.

Talousarvion toteutuminen

Liitteenä nro 9 on selvitys kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden toteutumisesta.

3 Kunnanhallitus					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TP 2015 (1 000 €)	Poikkeama %
Talous					
Toimintatulot	88	49	44	59	34
Toimintamenot	-2023	-1412	-1674	-1655	1
Toimintakate (sitova)	-1935	-1363	-1630	-1596	2
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	Talousarvio 2015	TP 2015 (1 000 €)	
€ / asukas (6796)	-285	-200	-241	-235	2
Luvut sisältävät myös eläkemenot					

Sitovat tavoitteet

Kunnanhallituksen sitovat tavoitteet liittyvät kunnan perustavoitteisiin

1. ohjaamalla peruskunnan ja koko konsernin palvelutuotantoa luomalla johtamiselle ja työskentelylle työyhteisöissä hyvät toimintaedellytykset sekä varmistamalla asiallisen ja myönteisen työskentelyilmapiirin hallinnossa,
2. valmistelemalla ja valvomalla talouden tasapainoa koko suunnittelukaudella,
3. pyrkimällä aktiivisesti käynnistämään kunnan alueella investointeja ja työllisyshankkeita muidenkin kuin kunnan rahoitusmahdollisuuksin työllisyyden edistämiseksi,
4. varmistamalla kunnanhallituksen päätöksenteossa yritysmuotoisen ja yrittäjyyttä edistävän asioiden käsittelyn.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuivat. Indoor II-testihalli valmistui kertomusvuoden aikana (hallin rakentaminen aloitettiin vuonna 2014).

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate hieman alittui eikä talousarviovuoden aikana myönnettyä lisämäärärahaa käytetty kokonaisuudessaan. Kertomusvuoden aikana käynnistettiin siirtyminen sähköiseen kousohallintajärjestelmään.

3.1 Kunnanhallituksen oma toiminta

Toiminnan keskeisin sisältö

Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätöksen valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja, yleensä edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja.

Kunnanhallituksen omaan toimintaan kuuluvat kunnanhallituksen kokoukset ja niistä aiheutuvat kustannukset kuten kokouspalkkiot, matkat sekä kunnanjohtajan ja hallintojohtajan palkkausmenot ja toiminnasta aiheutuvat kustannukset.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta.

Saariselän puitesopimuksen kehittämiskorvausten investoinnit ja muut kulut on siirretty kunnanhallituksen alaiseen Saariselän kehittämisrahastoon.

Keskeiset tavoitteet

Kunnanhallituksen keskeisenä tavoitteena on keskittyä kuntalain mukaisen tehtäviensä hoitamiseen siten, että tehdyt päätökset ovat voimassa olevien kunnan omien suunnitelmien ja ohjeiden mukaisia.

Yleisperustelu

Kunnanhallituksen omassa toiminnassa on varattu määrärahat kunnanhallituksen toiminnan lisäksi kunnanjohtajan, hallintojohtajan ja osittain myös henkilöstösihteerin-suunnittelijan palkkauskustannuksiin.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuivat. Kunnanhallitus piti toimintavuoden aikana 23 kokousta ja käsitteli 447 asiaa. Suurin kunnanhallituksen toiminnassa tapahtunut muutos oli kunnanjohtaja Reijo Timperin jääminen eläkkeelle 31.8.2015 ja uuden kunnanjohtaja Jyrki Hyttisen valinta ja viranhoidon aloittaminen 1.9.2015.

3.2 Kunnanhallituksen muu toiminta

Toiminnan keskeisin sisältö

Kunnanhallituksen muussa toiminnassa on varattu määrärahat tiedotustoimintaan, jäsenmaksuihin ja avustuksiin, kansainvälisiin - ja varsinaisiin yhteiskuntasuhteisiin, rintamaveteraanien neuvottelukunnan toimintaan, kokous- ja arkistotilojen vuokraan, tilapäisten toimikuntien toimintaan, työsuojeluun, yhteistoimintamenettelyyn, henkilöstön työterveyshuoltoon, saamen kielilain täytäntöönpanoon, kunnallisverotukseen, talous- ja velkaneuvontaan ja yhteisen henkilöstöhallinnon kustannuksiin. Määräraha sisältää naisdelegaation toimintaan tarvittavat resurssit. Talous- ja velkaneuvonta on siirretty sosiaali- ja terveystoimialalta takaisin hallinto-osastolle.

Keskeiset tavoitteet

Henkilöstötyön tavoitteena on motivoitunut, palveluhenkinen ja työnsä osaava henkilöstö, joka on sitoutunut valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Palkkauksessa tavoitellaan nykyistä parempaa palkan ja työn vaativuuden kohtaamista.

Sitova tavoite

Kunnan Taitoa Oy uusii käytössä olevan henkilöstöhallinto-ohjelman vuoden 2015 alusta. Ohjelman uusimisesta aiheutuvat kustannukset kohdistetaan hallintokunnille käytön mukaan.

Yleisperustelu

Kunnanhallituksen muu toiminta perustuu jo vakiintuneeseen toimintaan, johon ei suunnitteluvuosi-
na ole tulossa muutoksia. Kunnanhallituksen muun toiminnan kustannuksiin sisältyvät työsuojelija
henkilöstön yhteistoimintamenot. Tiedotustoimintaa hoidetaan yhteistyössä Nordican kanssa. Saa-
men kielilain toteutuskustannukset ja saamenkielisen tiedotuksen yhteensovitus tehdään hallinnossa.
Merkittävän osan kustannuksista muodostavat kokous- ja arkistotilojen vuokrat.

Henkilöstö

Kuntasektorin virka- ja työehtosopimukset jatkuvat vuoden 2017 loppuun. Vanhojen sopimusten
jälkivaikutuksen ja uusien sopimusten palkkoja nostava vaikutus arvioidaan olevan vuonna 2015
1,1, %. Vuosien 2016–2017 vaikutus arvioidaan seuraavalla suunnittelukierroksella. Nyt vuosien
2016–2017 suunniteluun ei jälkivaikutusta eikä muutakaan korotusta ole laskettu.

Henkilöstökulujen palkkoihin ja palkkioihin on ensi vuodelle peruskunnalle budjetoitu n. 17,9 milj.
euroa. Kuluvan vuoden talousarvion toteutumisen arvioissa vastaava summa on n. 17,8 milj. euroa.
Kunnassa on virkoja ja työsuhteita ensi vuonna 406,7, mikä on 0,5 vähemmän kuin kuluvana vuon-
na. Suunnitteluvuosina 2015–2017 henkilöstön määrä pysyy lähes samana. Mikäli sosiaali- ja ter-
veystoimen henkilöstö siirtyy kunnan palveluksesta toisen palvelun tuottajan palvelukseen, kunnan
henkilöstömäärä vähenee lähes puolella ja jos päivähoiton henkilöstö kuuluu siirtyvään henkilös-
töön, enemmistö kunnan henkilöstöstä vaihtaa työnantajaa.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite ei täysin toteutunut, sillä uusi henkilöstöhallinto-ohjelma otettiin käyttöön keväällä
2015, ei vuoden vaihteessa. Kaikkia uusimiseen liittyviä kustannuksia ei kohdistettu hallinto-
kunnille. Talous- ja velkaneuvonta siirrettiin takaisin sosiaali- ja terveystalostalle.

Talousarvion toteutuminen

Peruskunnan palkat (17,8 milj. euroa) toteutuivat – 2,2 % ja koko kunnan palkat (18,6 milj. eu-
roa) palkat – 1,9 % budjetoitua pienempinä. Peruskunnan palkkamenot kasvoivat edelliseen
vuoteen verrattuna 0,6 %. Palvelujen ostot kasvoivat peruskunnassa 8,9 % ja koko kunnassa
11,4 %. Henkilöstöä ja henkilöstömenoja on selostettu tarkemmin henkilöstöohjelman yhtey-
dessä

<p>3.3 Hallinto-osasto ja tietohallinto</p>
<p>Toiminnan keskeisin sisältö</p> <p>Hallinto-osasto vastaa ensisijaisesti valtuuston ja kunnanhallituksen tarvitsemista ja kunnan yhteisistä hallinnollisista ja muista palveluista, joihin kuuluu mm. puhelinvaihteen hoito. Hallinnollisia yhteisiä palveluja ovat ensisijaisesti kunnallisen demokratian toteutumiseen liittyvät ja sitä tukevat talous- ja toimintasuunnittelu ja erityisesti konsernitilinpäätöksen ohjaus. Hallinto-osastolla on huolehdittu myös kunnan yhteisestä tietohallinnosta ja tähän liittyvistä keskitetyistä hankinnoista. Kuntalaisten turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvän suunnittelun yhteensovitus kuuluu hallinto-osaston tehtäviin.</p> <p>Hallinto-osastolla on hallintojohtajan lisäksi henkilöstösihteeri-suunnittelija, taloussihteeri, arkisosihteeri ja neljä toimistosihteerä yhteisissä hallinnon ja talouden toimistopalvelutehtävissä sekä atk-päällikkö ja osa-aikainen tekninen avustaja.</p>
<p>Keskeiset tavoitteet</p> <p>Hallinto-osaston keskeisenä tavoitteena on toimia valtuuston ja hallituksen sekä kunnanjohtajan apuna koko kuntaa koskevien ja kunnanhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa sekä kunnan ja kuntakonsernin toimintojen yhteensovituksessa, suunnittelussa ja johtamisessa.</p>
<p>Yleisperustelut</p> <p>Kunta ostaa talous- ja henkilöstöhallintopalvelut Kunnan Taitoa Oy:ltä ja atk-palvelut LapIt Oy:ltä. Kunnanhallituksen menoihin sisältyy verkkoliikenteen ja osastojen yhteisten atk-ohjelmien ylläpitomaksuja. Tekniseltä osastolta siirtynyt tekninen avustaja palvelee atk-päällikön ohella koko kuntaa kunnalle kuuluvissa tietoteknisissä ja audiovisuaalisiin laitteisiin liittyvissä asioissa.</p>

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuivat.

<p>3.4 Eläkemenot</p>
<p>Toiminnan keskeisin sisältö</p> <p>Eläkemenot sisältävät määrärahoja eläkemenoihin kunnanhallituksen alaisen toiminnan osalta sekä kunnan maksettaviin kuuluviin eläkemenoihin, joita ei voi kohdistaa toimintayksiköille. Kohdasta maksetaan kunnan sähkölaitoksen, vesi- ja viemärlaitoksen ja asuntotoimen palveluksessa aikanaan olleiden eläkekustannuksia kuten myös kunnalle kuuluvia eläkemaksuja Pohjois-Lapin ammatillisen oppilaitoksen henkilöstöstä. Kunnan liikelaitosten kiinteistöhoidon ja ruokahuoltotehtävissä olleiden eläkemaksut on keskitetty myös tähän kohtaan. Kohdasta maksetaan myös ennaikaiseen eläköitymiseen liittyviä ns. varhemaksuja.</p>
<p>Keskeiset tavoitteet</p> <p>Keskeisenä tavoitteena on hoitaa kunnalle kuuluvat eläkemaksuvelvoitteet ajallaan.</p>

Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA	TP 2015	Poikkeama %
€ / asukas (6796)	-79	-73	-83	-65	22
Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TP 2015 (1 000 €)	
Toimintatulot		14		14	
Toimintamenot	-536	-494	-558	-453	19
<i>Toimintakate</i>	-536	-480	-558	-440	21
Yleisperustelut					
Aikanaan kunnallisen sähkölaitoksen, vesilaitoksen ja kunnan asuntotoimen palveluksessa olleiden palkkauskustannukset on maksettu laitosten tuotoilla, ne ovat sisältyneet kulloinkin voimassa oleviin maksuihin ja taksoihin. Toiminnot on yhtiöitetty. Varhemaksujen määrä on pienentynyt.					

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite toteutui

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate hieman alittui.

3.5 Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

Kunnanhallitus on 7.7.2008 hyväksynyt kunnan sisäisen valvonnan ohjeen. Sisäinen valvonta on järjestetty ohjeen mukaisesti. Kunnan riskienhallintaohjelma koko kunnan osalta ja työturvallisuusriskien osalta laadittiin 2012.

Valtuusto on 5.6.2014 tarkentanut hallintosäännön 30 §:ssä olevia riskienhallinnan säädöksiä ja tällöin mm. päättänyt kunnanhallituksen ja toimielinten sekä konsernijohdon tehtävistä riskienhallinnassa.

Johtoryhmä ja kunnanhallitus ovat käsitelleet sisäistä valvontaa ja kiinnittänyt huomiota tilintarkastajan sisäisestä valvonnasta tekemiin havaintoihin. Kunnan riskienhallintaohjelma ja säädökset ovat ajan tasalla, mutta toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden osuutta riskienhallinnan pysymisessä ajan tasalla on syytä korostaa. Työsuojeluriskien osalta on todettu, että ne pitäisi käydä läpi vuosittain.

Erityistä huomiota on kiinnitetty määrärahojen riittävyyteen ja mahdollisten ylitysoikeuksien hakemiseen ajoissa. Kunnanhallitus ja lautakunnan ovat säännöllisin väliajoin käsitelleet talousarvion toteutumista, mikä on esitelty myös valtuustolle muutaman kerran vuodessa.

Kertomusvuonna tarkennettiin kunnan konserniohje ja Inarin kunnan hyvä hallintotapa. Lisäksi uusittiin kunnan ja kuntakonsernin henkilöstöohje ja periaatteen ja niihin sisältyvät riskienhallintaan liittyvät ohjeet.

Kunnan omaisuus on vakuutettu turvaavasti ja vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2013. Sopimus on tehty vakuutusyhtiö If:n kanssa vuodeksi 2014 ja kolmeksi optiovuodeksi. Kunnalla on toistaiseksi voimassa oleva vakuutusmeklarisopimus vakuutusvälitys Arktian kanssa. Kunnan sopimusta maksuliiketili/konserni pankkipalveluista Pohjolan Osuuspankin kanssa jatkettiin vuoden 2018 loppuun aikaisemman sopimuksen ehtoilla. Sopimuksessa on optio vuodelle 2019 ja sen käytöstä päätetään erikseen. Kunnalla ei ole käytössä varsinaista konsernitiliä.

Kunnalla on päätösvalta tilinylitysoikeuksien antamisessa, mitä on käytetty vain yksittäisissä tapauksissa.

Kunta on mukana useissa KL-kuntahankintojen puitesopimuksissa ja niitä pyritään käyttämään aina kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Kertomusvuoden aikana järjestettiin hankinnoista vastaaville koulutusta. Edellä olevin keinoin on pyritty vähentämään hankintoihin liittyviä riskejä.

Takauksia kunta on antanut pääsääntöisesti vain omille tytäryhtiöilleen.

Sijoitustoimintaa on harjoitettu lähinnä kalatalouden kehittämisrahaston varoilla, jotka kunta on sijoittanut kilpailutuksen perusteella rahamarkkinoille. Varoja on sijoitettu Inarin kalaviljelylaitokseen ja lainattu Inergia Oy:lle Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostamiseen kunnalta. Loput varat on sijoitettu sijoitussopimuksessa rahoitusmarkkinoille. Kalatalouden kehittämisrahaston varojen salkunhoitaja vaihtui kertomusvuoden aikana.

Kunta ja Laatumaa ovat tehneet Saariselän alueeseen liittyviä sopimuksia, joihin sisältyy velvoitteita kunnalle. Sopimusten perusteella kunta on kirjannut tonttien arvoina kirjanpitoon tuloja, jotka saadaan vasta sitten, kun tontit myydään. Maankäyttösopimusten arvo on n. 11,3 milj. euroa. Tulevien vuosien saataviksi on kirjattu n.1 milj. euroa.

3.6 Turvallisuus

Valtuusto hyväksyi 25.4.2013 turvallisuussuunnitelman valtuustokaudelle 2013–2014 ja suunnitelma päivitettiin kertomusvuoden aikana.

Turvallisuussuunnitteluun ei ole varattu erikseen määrärahoja. Turvallisuussuunnitelmaan sisältyvät kunnan toimialaan kuuluvat asiat kuuluvat hallintokuntien tavanomaiseen toimintaan.

Kunnanhallitus järjesti turvallisuuden teemapäivän joulukuussa 2015. Paikalla oli kunnan edustajien lisäksi runsaasti viranomaisten ja kolmannen sektorin edustajia. Päivän teemana oli erityisesti pakolaisasia.

4 Sosiaali- ja terveyslautakunta					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	2015 TA+M (1000 €)	2015 TP (1000 €)	Poikkeama % (TA-TP 2015)
Talous					
Toimintatulot	3 764	3 938	3 863	4 198	8,5
Toimintamenot	-19 797	-20 307	-21 380	-21 664	-1,3
Toimintakate (sitova)	-16 051	-16 369	-17 517	-17 465	0,3
Tunnusluvut					
€/asukas	2 361	2 402	2 578	2570	

Sitovat tavoitteet

Turvataan sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelujen saatavuus. Kuntalaiset ja asiakkaat saavat lakisääteiset tai tarpeelliseksi arvioidut palvelut oikea-aikaisesti ja lakisääteisissä määrärajoissa. Palvelujen järjestämisen painopisteinä ovat avopalvelut ja varhainen puuttuminen hyvinvointikertomuksessa esiin nousevien tarpeiden ja arvioinnin perusteella.

Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset ovat alle Lapin kuntien keskiarvon.

Vanhuspalvelulain mukaan kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Voimassa oleva Inarin kunnan ikäihmisten palvelustrategia vuosille 2011–2015 uusitaan vanhuspalvelulain säännösten mukaiseksi vuoden 2015 aikana.

Attendo Oy:n hoivakoti aloittaa toimintansa 1.7.2015. Sosiaali- ja terveystoimisto tulee käyttämään palveluja kilpailutuksen perusteella solmitun puitesopimuksen mukaisesti. Palveluja kilpailutettaessa oman tuotannon ulkopuolelta ostettavien paikkojen arvioitu tarve oli 12 paikkaa. Puitesopimus mahdollistaa tarvittaessa useampienkin paikkojen käyttämisen tulevina vuosina.

Lainsäädännöllisiä muutoksia

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki on suunniteltu tulevan voimaan alkuvuodesta 2015. Lain mukainen toiminta alkaisi 1.1.2017, jolloin viisi sosiaali- ja terveystoimialuetta järjestää kaikki julkiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Sote-alueet tekevät päätöksen siitä, mitkä kunnat ja kuntayhtymät tuottavat sosiaali- ja terveystoimialueet. Sote-alueet ja tuottamisvastuussa olevat kuntayhtymät tulee perustaa jo vuosien 2015–2016 aikana siten, että ne voivat ottaa vastaan järjestämistä vastaava tuottamisvastuu vuoden 2017 alusta.

STM:n asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (päivystysasetus) tulee voimaan 1.1.2015. Asetuksen mukaan ympärivuorokautinen päivystys on järjestettävä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksenä, ellei saavutettavuus- ja potilasturvallisuusnäkökohdista muuta johdu. Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää hakemuksesta luvan perusterveydenhuollon ympärivuorokautisen erillispäivystyksen järjestämiseen. Inarin kunta tulee hakemaan lupaa erillispäivystyksen järjestämiseen. Suun terveydenhuollon päivystys järjestetään todennäköisesti yhteispäivystyksenä Lapin ja Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirien alueella.

Kuntien vastuu pitkäaikaistyöttömistä kasvaa. Yli 300 päivää (nyt 500 päivää) passiivisella työmarkkinatuella olleiden pitkäaikaistyöttömien rahoitusvastuusta puolet siirretään kunnille

vuoden 2015 alusta. Kuntien kustannuksia kompensoidaan osin yhteisöverotuksen kautta. Työvoiman palvelukeskusten roolia uudistetaan siirtymällä vaikeasti työllistyvien palveluissa monialaiseen yhteisöpalveluun, jossa te-toimistot, kunnat ja Kela arvioivat palvelutarpeet yhdessä, laativat yhdessä asiakkaan kanssa monialaisen työllistymissuunnitelman ja seuraavat sen toteutumista.

Sosiaalihuoltolakia ollaan uudistamassa ja sen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2015. Lain tavoitteena on vahvistaa peruspalveluja ja vähentää korjaavien toimenpiteiden tarvetta. Lain perusteella lapsiperheillä olisi mm. oikeus saada kotipalvelua, kun se on välttämätöntä lapsen hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Hankkeet

Inarin kunta osallistuu ”Hyvinvointi hakusessa – riippuvuus riskinä” päihde- ja mielenterveyspalveluiden työmenetelmien kehittäminen Lapissa 1.3.2013–31.10.2015 -hankkeeseen. Kunta osallistuu hankkeen kehittämisrakenteeseen verkko- ja videoneuvonnan sekä työparityön osalta ja on lisäksi mukana koulutuksellisissa osioissa.

Inarin kunta osallistuu 1.2.2014- 28.2.2016 välisenä aikana Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen toteuttamaan Lasten Kaste -hankkeeseen. Lapin osahankkeen tavoitteena on kehittää alueellinen lastensuojelun prosessimalli, vahvistaa työntekijöiden osaamista lasten ja perheiden kanssa työskentelyssä sekä monitoimijaisessa verkostoyhteistyössä sekä vahvistaa lasten ja perheiden kuulemistä ja osallisuutta asiakasprosessissa. Inarin kunta osallistuu hankkeen koulutusosuuksiin, lastensuojelun selvitysten mallintamiseen sekä omien työprosessien ja toimintamallien kehittämiseen.

Lapin ammattikorkeakoulu hakee ESR-rahoitusta Sairaanhoidajaksi kampusalueen ulkopuolella – hankkeeseen vuosille 2015–2018 ja Inarin kunta osallistuu hankkeeseen, mikäli se toteutuu. Hankkeen tavoitteena on varmistaa ammattikorkeakoulutasoinen sairaanhoidon osaaminen ja sairaanhoidajatarjonta koko Lapin maakunnassa ja hankkeessa mahdollistetaan opiskelu omassa kunnassa.

Tavoitteiden toteutuminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut on tarjottu kuntalaisille ja asiakkaille pääsääntöisesti säädösten edellyttämällä tavalla. Palvelujen kehittämisessä erityisenä painopisteenä on ollut ehkäisevä toiminta, varhainen puuttuminen ja avopalvelut. Lastensuojelun määräaikojen valtakunnallisessa valvonnassa ilmeni, että Inarissa lastensuojelutarpeen selvitysten käsittelyajoissa oli viivytyksiä. Lapin aluehallintovirasto huomautti Inarin sosiaali- ja terveyslautakuntaa vastaisen varalle lastensuojelutarpeen selvitysten määräaikojen noudattamatta jättämisestä, mutta totesi, että Inarin kunta on ryhtynyt asianmukaisesti korjaaviin toimenpiteisiin voidakseen jatkossa noudattaa lastensuojelulaissa säädettyjä määräaikoja.

Valtuusto hyväksyi joulukuussa 2015 vanhuspalvelulain mukaisen suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi vuosille 2016 – 2019. Suunnitelman laatiminen tehtiin yhteistyössä kunnan eri toimialojen sekä vanhusneuvoston ja muiden julkisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Inarin ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilan selvittämiseksi tehtiin kyselytutkimus yli 64-vuotiaille kuntalaisille, jossa kartoitettiin heidän nykytilannetta ja tulevia palvelutarpeita.

Attendo Oy:n hoivakoti Aurora aloitti toimintansa 1.7.2015. Palveluja kilpailutettaessa oman tuotannon ulkopuolelta ostettavien lisäpaikkojen tarpeeksi arvioitiin 12 paikkaa. Sosiaali- ja terveysosasto on käyttänyt palveluja kilpailutuksen perusteella solmitun puitesopimuksen mukaisesti. Vuoden 2015 loppuun mennessä käytössä olivat kaikki 12 paikkaa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistaminen on edelleen kesken. Hallitus linjasi, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenne perustuu kuntia suurempiin itsehallintoalueisiin. Itsehallinto-

alueita eli maakuntia perustetaan 18 nykyisten maakuntien pohjalta ja sosiaali- ja terveystalv-
luja järjestetään 15 alueella.

Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi päivystysasetuksen mukaisen poikkeuslupan Inarille ym-
päri vuorokautiseen perusterveydenhuollon päivystykseen 1.6.2017 asti. Suun terveydenhuol-
lon päivystys on järjestetty viikonloppuisin ja arkipyhinä yhteispäivystyksenä Lapin ja Länsi-
Pohjan sairaanhoitopiirien kuntien yhteistyönä. Päivystysvuorot on jaettu kuntien asukasmää-
rien mukaan. Arkipäivystyksestä huolehtii jokainen kunta itse. Sosiaalipäivystyksen virka-ajan
ulkopuolisessa päivystyksessä etupäivystyksen hoitaa Lapin ensi- ja turvakoti ja takapäivys-
tyksen Rovaniemen kaupunki.

Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta tuli voimaan vuonna 2015. Mo-
nialainen yhteispalvelu on toimintamalli, jossa te -toimisto, kunnat ja kela yhdessä arvioivat
yhteispalvelua tarvitsevien työttömien palvelutarpeen, suunnittelevat palvelut työllistymisen
kannalta tarkoituksenmukaisiksi kokonaisuuksiksi ja vastaavat yhdessä työttömien kanssa työ-
listymisprosessin etenemisestä. Lapin alueelle muodostettiin yksi TYP – verkosto ja valmistel-
tiin yhteistyösopimus.

Pitkäaikaistyöttömien rahoitusvastuun siirtyminen osittain kunnille on näkynyt työmarkkinatu-
en kuntaosuuden kasvuna. Työ- ja elinkeinotoimisto muutti vuoden 2015 aikana kahdesti palk-
katuen kriteerejä ja kohdentamiseen liittyvää ohjeistusta, mikä vaikeutti pitkäaikaistyöttömien
työllistämistä palkkatuella. Pitkäaikaistyöttömiä oli vuoden 2015 loppuun mennessä Inarin
kunnassa 172. Monialaisen yhteisöpalvelun kehittäminen kunnassa on aloitettu ja sitä jatketaan
kevään 2016 aikana.

Uusi sosiaalihuoltolaki astui voimaan vuoden 2015 alusta. Uudessa sosiaalihuoltolaissa on py-
rity siihen, että perhepalvelujen painopistettä saataisiin muutettua lastensuojelun avo- ja si-
jaishuollosta kohti perhepalveluja, jotka eivät edellytä lastensuojelun asiakkuutta.

Lapin ammattikorkeakoulu aloitti ESR-rahoituksella Sairaanhoidajaksi kampusalueen ulkopuo-
lella – hankkeen vuosille 2015–2018. Hankkeen tavoitteena on varmistaa ammattikorkeakoulu-
tasoinen sairaanhoidon osaaminen ja varmistaa sairaanhoitaja-työvoiman tarjontaa koko Lapin
maakunnassa. Hankkeen lähtökohtana oli mahdollistaa opiskelu omassa kunnassa, mutta käy-
tännössä opiskelijat ovat joutuneet liikkumaan eri paikkakunnilla arvioitua enemmän. Inarin
kunnasta valittiin neljä opiskelijaa, joista kaksi opiskelijaa kuitenkin keskeytti opintonsa jo en-
simmäisten kuukausien aikana.

Inarin kunta, Aalto-yliopisto ja 19 muuta suomalaista toimijaa solmivat vuoden 2015 lopulla
konsortiosopimuksen. Konsortion tavoitteena on edistää ikäihmisten palvelujen monialaista
kehittämistä Suomessa ja Euroopan alueella. Tätä kehittämistehtävää varten on laadittu Aalto-
yliopiston hallinnoima hanke ”Muuttuva yhteiskunta- muuttuvat palvelut”. Hankkeessa luo-
daan konsepti ison taajaman keskustaan sijoitettavasta palvelukorttelista sekä haja-
asutusalueen palvelukeskittymistä. Hankkeesta saadaan tukea Männikön palvelukodin moder-
nisoimiselle ja Ivalon taajaman muuttamiseksi vanhusystävällisemmäksi.

Inarin kunnan päihdetyöntekijä on osallistunut ”Hyvinvointi hakusessa – riippuvuus riskinä”
päihde- ja mielenterveyspalvelujen, kuntoutusyhteistyön ja työmenetelmien kehittämishank-
keeseen. Koko kehittämishankkeeseen osallistuminen ei ajankäytöllisistä syistä onnistunut,
mutta koulutuksen aikana työntekijä keskittyi ja osallistui muutamiin eri osa-alueita koskeviin
kokonaisuuksiin. Erityisen hyvänä on koettu Lapin alueen päihdetyöntekijöiden yhteisten työ-
palaverien järjestäminen. Lisäksi Inarin kunnan alueella järjestettiin kaksi kulttuurisensitiivistä
päihde- ja mielenterveyskoulutusta. Hankkeen aikana tehtiin myös Lapin alueen päihdekartoi-
tus.

Inarin kunnan sosiaalitoimi on osallistunut Lasten Kaste -hankkeessa lastensuojelulaki ja moti-
voiva haastattelu -koulutukseen. Lastensuojelun sosiaalityöntekijät ovat osallistuneet lasten-

suojeluprosessin työstämiseen ja ovat kokeneet sen erittäin tarpeelliseksi. Työprosessin työstäminen jatkuu edelleen lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden piirissä.

Talousarvion toteutuminen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan alkuperäinen talousarvio oli 17 256 361 euroa vuodelle 2015. Keväällä talousarvioon lisättiin määrärahaa nuorten kesätyöllistämiseen 15 000 € ja määrälläikaisen sosiaalityöntekijän viran perustamiseen 26 000 €, koska talous- ja velkaneuvonta siirtyi hallinnosta sosiaali- ja terveystoimeen. Valtuusto myönsi lisämäärärahaa syyskuussa 220 000 euroa. Lisämäärärahan tarve johtui pääasiassa työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvusta sekä lakisääteisten vammaispalvelujen kustannusten kasvusta. Lopullinen toteutuma oli 99,7 % olleen 17 465 956 euroa. Tuloja kertyi 108,7 %. Bruttomenot ylittyivät hieman olleen 101,3 %. Vuoteen 2014 verrattuna sosiaali- ja terveyslautakunnan nettomenot kasvoivat 6,7 %.

Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset vuonna 2014 olivat 3 806 €/asukas alittaen Lapin sairaanhoitopiirin keskiarvon, joka oli 3 841 €/asukas (Kuntaliitto). Luvut ovat muuttuneet edellisistä vuosista, koska varhaiskasvatus on siirretty opetustoimen kustannuksiin.

4.1 Avohoito					
Toiminnan keskeisin sisältö					
Avosairaanhoidon palveluilla tuetaan ja edistetään kaikkien ikä- ja väestöryhmien hyvinvointia järjestämällä laadukkaat ja riittävät peruspalvelut. Kuntalaisia tuetaan terveydenluktaidon omaksumiseen, joka edesauttaa hyvien terveystalintojen tekemistä. Kotiin annettavan hoidon ja hoivan sekä tukipalveluiden tarkoituksena on auttaa asiakasta selviytymään omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Palvelut kohdennetaan tasapuolisesti palvelutarpeen arvioinnin ja ohjauksen mukaisesti palveluiden piiriin hyväksytyille, kriteerit täyttävälle henkilöille. Ikätupa- ja päiväpalvelutoimintaa lisätään ja kehitetään moniammatillisesti osana kuntoutumista edistävää toimintaa					
Keskeiset tavoitteet					
Avohoidon palveluita tuotetaan lainsäädännön, kansallisten ohjeistusten ja Inarin kunnan ikäihmisten palvelustrategian mukaisesti. Palvelun laatua ja palvelutyytyväisyyttä mitataan TAK -arviointi-järjestelmän avulla. Kotihoidon asiakkaiden toimintakyvyn arvioinnissa otetaan asteittain käyttöön RAI -arviointi- ja seurantajärjestelmä.					
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA+M	2015 TP	Poikkeama %
Sairaanhoitaja vastaan-ottokäynnit käynnit	2 954	2 091	3 100	4233*)	37,0
75 v. täyttäneet omaishoidontukiasiakkaat	50	49	55	48	-13,0
Säännöllisen kotihoidon piirissä olevat 75 - vuotta täyttäneet	66	99	80	88	10,0
*) tilastointi muuttunut					
Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	2015 TA+M (1000 €)	2015 TP (1000 €)	Poikkeama % (TA-TP 2015)
Toimintatulot	854	600	582	624	7,2
Toimintamenot	-4 374	-4 752	-4 847	-4 850	-0,1
Toimintakate (sitova)	-3 520	-4 152	-4 265	-4 226	0,9
Tunnusluvut					
€/asukas	518	614	628	622	

Vuonna 2013 vastaanotto toiminta sisältyy lääkäritoimintaan

Yleisperustelut

Hyvinvointikertomuksessa esiin tulevat toimintaympäristön ja väestön palvelutarpeet huomioidaan avohoidon toiminnassa osana toiminnan kehittämistä. Terveiden edistämisen työ tulee olla mukana kaikissa palveluissa ja sillä pyritään vahvistamaan sekä yksilön että yhteisön voimavaroja ja mahdollisuuksia sairauksien ehkäisyyn. Ikäihmisten kasvava palvelutarve ja vanhuspalvelulain tuomat velvoitteet edellyttävät edelleen aktiivista panostusta kotihoitoon.

Tavoitteiden toteutuminen

Vastaanotto toiminnassa on kehitetty sähköisiä palveluita yhdessä perusterveydenhuollon yksikön ja Lapin keskussairaalan kanssa ja alueella on mm. otettu käyttöön sähköinen työkalu hoidon tarpeen arvion yhdenmukaistamiseksi. Ennalta ehkäisevään terveysneuvontaan on kiinnitetty erityistä huomiota kaikkien ikäryhmien osalta ja terveysneuvonnan käyntien määrä on noussut hieman edellisestä vuodesta. Sairaanhoidtajien käyntien määrä on tilastollisesti kasvanut merkittävästi. Tätä selittää se, että vuonna 2015 tilastointi muuttui ja käyntimäärien kasvu on todellisuudessa noin 10 %. Laboratoriotutkimusten määrä on noussut edelleen. Vuonna 2015 tutkimusten määrä oli 62 717, joka on 4459 enemmän kuin edellisenä vuonna. Verrattuna vuoteen 2011 tutkimusten määrä on noussut 32 %. Röntgeniin hankittiin suoradigitaalinen röntgenlaitteisto ja samalla siirryttiin käyttämään Erva -alueen yhteisiä natiiviröntgenkuvausohjeita. Tämän myötä tutkimusten tilastointi on muuttunut, mutta tutkimusten lukumäärässä ei ole oleellista muutosta aikaisempiin vuosiin verrattuna. Osana välinehuollon toiminnan tehostamista suun terveydenhuollon välinehuolto yhdistettiin vastaanoton välinehuoltoon.

Ikäihmisten päivätoimintaa on lisätty ja kehitetty sisällöltään kuntoutukselliseen suuntaan ja toimintaa järjestetään seitsemässä eri paikassa. Kotihoidon asiakkaiden RAI -arvioinnit on aloitettu suunnitellusti. Säännöllisen kotihoidon piirissä oli 140 henkilöä, heistä yli 75-vuotiaita oli 88 henkilöä (14 % kaikista 75 vuotta täyttäneistä). Vuonna 2015 säännöllisen kotipalvelun käyntejä tehtiin 27 095 ja tilapäisen kotipalvelun käyntejä oli 5654. Verrattuna edelliseen vuoteen säännöllisten kotikäyntien määrät ovat vähentyneet 20 % ja vastaavasti tilapäisten kotikäyntien määrät ovat nousseet 57 %. Tukipalveluiden piirissä oli 368 asiakasta. Omaishoidon tuen piirissä oli 88 asiakasta, joista 40 oli alle 75-vuotiaita. Kaikille omaishoidon tuen kriteerit täyttäneille on tehty myönteinen palvelupäätös.

Asiakkaiden palveluprosessien kehittäminen on aloitettu eri henkilöstöryhmien yhteisillä palavereilla. Kotihoidon palvelun laadun arviointia tehtiin yli 65-vuotiaille suunnatulla asiakaskyselyllä ja kyselyn mukaan pääsääntöisesti kotihoidon palveluihin oltiin tyytyväisiä. Vastaanoton palveluiden käyttäjille järjestettiin tehostettu asiakaskysely ja lisäksi asiakkaiden palvelua koskevat palautteet käsiteltiin vastaanoton kuukausipalaverissa. TAK -arviointijärjestelmän käyttöönotto siirtyi edelleen seuraavalle vuodelle, mutta asiakaskyselyissä on hyödynnetty em. järjestelmän kysymyksiä. Potilasturvallisuussuunnitelma valmistui alkuvuodesta ja se jalkautettiin käytäntöön henkilöstöryhmien palavereissa ja tehostamalla HaiPro-työkalun käyttöä. Lisäksi osallistuttiin alueelliseen potilasturvallisuus- ja laatutyöryhmän työskentelyyn, jossa kehitetään ja yhdenmukaistetaan laadun arvioinnin ja potilasturvallisuuden varmistamisen työvälineitä. Henkilöstö on osallistunut Lapin sairaanhoitopiirin järjestämiin koulutuksiin sekä säädösten edellyttämiin täydennyskoulutuksiin. Kotihoidon henkilöstölle tehtiin henkilökohtaiset osaamistarvekartoitukset ja niiden pohjalta jokaiselle on tehty henkilökohtainen kehittämissuunnitelma.

Henkilöstön saatavuudessa on ollut ongelmia etenkin pienten ammattiryhmien kohdalla. Henkilöstöohjelman mukaisesti kotipalveluun täytettiin hoiva-avustajan toimi. Psykologin toimi saatiin täytettyä pitkän hakuprosessin jälkeen, sen sijaan bioanalytiikan toimi ei saatu täytettyä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteuma oli 99,1 % (netto). Toimintatuotot toteutuivat 107,1 % ja toimintamenot 100 %. Tuloissa kasvua oli erityisesti tilapäisissä kotipalvelukäynneissä ja tukipalvelukäynneissä.

4.2 Laitoshoito ja palveluasuminen					
Toiminnan keskeisin sisältö					
<p>Asumispalvelujen tehtävänä on ikäihmisten ja kehitysvammaisten henkilöiden asumispalvelujen tuottaminen, sisällöllinen kehittäminen ja saatavuuden turvaaminen kuntalaisille ja myös kotikuntaansa vaihtaville henkilöille.</p> <p>Kehitysvammahuollon tehtävänä on tuottaa asumispalvelujen ja työtoiminnan lisäksi myös lapsille ja nuorille aikuisille suunnattuja avokuntoutuspalveluja.</p> <p>Vuodeosaston tehtävänä on tuottaa ympärivuorokautiset akuuttihoitoon ja pitkäaikaisen laitoshoidon palvelut kuntalaisille sekä tarvittaessa myös ulkopaikkakuntalaisille ja ulkomaalaisille henkilöille.</p>					
Keskeiset tavoitteet					
<p>Turvataan palvelujen saatavuus joko omalla tuotannolla tai ostopalveluina.</p> <p>Kehitetään asumispalveluja ja niiden sisältöä valtakunnallisten suositusten ja alueellisen tarpeen mukaisesti.</p> <p>Kehitetään lapsille ja nuorille aikuisille suunnattuja kehitysvammahuollon avokuntoutuspalveluja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Turvataan jatkuvalla ja suunnitelmallisella kouluttautumisella henkilökunnan akuuttihoitoon osaaminen.</p>					
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA+M	TP 2015	Poikkeama %
yli 75 -vuotiaita	625	625	641	628	-1,9
Vuodeosasto, käyttöpäivät	12 128	11 085	12 800	10 909	-14,8
Ryhmäkoti Hilla/Puolukka	8 299	8 640	8 700	8 107	-6,8
Ryhmäkoti Mustikka (v 2014 yksi huone muutettu sosiaalitalaksi)	7 538	7 088	7 665	7 167	-6,5
Ryhmäkoti Kaarnikka toiminta alkanut 27.1.2014 hoitopäivä 11 kk		3 488	4 300	3 866	-10,1
Kaamosranta	3 481	3 388	3 650	3 315	-9,2
Vanhusten ja eläkeläisten tuki ry	3 597	3 767	3 650	3 379	-7,4
Yksityiset palveluntuottajat	2 101	2 247	3 400	5 193	52,7
Talous					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	2015 TA+M (1000 €)	2015 TP (1000 €)	Poikkeama % (TA-TP2015)
Toimintatulot	1 546	1 751	1 827	2 041	11,7
Toimintamenot	-7 859	-8 505	-8 806	-9 002	-2,2
Toimintakate (sitova)	-6 313	-6 754	-6 979	-6 961	0,3
Tunnusluvut					
€/asukas	929	999	1 027	1 024	

Yleisperustelut

Yli 75-vuotiaiden määrän nousu lisää tehostetun palveluasumisen ja henkilöstön tarvetta. Kotihoidosta siirtyvät asiakkaat ovat runsaasti hoitoa tarvitsevia. Kunta ei lisää omaa palvelutuotantoaan vuonna 2015, vaan kilpailutuksen tuloksena solmitun puitesopimuksen perusteella ostaa tehostetun palveluasumisen paikkoja yksityisiltä palveluntuottajilta.

Tavoitteiden toteutuminen

Vuonna 2015 vuodeosaston kuormitusprosentti oli 80,78 %:a (v. 2014 82,08 %:a) ja keskimääräinen hoitoaika oli 11,9 hoitopäivää (v. 2014 12,1 htpv). Luvut kuvaavat pitkäaikaisen laitoshoidon määrän vähentymistä pitkällä aikavälillä. Vuodeosaston palvelut tuotettiin suunnitellusti.

Ikäihmisten asumispalveluihin oli koko vuoden ajan tasaisesti enemmän kysyntää suhteessa käytettävissä oleviin paikkoihin. Kaikille myönteisen päätöksen saaneille henkilöille ei pystytty tarjoamaan palvelua suositusten mukaisessa ajassa (90 vrk), vaan yksittäisten henkilöiden odotusaika ylitti enimmillään 150 vuorokautta. Tilannetta helpotti Attendon Auroran hoivakodin toiminnan käynnistyminen heinäkuun alussa. Tehostettuun palveluasumiseen siirtymisen kriteerijä yhtenäistettiin tehostamalla toimintakykyä arvioivan mittariston (RAI) käyttöä.

Taulukossa, kohdassa TP 2015 näkyvissä tunnusluvuissa on huomioitu lomapäivät sekä vuodeosasto- ja sairaalahoitopäivät. Luvuista voi nähdä, että palveluasumisessa ja tehostetussa palveluasumisessa olevien henkilöiden terveydentilan ja toimintakyvyn ylläpitäminen tarvitsee rinnalleen myös paljon terveystalvelujen käyttöä. Käytännössä koko asumispalvelujen kapasiteetti oli tasaisesti varattuna koko vuoden.

Yksityisten palvelujen käyttö on numeerisesti lisääntynyt edellisvuodesta merkittävästi. Tähän on laskettu kaikki oman toiminnan ulkopuolelta ostettavat pitkäaikaisen asumisen palvelut. Tätä lukua selittää palvelujen kysynnän tasainen kasvu ja se, että kaikki kilpailutuksen ulkopuolelle jääneessä yksikössä asuneet henkilöt halusivat jäädä sinne asumaan.

Toimintakeskuksella kertyi yhteensä 4197 käyntipäivää, joista työ-/ päivätoiminta-käyntejä oli 3811 päivää.

Henkilöstön osalta merkittävimmäksi haasteeksi muodostui työvoiman heikko saatavuus koko toimialalla.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio alittui hieman ollen 99,7 %. Asiakaspalvelujen ostoihin eri tahoilta kohdistui erityisen kovia paineita koko vuoden ajan. Henkilöstömenot toteutuivat suunnitellusti. Loppuvuoden aikana lisääntyneet toimintatulot, erityisesti vuodeosaston käytön osalta, kompensoivat ostopalvelujen kasvua.

4.3 Lääkäritoiminta					
Toiminnan keskeisin sisältö					
Vastaanoton, päivystyksen ja vuodeosaston lääkäripalvelut hoidetaan hoitotakuun velvoitteiden mukaisesti.					
Keskeiset tavoitteet					
Sairauksien ennalta ehkäisy, hyvä hoito sekä kiireellisen sairaanhoidon järjestäminen ympäri-vuorokautisesti.					
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA+M	2015 TP	Poikkeama %
Vastaanottokäynnit	14 427	15 134	14 500	14 250	-1,7
Talous					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	2015 TA+M (1000 €)	2015 TP (1000 €)	Poikkeama % (TA-TP2015)
Toimintatulot	520	536	633	669	0,9
Toimintamenot	-2 705	-1 701	-1 812	-1 820	-0,4
Toimintakate (sitova)	-2 185	-1 165	-1 179	-1 151	2,4
Tunnusluvut					
€/asukas	321	172	173	169	
Vuonna 2013 Lääkäritoiminta ulkoistettu ja sisältää vastaanotto toiminnan					
Yleisperustelut					
Lääkäri- ja vastaanottopalvelut tuotetaan omana toimintana. Päivystysvastaanotto yhteistyössä Utsjoen kunnan kanssa.					

Tavoitteiden toteutuminen

Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi Inarille poikkeusluvan perusterveydenhuollon ympäri-vuorokautiseen päivystykseen 1.6.2017 asti. Lisäksi Lapin sairaanhoitopiirin yhtymähallituksen kanssa tehtiin sopimus, jonka mukaan Inari tuottaa yleislääkäritasoiset puhelinkonsultaatiot sairaanhoitopiirin terveyskeskuksille ja ensihoidolle terveyskeskusten oman päivystysajan ulkopuolisina aikoina.

Inari järjesti vuoden 2015 aikana Utsjoen kunnalle terveyskeskuslääkäripalvelut 1-3 päivänä viikossa. Keskeiset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutuma oli 97,7 %.

4.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva	
Toiminnan keskeisin sisältö	
Inarin kuntalaisten sosiaalisen ja viimesijaisen taloudellisen turvallisuuden edistäminen sosiaalityön palveluilla, joihin kuuluvat aikuissosiaalityö, lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu, vammaispalvelut, päihdehuolto, lastenvalvojan palvelut, kuntouttava työtoiminta ja työllisyysdenhoito.	
Keskeiset tavoitteet	
Kuntouttavassa työtoiminnassa olevien asiakkaiden määrää on vähintään 30 henkilöä. Asiak-	

kaille luodaan yksilölliset kuntoutuspolut yhdessä muiden tarjolla olevien palvelujen avulla.

Palvelusuunnitelmat laaditaan kaikille vammaispalvelun aktiiviasiakkaille yhdessä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Lastensuojelussa järjestetään tuki- ja sijaisperheiden koulutusta sekä kehitetään vertaistukitoimintaa. Lisäksi kehitetään koulussa tehtävää sosiaalityötä ja edistetään Lapset puheeksi -menetelmän käyttöönottoa.

Päiväkeskus Valkamassa tarjotaan mielenterveys- ja päihdekuntoutujille matalan kynnyksen kohtaamispaikka ja kuntoutumista edistäviä avopalveluja. Päihdehuollon asiakkaiden hoito ja kuntoutus toteutetaan yhdessä terveydenhuollon kanssa. Ehkäisevään päihdetyöhön panostetaan valtakunnallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman linjausten ja Inarin kunnan hyvinvointikertomuksen mukaisesti.

Inarin työllistämismallin uudistaminen ja kunnan tarjoamien työllistämispalveluiden kehittäminen.

Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA+M	2015 TP	Poikkeama %
Toimeentulotuen käsittelyaika	3 pv	6 pv	6 pv	4 pv	-33,3
Kuntouttavassa työtoiminta hlöt	26	28	30	34	13,3
Työmarkkinatuen kantaosuus €	435 287	416 996	534 000	663 269	-24,2

Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	2015 TA+M (1000 €)	2015 TP (1000 €)	Poikkeama % (TA-TP2015)
Toimintatulot	341	351	349	349	0
Toimintamenot	-2 743	-3 036	-3 271	-3 701	-13,1
Toimintakate (sitova)	-2 402	-2 685	-2 922	-3 352	14,7
Tunnusluvut					
€/asukas	353	397	430	492	

Yleisperustelut

Väestön ikääntymisen myötä vammaispalvelulain mukaiset palvelut lisääntyvät. Tämä näkyy erityisesti kuljetuspalveluissa ja henkilökohtaisen avun lisääntymisenä. Oikea-aikaiset ja oikein kohdennetut palvelut vähentävät erityispalveluiden tarvetta.

Kasvava työttömyys ja kunnan vastuun lisääntyminen työllisyyden hoitamisesta näkyy erityisesti sosiaalityön palveluissa.

Valtakunnallisesti lastensuojelussa tavoitteena on siirtää painopistettä enemmän avohuollon ja ehkäisevän lastensuojelun suuntaan.

Tavoitteiden toteutuminen

Toimiville sijais- ja tukiperheille on järjestetty vertaistukea ja työnohjausta. Koulutettu sijaisvanhempi on toiminut kevästä 2015 alkaen tuki- ja sijaisperheiden vertaistukiohjaajana ja hän on järjestänyt sekä yksilöllistä vertaistukea että tuki- ja sijaisperheiden virkistystoimintaa.

Lastensuojelun sosiaalityöntekijä työskenteli osittain kouluilla syksyyn 2015 asti. Kesällä 2015 valtuusto perusti uuden koulukuraattorin toimen ja kouluissa tehtävä sosiaalityö siirtyi tämän toimen alle. Keväällä 2015 järjestettiin uusi Lapset puheeksi -koulutus, johon osallistui 12 eri toimialojen työntekijää. Lapset puheeksi -menetelmä vaatii edelleen työstämistä. Lautakunta-päätökset menetelmän käytöstä ovat olemassa, mutta ruohonjuuritason toteutus tarvitsee edel-

leen tukea ja ohjausta. Lapset puheeksi -koulutusta tullaan järjestämään tulevaisuudessa ja tavoitteena on, että Inarin kuntaan saadaan oma menetelmäkouluttaja.

Päiväkeskus Valkamassa kävi vuonna 2015 yhteensä 1974 asiakäyntiä. Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien matalan kynnyksen kohtaamispaikkana Valkaman toiminta on vakiintunut ja kuntoutumista edistävää toimintaa edelleen kehitetään. Esimerkiksi Sámi Soster ry:n kanssa on toteutettu Mettäterapia -työmenetelmää vuonna 2015. Avopalveluna tukiasuntojen yhteydessä pidettävässä asukkaiden päivätoiminnassa kävijöitä on ollut 96 ja Metsäpolun tukiasunnoissa on suoritettu liki 300 kotikäyntiä. Ehkäisevän päihdetyön osalta erityisesti valtakunnallisen ehkäisevän päihdetyönteemaviikon tapahtumista päihdetyöntekijä otti koordinaatiovastuun. Päihdetyöntekijä on osallistunut oppilaitosyhteistyöhön ehkäisevän päihdetyön osalta.

Vuonna 2015 kuntouttavassa työtoiminnassa oli 34 henkilöä. Yksilöllisten kuntoutuspolkujen kehittämistyö on aloitettu yhteistyössä terveydenhuollon, TE -toimiston ja Kelan kanssa. Kuntouttavan työtoiminnan ryhmämuotoista työtoimintaa on edelleen jatkettu ja työtoimintaan osallistuvien asiakkaiden ateriaturkea myös jatkettiin. Ateriaturki on toiminut yhtenä kannustimena työtoimintaan osallistumiseen.

Inarin kunta on työllistänyt vuonna 2015 palkkatuella 37 henkilöä ja työkokeilussa on ollut 24 henkilöä. TE -toimiston määrärahojen loputtua työllistämisrahoja loppuvuodesta käytettiin ilman palkkatukea suoraan henkilöiden palkkaamiseen 7 henkilön osalta. Kesätyöllistämiseen varatulla määrärahalla voitiin ottaa 63 nuorta kesätöihin kunnan eri toimipaikkoihin. Kesätyötukea haki 20 yritystä ja ne työllistivät yhteensä 37 nuorta. Kunnan vastuunotto työllistämispalveluista on kasvanut valtion työ- ja elinkeinopalvelujen jatkuvasti heikentyessä.

Vammaispalveluissa asiakkaaseen on otettu yhteyttä seitsemän arkipäivän sisällä hakemuksen tai ilmoituksen vastaanotosta. Palvelusuunnitelma on tehty kaikille asiakkaille, joiden on arvioitu hyötyvän oman tilanteensa kokonaiskartoituksesta. Vammaispalveluissa on onnistuttu lisäämään yhteistyötä terveydenhuollon, fysioterapian ja kotipalveluiden kanssa.

Kesäkuussa 2015 talous- ja velkaneuvonta siirtyi sosiaalitoimen alaisuuteen. Asiakkaiden jonoaika on ollut keskimäärin noin viisi arkipäivää. Talous- ja velkaneuvonnassa on ollut vuonna 2015 uusia asiakkaita 85. Talous- ja velkaneuvonnan siirryttyä sosiaalitoimen alaisuuteen asiakasohjautuvuus on parantunut.

Talousarvion toteutuminen

Sosiaalityön talousarvion toteutuma oli 108 %. Ylitys johtui pääosin lastensuojelun avohuollon sekä vammaispalvelujen kuljetuspalvelujen ja henkilökohtaisen avustajan palvelujen tarpeesta. Toimeentuloturvassa talousarvion toteutuma oli 97,4 %. Kunnan työmarkkinatuen kuntaosuus oli 663 000 e vuonna 2015 ja kasvua edellisvuodesta oli 59 %. Kasvu johtui työmarkkinatuen kuntaosuuden rahoitusvastuun muutoksesta vuoden 2015 alusta.

4.5 Suun terveydenhuolto					
Toiminnan keskeisin sisältö					
Inarin kuntalaisten suun terveyden edistäminen ja suun sairauksien hoito.					
Keskeiset tavoitteet					
Työnjaon kehittäminen hammashoitajien, suuhygienistin, hammaslääkäreiden ja erikoishammaslääkäreiden kesken. Kirurgipalveluiden tuominen paikkakunnalle.					
Suun terveyden edistäminen.					
Puhelinvastaajajärjestelmän käyttöönotto.					
Välinehuollon kehittäminen.					
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015TA+M	2015 TP	Poikkeama %
käynnit	10 524	9 321	10 000	9 404	-6
asiakkaat	2 838	2 801	3 250	3 029	-6,8
kiireetön aika	2,5 kk	3 kk	3 kk	3 kk	0
perushoidon hoitojakson pituus	5 kk	5 kk	5 kk	2 kk	60
Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	2015 TA+M (1000 €)	2015 TP (1000 €)	Poikkeama % (TA-TP2015)
Toimintatulot	257	285	271	287	5,9
Toimintamenot	-1 033	-1 074	-1 140	-1 131	0,8
Toimintakate (sitova)	-776	-789	-869	-844	2,9
Tunnusluvut					
€/asukas	114	117	128	124	

Tavoitteiden toteutuminen

Suukirurgin palveluja ostettiin muutamia päiviä ja näin pystyttiin vähentämään erikoissairaanhoidon käyntejä ja kustannuksia. Työnjakoa on kehitetty ja kehittämistyö jatkuu eri ammattiryhmien välillä. Puhelinjärjestelmän käyttöönotto on viivästynyt, mutta se tullaan ottamaan käyttöön keväällä 2016. Välinehuoltoa on kehitetty voimakkaasti ja se on integroitu terveyskeskuksen yhteiseen välinehuoltoon. Hammashoitolan välinehuoltohuone on remontoitu ja siellä tapahtuu porahuolto.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutuma oli 97,1 %.

4.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi	
Toiminnan keskeisin sisältö	
Eläinlääkintähuollon, ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun sekä maaseutuhallinnon lakisääteisten viranomaistehtävien hoitaminen Inarin ja Utsjoen kuntien yhteistoiminta-alueella. Eri toimialojen toimijoiden asiakaspalvelu, neuvonta ja ohjaus.	
Keskeiset tavoitteet	
Ympäristöterveydenhuollossa laaditaan toimialakohtaiset valvontasuunnitelmat riskinarvioinnin perusteella keskusvirastojen ohjeiden mukaan. Valvonnassa tavoitteena vähintään 90 %:n toteuma valvontasuunnitelmaan nähden.	
Ympäristönsuojelussa jatketaan yhteistoiminta-alueen polttoaineen jakeluasemien saattamista lakisääteiseen tilaan (aloitettu v. 2013). Tunnistetaan ja selvitetään paikallistason ympäristö-	

ongelmat.					
Eläinlääkintähuollossa tuotetaan riittävät lakisääteiset palvelut koko yhteistoiminta-alueella. Lakisääteiset valvontatehtävät jaetaan praktikoiden kesken.					
Maaseututoimissa hoidetaan Inarin ja Utsjoen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan. Henkilöstölle pyritään järjestämään täydennyskoulutusta maksajaviraston tehtäviin.					
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA+M	2015 TP	Poikkeama %
elintarvikevalvonnan tarkastukset	121	145	150	136	-9,4
terveydensuojelu-, tupakka- ja kuluttaja- turvallisuus- suustarkastukset (sisäilmamittaukset)	128 105+43	137	100	111 (28)	+11,1
eläinlääkintähuollon käynnit, tuotantoeläimet (sis. poroerotukset)	248	316	150 - <u>200</u>	309	+54,5
eläinlääkintähuollon käynnit, pieneläimet	1 409	2 047	1500 - <u>2000</u>	2120	+6,0
eläinsuojelu ja eläinten hyvinvointi sekä eläintaudit, tarkastukset	30	30	<u>30</u> - 40	29	-3,3
maaseutuhallinnon tuki- ja korvauspäätökset	535	440 (44)	400 - 800	696	-
riistavahinkolain mukaiset tarkastukset (porojen määrä)	59	29	30 - 50	43	-
Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	2015 TA+M (1000 €)	2015 TP (1000 €)	Poikkeama % (TA-TP2015)
Toimintatulot	138	158	151	157	4,0
Toimintamenot	-539	-550	-565	-561	0,7
Toimintakate (sitova)	-404	-392	-414	-404	2,4
Tunnusluvut					
€/asukas	59	58	61	60	
Yleisperustelut					
Toimintatulot ja suoritteiden määrät vaihtelevat hieman valvonnan painopistealueiden mukaan. Toimintatulot koostuvat valvonta- ja lupamaksuista, yhteistoimintakorvauksista Utsjoen kunnalta, korvauksista valtiolta (eläinlääkintähuollon valvontatehtävät sekä maaseutuviranomaisen petovahinkotarkastukset) sekä eläinlääkärin vastaanoton klinikkamaksuista.					

Tavoitteiden toteutuminen

Ympäristöterveydenhuollon valvontaa toteutettiin riskiperusteisesti valvonta-suunnitelmien mukaan resurssit huomioiden. Tavoitteena ollut 90 %:n toteuma yhteistoiminta-alueen omiin valvontasuunnitelmiin toteutui.

Ympäristönsuojelussa työ painottui erilaisiin ympäristönsuojelulain mukaisiin ilmoitus- ja lupaprosesseihin sekä eri lakien mukaisiin lausuntoihin ja selvityksiin. Jakeluasemien osalta valvonta kohdistui Ivalon Teboilin kokonaisuudistukseen.

Eläinlääkintähuollon resurssit olivat hyvät ja näin ollen eläinlääkintähuollon palvelut pystyttiin tarjoamaan kattavasti ja kiitettävästi myös poroerotusaikana. Valtion valvontaeläinlää-

kärin tehtävät jaettiin v. 2015 alusta praktikoiden kesken. Valvontatyön suunnitelmallisessa toteuttamisessa ja raportoinnissa havaittiin puutteita niin eläinsuojelu- kuin laitosvalvonnankin osalta. Puute huomioidaan vuoden 2016 koulutussuunnitelmassa järjestämällä koulutusta valvontatehtäviin, laskutukseen sekä sähköisiin raportointityökaluihin.

Maaseutuhallinnossa Inarin kunta hoiti maksajavirastosopimuksen mukaiset tehtävät Inarin ja Utsjoen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella Mavin ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutuma oli 97,6 %.

4.7 Erikoissairaanhoito					
Toiminnan keskeisin sisältö					
Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauden ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon, lääkinnälliseen pelastustoimintaan sekä lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveydenhuollon palveluja. Ensihoitopalvelu sisältäen sairaankuljetuksen on osa erikoissairaanhoitoa terveydenhuoltolain mukaisesti.					
Keskeiset tavoitteet					
Johtava lääkäri ohjeistaa erikoissairaanhoidon hoitokäytännöt, eri diagnostisten ryhmien hoidon porrastukset ja jatkohoidon lähettämiskäytännöt.					
Kokonaishoitoajan lyhentäminen.					
Vuosittaisten erikoissairaanhoidon läheteiden määrä pyritään pitämään viiden vuoden keskiarvon mittaluokassa.					
Kunta on laatinut yhteistyössä sairaanhoitopiirin kanssa järjestämissuunnitelman, joka perustuu alueen väestön terveysseurantatietoihin ja palvelutarpeeseen. Pyritään vaikuttamaan erikoissairaanhoidon menojen kasvun hillitsemiseen.					
Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	2015 TA+M (1000 €)	2015 TP (1000 €)	Poikkeama % (TA-TP2015)
Toimintatulot	9	1	0	347 *)	
Toimintamenot	-8 673	-9 111	-10 015	-9 997	0,2
Toimintakate	-8 664	-9 110	-10 015	-9 650	3,6
Tunnusluvut					
€/asukas	-1 275	-1 337	- 1 474	-1 420	
*) Jäsenkuntalaskutuksen oikaisu vuonna 2015 / Lapin sairaanhoitopiirin yhtymävaltuusto 4.11.2015 § 187 päätös.					
Yleisperustelut					
Erikoissairaanhoidon palveluja arvioidaan hoitotapahtuman kokonaiskeston perusteella.					

Tavoitteiden toteutuminen

Erikoissairaanhoidon hoitokäytännön määrä väheni 5 %. Kokonaiskäyntien määrä nousi 6.5 %. Inari järjesti vuoden 2015 aikana erikoislääkäripalveluja Ivalossa. Magneettirekka kävi 3 kuukauden välein, kardiologi 4 kuukauden välein, gynekologi 2 kuukauden välein ja geriatriin palvelut järjestettiin etävastaanoton kautta. Psykiatri kävi kuukausittain ja piti myös etävastaanottoa.

Talousarvion toteutuminen

Erikoissairaanhoidon talousarvio oli 10 015 019 euroa vuodelle 2015 ja lopullinen toteutuma oli 96,4 % ollen 9 649 997 euroa. Lapin sairaanhoitopiirin ky:n talousarvio toteutui ylijäämäisenä ja kuntayhtymän valtuusto päätti oikaista jäsenkuntalaskutusta. Inarin osalta tämä merkit-

si 343 787 euron tuloa. Vuoteen 2014 verrattuna erikoissairaanhoidon nettomenot kasvoivat 5,9 %.

Erikoissairaanhoidon nettokustannukset vuonna 2014 olivat 1 337 €/asukas alittaen Lapin maakunnan keskiarvon (1 366 €/asukas). Lapin sairaanhoitopiirin alueella nettokustannukset olivat 1 328 €/asukas. Vuoden 2015 vertailutietoja ei ole vielä saatavilla (Sotkanet).

5 Sivistyslautakunta					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	TA 2015 (1 000 €)	TP 2015 (1 000 €)	Poikkeama %
Talous					
Toimintatulot	2 020	2 104	2 058	2 178	5,8
Toimintamenot	-15737	-16 080	-16 508	-16 186	2
Toimintakate (sitova)	-13717	-13 976	-14 450	-14 008	3,1
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Nettokustannukset €/asukas	-2 030	-2 071	-2 138	-2061	3,6

Valtuuston hyväksymän hallintosäännön mukaan sivistyslautakunnan toimialaan kuuluvat:

1. päivähoitolain mukainen kunnallinen päivähoito
2. perusopetuslain mukainen esi- ja perusopetus
3. perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta
4. lukiolain mukainen lukiokoulutus
5. ammatillinen koulutus
6. vapaasta sivistystyöstä ja taiteen perusopetuksesta annettujen lakien mukainen koulutus
7. kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuritoiminta, liikuntatoimi ja nuorisotyö
8. koulujen perustaminen ja lakkauttaminen talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Sivistystoimen vuoden 2015 talousarvion toimintakate muutoksineen oli 14 450 000 euroa. Toimintakatteen toteuma vuonna 2015 oli 14 008 000 euroa eli talousarvion toimintakate (14 450 000 euroa) alittui 442 000 eurolla. Kunnanhallituksen (20.4.2015, 147 §) päättämä säästövelvoite sivistystoimelle vuodelle 2015 oli 116 500 euroa, joka siis saavutettiin hyvin. Kun kunnanhallituksen antama säästövelvoite vähennetään sivistystoimen vuoden 2015 toimintakatteiden erotuksesta (442 000 euroa), alittui sivistystoimen talousarvion toimintakate 325 000 eurolla. Tuloja sivistystoimelle tuli 120 000 euroa arvioitua enemmän. Henkilöstö- ja henkilöstösivukuluja meni 653 000 euroa arvioitua vähemmän, kun taas palvelujen ostot ja muut toimintakulut ylittyivät 429 000 eurolla. Yleisesti sivistystoimen kohdalla voidaan todeta, että talousarvioin reaaliaikaisen toteutuman saaminen loppuvuodesta 2015 oli hankalaa ja siten myös toteutuman seuraaminen.

5.1. Päivähoito

Toiminnan keskeisin sisältö

Lakisääteisen kunnallisen päivähoiton järjestäminen alle kouluikäisille lapsille lapsen omalla äidinkielellä (suomen-, ruotsin- tai saamenkielellä) päiväkotitai perhepäivähoitona. Maksuttoman esiopetuksen järjestäminen 6-vuotiaille lapsille Saariselän päiväkodissa. Lakisääteinen lasten kotihoidontuki (Kela) alle 3-vuotiaille lapsille ja sisaruksille sekä Inarin kunnan harkinnanvarainen kotihoidontuen kuntalaisä kunnan päättämien ehdoin. Inarinsaamenkielisen kielipesätoiminnan ostopalvelu (3 kielipesää) ja koltansaamenkielisen kielipesätoiminnan järjestäminen valtionavustusrahoituksella (85%). Vuorohoidon (ilta-yö- ja viikonloppuhoito) järjestäminen päiväkodeissa kunnan päättämällä periaatteilla. Yöhoito on keskitetty Ivalo-Saariselkä-alueella Saariselän päiväkotiin. Koululaisten loma-aikaisen hoidon järjestäminen 1 luokan oppilaille ja

vuorohoidon järjestäminen 1-2 luokan oppilaille kunnan päättämällä ehdoin. 1-2 lk. oppilaiden saamenkielisen iltapäivätoiminnan järjestäminen kunnan päättämällä ehdoin.

Keskeiset tavoitteet

1. Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman (vasu) kehittämisen loppuunsaattaminen yhteistyössä päivähoitohenkilöstön kanssa
2. Päivähoidon työntekijöiden työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnohjausta järjestetään tarvittaessa esimiehille ja työyhteisöille.
3. Lapset puheeksi -menetelmän käyttö aloitetaan päiväkodeissa. Menetelmän käyttöön järjestetään tarvittaessa lisäkoulutusta ja ohjausta.
4. Kehityskeskustelut toteutetaan joka yksikössä joko yksilö- tai ryhmäkeskusteluna.

Yleisperustelut

Tilastokeskuksen ennusteiden mukaan alle kouluikäisten lasten määrä Inarin kunnassa tulee pysymään lähivuosina lähes ennallaan. Vuonna 2015 arvioidaan kunnallisessa päivähoitossa olevan 230–240 lasta. Päivähoidon tarve vaihtelee vuosittain kunnan eri osissa mm. syntyvyyden ja työllisyyden mukaan.

Ivalon päiväkodin kokonaispaikkaluku/lapsimäärä on kasvanut pohjoissaamenryhmä Nästin ja esikoululaisten osapäiväryhmä Suopursujen myötä. Ivalossa on myös kasvanut erityistä hoitoa ja tukea tarvitsevien lasten päivähoiton tarve. Erityispäivähoito Ivalossa on keskitetty Ivalon päiväkotiin. Erityispäivähoidon järjestämiseksi Ivalon päiväkotiin on tarpeen muuttaa 1 vapautunut lastenhoitajan toimi lastentarhanopettajan toimen sijaista erityislastentarhanopettajan toimeksi. Erityislastentarhanopettajan toimen muutoksen jälkeen Ivalon päiväkodin henkilöstörakenne täyttää päivähoitoasetuksen (21.8.1992/806) mukaiset minimikelpoisuusehdot (lastentarhanopettajien/lastenhoitajien suhdeluku). Tarpeen on myös lisätä Ivalon päiväkotiin 1 määrälläinen ryhmävastuu.

Heinäkuussa 2014 toimintansa aloittaneen perhepäivähoidon varhoyryhmä Päivänsinen toimintaa vuokratiloissa jatketaan v. 2015.

Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Todelliset hoitopäivät	35 855	38 000	33 600	35 219	-2,2
Lapsia kunnallisessa päivähoitossa 31.12	230	240	230	235	2,2
joista ostopalvelua, lapsia/31.12	25	26	26	24	-7,7
joista vuorohoidossa 31.12	34	40	40	37	-7,5
Lapsia esiopetuksessa 31.12 (2014 alk. vain Saariselällä)	11	4	4	2	-50,0
Kotihoidon/yksityisen hoidon tuen saajat 31.12,	50	78	60	46	-23,3
joista kotihoidontuen kuntalisän saajat/ KA	16	16	16	16	0

Tavoitteiden toteutuminen

Kunnallinen varhaiskasvatuspaikka pystyttiin järjestämään kaikille alle kouluikäisille lapsille lain edellyttämässä aikataulussa. Vuonna 2015 kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä ja hoitotarve verrattuna vuoteen 2014 vähentyi vuonna 2015 jonkin verran. Lasten hoidon sekä vuorohoidon tarve väheni erityisesti Inarin kirkonkylässä. Kotihoidontuen saajien kokonaismäärä väheni 23 % vuonna 2015, mutta kotihoidontuen kuntalisän saajien määrä pysyi lähes ennallaan.

Uusi varhaiskasvatuslaki tuli voimaan 1.8.2015 alkaen. Lasten päivähoidosta annetun lain nimi muuttui varhaiskasvatuslaiksi ja varhaiskasvatus korvasi käsitteenä lasten päivähoidon. Laissa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen ja korostetaan lapsen etua toiminnan järjestämisessä. Varhaiskasvatuksen tavoitteet uudistettiin ja lasten sekä vanhempien osallisuutta ja vaikuttamista vahvistettiin.

Varhaiskasvatusta koskevaa lainsäädäntöä uudistetaan vaiheittain. Opetushallitus laatii valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet viimeistään lokakuussa 2016, joiden pohjalta laaditaan paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat (vasut). Inarin kunnan vasun kehittäminen aloitettiin vuonna 2015 uuden varhaiskasvatuslain tavoitteiden pohjalta ja sitä jatketaan yhteistyössä koko henkilöstön kanssa lukuvuonna 2016 -2017. Uudet kunnan vasut tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2017 alkaen.

Varhaiskasvatuksen työntekijöiden työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen kiinnitettiin erityistä huomiota jatkamalla tiivistä yhteistyötä työterveyshuollon kanssa. Tämä osaltaan vaikutti pitkien sairauspoissaolojen vähenemiseen. Yksilöllistä työnohjausta järjestettiin myös tarpeen mukaan. Lapset puheeksi - keskustelumenetelmää toteutettiin päiväkodeissa ja Ivalon koltansaamen kielipesässä lähes kaikkien viisivuotiaiden lasten osalta sovitun suunnitelman mukaisesti. Menetelmän käyttö aloitettiin myös perhepäivähoidossa. Lisäkoulutusta menetelmän hallintaan ei kuitenkaan saatu järjestymään vuonna 2015. Kehityskeskustelujen käymistä jatkettiin pääsääntöisesti jokaisessa varhaiskasvatusyksikössä.

Varhaiskasvatuksessa aloitettiin 1.8.2015 alkaen Sevettijärven kielipesän toiminta kunnallisena toimintana, johon myönnettiin noin 85 % valtionavustusta. Sevettijärven kielipesässä järjestettiin lisäksi koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa, johon myönnettiin erityisvaltionavustusta ajalle 1.8.2015–31.12.2016. Erityisvaltionavustusta haettiin ja myönnettiin myös pohjoissaamen kielikyöpyryhmälle Inariin ajalle 1.9.15–31.12.2016, mutta toimintaa ei saatu käynnistettyä vielä vuonna 2015, koska ryhmälle ei saatu palkattua pohjoissaamenkielistä lastenhoitajaa useista hakukerroista huolimatta. Pohjoissaamenkielisistä varhaiskasvatushenkilöistä ja sijaisista oli vuonna 2015 kova puute. Inarin päiväkodissa jouduttiin muutaman kerran palkkaamaan pohjoissaamenryhmä Urbiin lyhytaikaisia suomenkielisiä sijaisia sekä siirtämään esikoululaiset iltapäiväksi suomenkieliseen Tammukat -ryhmään. Erityislastentarhanopettajan tointa ei saatu täytettyä vuonna 2015 pätevien hakijoiden puutteen vuoksi. Toimeen palkattiin lastentarhanopettaja määräaikaaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Kunnallisen varhaiskasvatuksen tulot alittuivat 4 000 eurolla. Tämä pieni vaje johtui päivähoitomaksujen (hoidon tarpeen vähentyminen) sekä tukien ja avustusten eli valtionavustusten vähentymisestä.

Varhaiskasvatuksen menot alittuivat yhteensä 181 000 eurolla. Menojen alittuminen johtui lasten hoidon tarpeen vähentymisestä (hoitopäivien määrä väheni yhteensä 7 %). Lasten hoitotarve väheni erityisesti Inarin kirkonkylässä. Lisäksi Inarin kirkonkylässä ei ollut vuonna 2015 juuri lainkaan vuorohoidon tarvetta. Myös Saariselällä ja Näätämössä oli lasten hoitotarve

vuonna 2015 laskettua arviota vähäisempi. Lisäksi lasten kotihoidontuen menot alittuivat johonkin kotihoidontuen saajien vähentymisestä 23 %:lla vuoteen 2014 verrattuna.

Varhaiskasvatuksen talousarvion nettomenot toteutuivat 94 prosenttisesti, talousarvion nettomenot alittuivat yhteensä 177 000 eurolla.

<p>5.2 Esi- ja perusopetus</p>
<p>Toiminnan keskeisin sisältö</p> <p>Perusopetuslain edellyttämää esi- ja perusopetusta sekä perusopetuksen jälkeistä lisäopetusta annetaan kunnan viidessä koulussa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inarin koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9 2. Ivalon ala-asteen koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6, erityisopetuksen pienluokka vuosiluokille 0-9 3. Ivalon yläasteen koulu, perusopetuksen vuosiluokat 7-9 ja lisäopetus 4. Sevettijärven koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9 5. Törmäsen koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6 <p>Esi- ja perusopetuksessa opetuskielinä suomen kielen lisäksi käytetään inarinsaamea, koltansaamea ja pohjoissaamea.</p>
<p>Keskeiset tavoitteet</p> <p>Opetuksen ensisijaisena tavoitteena on antaa oppilaille riittävät tiedot ja taidot sekä motivaatio jatko-opintoihin ja siten mahdollisuus omien edellytyksiensä mukaisesti ammattiin ja itsenäiseen elämään. Tavoitteena on, että jokainen oppilas saa perusopetuksesta päättötodistuksen ja siirtyä jatko-opintoihin. Jatko-opintoihin siirtymistä seurataan vuosittain.</p> <p>Opetuksen yhtenä laatukriteerinä on opetusryhmän koko. Tavoitteena on, että valtuuston hyväksymässä koulutuksen kehittämissuunnitelmassa mainittuja opetusryhmien enimmäiskokoja ei saisi ylittää. Toteutuneita ryhmäkokoja seurataan lukuvuosittain. Tämän lisäksi opetuksen laatukriteerinä on kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön määrä. Tavoitteena on, että Inarin kunnan esi- ja perusopetuksen työntekijät täyttävät kelpoisuusvaatimukset 100 prosenttisesti.</p> <p>Työnantaja huolehtii opettajien ja muun henkilökunnan riittävästä täydennys- ja lisäkoulutuksesta. Työnantajan järjestämistä koulutuksista kerätään tietoja vuosittain. Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön sekä perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa 1.8.2016. Opettajille ja koulunkäynninohjaajille järjestetään koulutuksia, jotka tukevat opetussuunnitelmien laadintaa ja niiden käyttöönottoa.</p> <p>Inarin kunnan kouluissa annettavaa koulutusta ja sen vaikuttavuutta arvioidaan sivistyslautakunnassa hyväksytyn arviointisuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2015 aikana arvioidaan kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Yhteistyön sujuvuutta ja sen riittävyttä arvioivat oppilaiden ja opiskelijoiden huoltajat.</p> <p>Esi- ja perusopetuksen kouluverkkoon ei tehdä muutoksia vuonna 2014. Mikäli Sevettijärven koulun oppilasmäärä näyttää pysyvästi jäävän jonakin vuonna alle kuuden oppilaan, ryhdytään toimiin oppilaiden opetuksen järjestämiseksi esimerkiksi osittain Inarissa ja osittain Sevettijärvellä etäopetuksena. Mikäli Törmäsen koulun oppilasmäärä näyttää pysyvästi jäävän jonakin vuonna alle 30 oppilaan, ryhdytään toimiin oppilaiden opetuksen järjestämiseksi Ivalossa.</p>

	2013 TP	2014 TP	2015 TA	TP 2015	Poikkeama %
Nettokustannukset €/asukas					
Esiopetus (kouluissa 2011, 2012 ja 2013)	-45	-48	-51	-54	-5,9
Perusopetus	-1 030	-1 100	-1 075	-1 082	-0,7

Tavoitteiden toteutuminen

Inarin kunnan kaikki 72 yhdeksännen luokan oppilasta saivat perusopetuksen päättötodistuksen. Kaikki perusopetuksen päättötodistuksen saaneet oppilaat saivat myös jatko-opiskelupaikan. Vuonna 2015 oli siis sama tilanne kuin vuonna 2014. Perusopetuksen päättötodistuksen saaneista oppilaista 42 eli 58 prosenttia jatkoi opintojaan lukiossa (vuonna 2014 lukiossa jatkoi 54 prosenttia) ja 26 eli 36 prosenttia ammatillisissa oppilaitoksissa (vuonna 2014 jatkoi ammatillisissa oppilaitoksissa 37 prosenttia). Yksi oppilas aloitti yhdistelmäopinnot Ivalon lukiossa sekä Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa, yksi oppilas jatkoi opintojaan kansanopistossa ja yksi oppilas meni työkokeiluun.

Valtuusto hyväksyi 19.12.2013 (84 §) Inarin kunnan koulujen opetusryhmien ryhmäkoot suosituksena siten, että asetettuja enimmäiskokoja ei pääsääntöisesti ylitetä. Valtuuston asettamia enimmäiskokoja ei ylitetty missään Inarin kunnan koulussa vuonna 2015. Vuonna 2015 oli siten sama tilanne kuin vuonna 2014.

Vuonna 2015 Inarin kunnan perusopetuksessa oli täytettynä 66,5 opettajan virkaa ja kolme rehtorin virkaa. Perusopetuksen opettajista (jotka opettivat vuonna 2015) 83 prosenttia täytti kelpoisuusvaatimukset. Vuonna 2014 vastaava luku oli 88 prosenttia eli kelpoisten opettajien määrä väheni jonkin verran vuonna 2015. Tämä kelpoisten opettajien määrän väheneminen selittyy määräaikaisilla opettajilla (eivät täyttäneet kelpoisuusvaatimuksia). Kaikki kolme perusopetuksen rehtoria täyttivät kelpoisuusvaatimukset.

Saamelaisalueen kuntien perusopetuksen ops -aineryhmien puheenjohtajat tapasivat Ivalon luukiolla 20.1.2015. Tilaisuuden järjesti sivistysjohtaja ja lukion rehtori yhdessä. Työnantaja järjesti perus- ja lukio-opetuksen virkaehtosopimusasioista OVTES -koulutuksen perusopetuksen ja lukion rehtoreille sekä vararehtoreille 28.4.2015 kunnantalon valtuustosalissa. Kouluttajana toimi työmarkkinakouluttaja ja – konsultti Elisa Cichoracki. Inarin kunnasta osallistui neljä henkilöä OPStuki 2016-koulutukseen. Tukikoulutus oli eNorssi-verkoston ja Opetushallituksen yhteistyönä toteutettu opetushenkilöstön täydennyskoulutusohjelma, jonka tavoitteena oli tukea paikallista opetussuunnitelmatyötä eri puolella Suomea. Koulutukseen kuului kolme yhden päivän kestävä työpajaa. Työpajat järjestettiin Rovaniemellä ja Torniossa helmikuussa, huhtikuussa ja syyskuussa 2015. Työnantaja järjesti yhdessä Niilo Mäki Instituutin kanssa etäkoulutuksen 4.5.2015 erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksesta. Koulutus järjestettiin kunnantalon valtuustosalissa ja siihen osallistuivat Ivalon yläasteen koulun opettajat (veso-päivä). Inarin kunnan perusopetuksen opettajien kouluspäivä (veso-päivä) järjestettiin yhdessä Sodankylän kunnan kanssa Sodankylässä 5.9.2015. Koulutuspäivään osallistui Inarin kunnan perusopetuksen opettajien lisäksi Sodankylän ja Savukosken perusopetuksen opettajat. Erityisopettajat ja seitsemän koulunkäynninohjaajaa aloittivat tieto- ja viestintätekniikan taidot selkokielellä -koulutuksen eli Tikas-koulutuksen 5.10.2015. Tikas on erityistä tukea tarvitsevien oppijoiden tvt-taitojen opettamiseen kehitetty pedagoginen koulutusmalli. Koulutus sisälsi neljä lähiopetuspäivää, jotka järjestettiin Ivalossa sekä etätehtäviä. Koulutuksen toteuttivat Oppimateriaalikeskus Opikie, Kehitysvammaliitto, Opetushallitus sekä Inarin kunnan sivistystoimen hallinto yhdessä. Lisäksi työnantaja järjesti rehtoreille, päivähoiton esimiehille ja vapaa-aikapalvelujen vastuuhenkilöille yhdessä Lapin yliopiston Koulutus- ja kehittämispalvelujen kanssa koulutuksen Työhyvinvointia tukeva esimiestyö – itsensä johtaminen ja viestintä. Kou-

lutus oli kaksipäiväinen (8.-9.12.2015) ja se järjestettiin Ivalossa. Perusopetuksen opettajille järjestettiin myös työnohjausta vuoden 2015 aikana.

Inarin kunnan koulujen arviointisuunnitelman mukaan vuoden 2015 arviointikohde oli kodin ja koulun välinen yhteistyö. Yhteistyötä arvioitiin kyselyjen avulla siten, että kysely lähetettiin Ivalon lukion opiskelijoiden huoltajille huhtikuussa 2015 (89 huoltajalle) ja perusopetuksen 6. ja 9. vuosiluokan huoltajille (130 huoltajalle) toukokuussa 2015. Saatujen vastausten perusteella huoltajien oli helppo lähestyä opettajia sekä rehtoreita. He olivat myös saaneet ohjausta ja tukea lapsensa koulunkäyntiin silloin, kun olivat sitä tarvinneet. Huoltajat kuitenkin toivoivat, että koteihin saakka tulisi enemmän positiivista ja kannustavaa palautetta sekä kuulumisia luokan toiminnasta.

Koulutyötä ei voitu aloittaa Törmäsen koulussa 1.8.2015 todetun terveyshaitan vuoksi. Ne oppilaat ja esioppilaat, joiden lähikouluksi oli osoitettu Törmäsen koulu, siirtyivät Ivalon ala-asteen koulun oppilaisiksi 1.8.2015 alkaen. Ivalon ala-asteen kouluun siirtyi 45 oppilasta. Törmäsen koulun opettajien ja koulunkäynninohjaajan sijoituspaikaksi määrättiin Ivalon ala-asteen koulu 1.8.2015 alkaen. Koulutyön aloittaminen Törmäsen koulussa on mahdollista vasta sen jälkeen, kun terveyshaitta on poistettu. Sevettijärven koulussa oli syksyllä 2015 oppilaita 17. Ennusteiden mukaan tulevina vuosina oppilasmäärä Sevettijärven koulussa lisääntyy edelleen.

Inarin kunnan perusopetuksen uusi tuntijako suomenkieliseen ja saamenkieliseen opetukseen 1.8.2016 alkaen hyväksyttiin tammikuussa 2015. Sivistystoimen sosiaalityöntekijä, joka vastaa koulukuraattorin tehtävistä Inarin kunnassa, aloitti työnsä 6.9.2015 ja Ivalon ala-asteen koulun yhteydessä toimiva iltapäivätoiminta sai uudet tilat Viipalekoulusta lokakuussa 2015.

Talousarvion toteutuminen

Esiopetuksen ja perusopetuksen, johon sisältyi myös saamenkielinen ja saamenkielen opetus, iltapäivätoiminta, hankkeet ja tukityöt, vuoden 2015 talousarvion käyttösunnitelman nettomenot muutoksineen oli yhteensä 7 651 000 euroa. Nettomenojen toteuma oli 7 722 000 euroa eli käyttösunnitelman nettomenot ylittyivät 70 000 eurolla. Esiopetuksen talousarvion käyttösunnitelman nettomenot ylittyivät 21 000 eurolla. Vaikka palkkakululuja vähän säästy, niin esiopetuksessa muut toimintakulut ylittyivät. Perusopetuksessa tuloja tuli arvioitua enemmän ja eläkekuluja säästy 166 000 euroa, kun taas palvelujen ostot ylittyivät 261 000 eurolla. Perusopetuksen talousarvion käyttösunnitelman nettomenot kokonaisuudessaan ylittyivät noin 50 000 eurolla.

5.3 Lukiokoulutus
Toiminnan keskeisin sisältö
Lukio-opiskelu tuottaa opiskelijoille jatko-opintokelpoisuuden korkea-asteen opintoihin. Kotipaikkakunnan oma lukio tukee myös nuorten kasvua ja identiteetin kehittymistä esimerkiksi tarjoamalla mahdollisuuden opiskella inarin-, koltan- ja pohjoissaamen kieliä äidinkielenä. Ivalon lukio tarjoaa yhteistyössä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa opiskelijoille mahdollisuuden suorittaa lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto ja ammatillinen perustutkinto.
Keskeiset tavoitteet
Tavoitteena on laadukas lukiokoulutus, jossa opiskelijat saavat hyvän yleissivistyksen sekä valmiudet jatko-opintoihin. Opettajia kannustetaan ottamaan opetuskäyttöön uusia opetusmenetelmiä, uusia laitteita, verkkotyökaluja sekä sosiaalisen median sovellutuksia. Opettajille tarjotaan koulutusta tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämisestä opetuksessa. Tavoitteena on kehittää opetuksen laatua sekä valmistautua sähköisiin ylioppilastutkinnon kokeisiin, joihin siirrytään asteittain syksystä 2016 alkaen.

Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA	TP 2015	Poikkeama %
Nettokustannukset €/asukas					
Ivalon lukio	-162	-162	-164	-160	2,4

Tavoitteiden toteutuminen

Lukion opettajia kannustettiin ottamaan opetuskäyttöön uusia laitteita ja opetusmenetelmiä ja tämän vuoksi heille hankittiin työkäyttöön henkilökohtaiset kannettavat tietokoneet. Opettajille järjestettiin myös runsaasti koulutusta tieto- ja viestintätekniikanhyödyntämisestä opetuksessa ja opettajat pääsivät harjoittelemaan sähköisiä kokeita.

Talousarvion toteutuminen

Ivalon lukion vuoden 2015 talousarvion käyttösuunnitelman nettomenot muutoksineen oli 1 110 000 euroa, johon sisältyi saamen kielen opetus. Nettomenojen toteuma oli 1 087 000 euroa eli talousarvion käyttösuunnitelman nettomenot alittuivat 23 000 eurolla.

5.4 Vapaa-aikapalvelut

Toiminnan keskeisin sisältö

Kansalaisopisto

Inarin kansalaisopiston tehtävänä on toteuttaa asukkaiden tarpeisiin perustuvaa, kaikkien saatavilla olevaa vapaatavoitteista yleissivistävää koulutusta, joka antaa tilaisuuden itsensä omaehtoiseen kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen, opiskelutaitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Kirjasto

Kirjastopalveluja tarjotaan koko kunnan alueella kahden toimipisteen ja kirjastoauton avulla. Kirjasto on osa Lapin kirjastoverkkoa. Se on aktiivinen kumppani eri toimijoiden kanssa kunnan sisällä. Asiakaslähtöisillä, laadukkailla ja kuntalaisten tarpeita vastaavilla kirjastopalveluilla edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja ennaltaehkäistään tiedollista ja muuta syrjäytymistä.

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoiminnan keskeinen sisältö on monipuolisen kulttuuritarjonnan tuottaminen kaikenikäisille kuntalaisille yleisen hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kulttuuritoiminta tukee inarilaisia kulttuurialan harrastajia ja ammattilaisia, tarjoaa kulttuuripalveluita sekä toimii eri kulttuurimuotojen kehittämishankkeissa.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimi vastaa yleisistä liikunnan harrastamisen edellytyksistä. Liikuntatoimi järjestää erityisryhmien sekä lasten ja nuorten liikunnanohjausta. Henkilöstö vastaa liikuntatilojen hoidosta, uimavalvonnasta, liikuntatapahtumien järjestämisestä urheiluseurojen kanssa ja liikuntatilojen käytön koordinoinnista.

Nuorisotyö

Nuorisotyö toimii inarilaisten nuorten hyvinvoinnin puolesta käyttäen menetelminä yhteisöllistä nuorisotoimintaa, yksilöllistä tukea sekä moniammatillista ja – yhteisöllistä työtöitä. Nuorisotyö toteuttaa etsivää nuorisotyötä ja tukee nuorisovaltuuston toimintaa. Viestintäpaja toimii nuorten työpajana ja nuorisotiedotuksen monipuolisena toimintakeskuksena.

Keskeiset tavoitteet

Kansalaisopisto

Inarin kansalaisopiston tavoitteena on turvata elinikäisen, omaehtoisen oppimisen periaatteen mukaan kuntalaisten monipuolisen kehittymisen, hyvinvoinnin, moniarvoisuuden ja kansanvaltaisuuden toteutuminen. Tavoitteen saavuttamiseksi kuntalaisille tarjotaan vuositasolla 6400 tuntia opetusta.

Kirjasto

Kirjaston päämääränä on taata kuntalaisten sivistyksellisten perusoikeuksien toteutuminen. Tavoitteena on pitää huolta kirjastopalvelujen jatkuvasta saatavuudesta ja kehittämisestä vastamaan asiakkaiden muuttuvia tiedon ja vapaa-ajan tarpeita. Paikallisuuden esiintuominen palveluissa ja asiakkaiden mukaan ottaminen palvelujen kehittämiseen ovat keskeisiä tavoitteitamme. Tarinoita Inarista: digitaalinen perinnearkisto avataan yleisölle. Määrällisenä tavoitteena on 120 000 kävijää, 120 000 lainaa ja 50 tapahtumaa vuonna 2015.

Kulttuuritoiminta

Tavoitteena on taata kulttuuripalveluita kaikille ikäryhmille esikoululaisista vanhuksiin. Kulttuuritoimen tapahtumiin osallistuneiden kävijöiden määrä oli vuoden 2012 alusta joulukuun loppuun saakka 4023 kävijää. Tammikuun 2013 alusta joulukuun loppuun saakka kulttuuritapahtumissa on ollut 3800 kävijää. Tavoitteena on saavuttaa vuosittain 2500 kävijän määrä eri kulttuuritapahtumissa. Kulttuuritoimen yhteen liittämien Inariviikkojen tapahtumat ovat saavuttaneet 9116 kävijää vuonna 2011 ja 11568 kävijää vuonna 2012 ja 13 300 kävijää vuonna 2013. Kesällä 2014 kävijöitä oli 12 030. Elokuvateatteri Aslak avattiin yleisölle digitalisoituna ja peruskorjattuna syyskuussa 2013. Avajaisviikonloppuna Aslakissa kävi yli 300 ihmistä ja syksyn aikana näytäntöjä oli 51 ja kävijöitä 2010.

Liikuntatoimi

Toiminnan tavoitteena on vähän liikkuvien kuntalaisten aktivointi. Yhteistyössä työtä toteuttamassa ovat kunnan alueella toimivat urheiluseurat sekä omana toimintana järjestettävät eri ryhmänohjaukset. Liikuntatoimi osallistuu yhteistyössä seurojen kanssa liikuntamatkailua tukevien urheilutapahtumien järjestämiseen. Kuntalaiset käyttivät liikuntapalveluja vuoden 8 aktiivisimman toimintakuukauden aikana noin 33 000 käyntikertaa. Tavoite on ylläpitää edellisen toimintakauden taso.

Nuorisotyö

Toiminnan tavoitteena on nuorten itsetunnon vahvistaminen, nuorten osallisuuden lisääminen sekä nuorten hyvinvointiin liittyvien asioiden esillä pitäminen. Viestintäpajan toimintaa kehitetään sille hyväksytyin kehittämissuunnitelman pohjalta vuosina 2015 – 16. Koulu yhteistyötä Inarin koululla sekä Ivalon yläasteen koululla jatketaan kokeiluna, jonka tulosten perusteella päätetään jatkosta vuonna 2016. Moniyhteisölliselle Selvä Peli -verkostolle laaditaan kehittämissuunnitelma ja nuorten paikallisen osallisuudelle luodun järjestelmän toimivuus turvataan. Nuorisotilatoimintaa kehitetään syksyllä 2014 toteutetun asiakaskyselyn pohjalta.

Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA	TP 2015	Poikkeama %
Nettokustannukset €/asukas					
Kansalaisopisto	66	-62	-64	-67	4,7
Kirjasto	-92	-101	-105	-88	-16,2
Kulttuuritoiminta	-31	-26	-26	-25	-3,9
Liikuntatoimi	-75	-81	-91	-84	-7,7
Nuorisotyö	-55	-64	-60	-47	-21,7

Tavoitteiden toteutuminen

Kansalaisopisto

Kalenterivuodelle 2015 kansalaisopiston kursseja suunniteltiin yhteensä 7218 tuntia. Näistä toteutui 6466 tuntia. Opiskelijoita kursseilla oli yhteensä 2369. Netto-opiskelijoita (opiskelija lasketaan vain kerran, vaikka opiskelija osallistuisi usealle kurssille) oli yhteensä 1154.

Kalenterivuoteen 2014 verrattuna opiskelijoiden kokonaismäärä laski 184 opiskelijalla ja netto-opiskelijoiden määrä laski 32 opiskelijalla. Opiston kursseja järjestettiin Ivalon ja Inarin lisäksi myös Törmäsessä, Tolosessa, Koppelossa, Akujärvellä, Saariselällä, Nellimissä, Kaamassa ja Sevettijärvellä.

Opisto toimi vuonna 2015 pääosin kunnan omistamissa opetustiloissa. Opiston hallinnassa oli Vävyntien toimitila (Mukkavuopajantie 1 / kädentaidot ja kuvataide) sekä kansalaisopiston ja kulttuurin yhteinen toimitila Kuulas (Ivalontie 6). Sivukylien kursseja varten vuokrattiin tarpeen mukaan erikseen tarkoitukseen sopivat tilat.

Kansalaisopiston henkilökuntaan kuuluivat rehtori (rehtori-opettajan virka), tekstiilityönopettaja, musiikinopettaja sekä toimistos sihteeri (yhteinen lukion kanssa). Määräaikaisiin työsuhteisiin tuntiopettajan tehtäviin palkattiin lisäksi 38 henkilöä.

Kirjastotoimi

Kirjaston aukioloaikojen ja palvelujen toimivuutta selvitettiin kirjaston omien ja valtakunnallisten kyselytutkimusten perusteella. Saatu palaute oli positiivista ja kirjastopalvelut rankattiin yhdeksi kunnan parhaimmin tuotetuiksi palveluiksi.

Paikallisuutta tuotiin esille tarjoamalla paikallisille kirjailijoille ja muille esiintyjille tiloja ja esiintymismahdollisuuksia osaamisen esille tuomiseen. Asukkaille järjestettiin mahdollisuus osallistua kirjastopalvelujen kehittämiseen ottamalla huomioon esitetyt toiveet.

Tarinoiden Inari -äänitearkisto avattiin heinäkuussa juhlallisina menoin. Kansalaisille avoimesti käytettävä äänitearkisto on ainutlaatuinen tuote valtakunnallisestikin ajatellen. Tarinoiden Inari - ainutlaatuinen perinnearkisto tarjoaa kiinnostavimpia paikallishistorian sekä henkilökohtaisiin että kollektiivisiin tapahtumiin ja tarinoihin, toteaa tasavallan presidentin puoliso, rouva Jenni Haukio tervehdyksessään ja jatkaa, että kirjasto on tehnyt merkittävän kulttuurityön.

Arkiston sisällön tuottaminen ei olisi ollut mahdollista ilman asukkaiden antamia haastatteluja ja muita aineistoja. Tarvittiin myös yksityistä pääomaa, kansallista ja kansainvälistä rahoitusta, talkoohenkeä, osaamista ja intohimoa työn tekemiseen. Arkistoa on markkinoitu laajasti ja se on noteerattu merkittävänä aikaansaannoksena valtakunnallisissa ja paikallisissa medioissa sekä asiantuntijaorganisaatioissa.

Kirjaston kävijät	122 815
Lainaukset	136 746
Tapahtumat	191
Tapahtumien kävijät	3 255

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimen tavoitteet toteutuivat toivotusti. Kulttuuritoimi keskittyi vuonna 2015 elokuva-teatteri Aslakin ja Inariviikkojen kehittämiseen. Kulttuuritapahtumien ja taidenäyttelyjen määrä ei ollut yhtä suuri kuin edellisvuosina. Kaikkia ikäryhmiä kuitenkin muistettiin toiminnassa VauVanne vauvasirkuksesta ikäihmisten palvelutalolla järjestettyihin tapahtumiin saakka mukaan lukien erityisryhmät, peruskoulut, päiväkodit ja nuoriso- ja aikuisväestö. Kulttuuritoimen tapahtumiin osallistuneiden kävijöiden määrä oli vuoden 2015 alusta joulukuun loppuun mennessä 3021 kävijää. Vuonna 2015 järjestettiin 46 erilaista kulttuuritapahtumaa. Inariviikot 2015 keräsivät 13 135 kävijää.

Elokuvateatteri Aslakissa vuosi oli menestyksellinen: Katsojia oli 6318, elokuvanäytöksiä 199 ja lipputulaja 42 178 euroa. Elokuvateatteri Aslakissa aloitettiin syyskaudella 2015 myös oheistuotteiden myynti. Varastoon ostettiin myytäviä elintarvikkeita 1200 eurolla ja niitä myytiin 2852 eurolla.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimi järjesti noin neljänkymmenen eri liikuntaryhmän ohjausta toimintakauden aikana. Ohjaus keskittyi soveltavan ja vähän liikkuvien ryhmien ohjaamiseen. Liikuntatoimi osallistui eri tapahtumiin ja liikuntamatkailua tukevien urheilutapahtumien järjestämiseen yhteistyössä alueen urheiluseurojen kanssa. Kuntalaiset käyttivät vuoden aikana liikuntapalveluita reilut 38 000 käyntikertaa. Käyntikertamäärät pysyivät samana edelliseen toimintavuoteen nähden.

Nuorisotoimi

Palvelutuotantoa voitiin pääosin ylläpitää suunnitellussa laajuudessa. Viestintäpajan toimintaa pyöritettiin sille vuosille 2014 – 16 laaditun kehittämissuunnitelman pohjalta. Työllistämisen keinoissa tapahtuneet muutokset vaikeuttivat työpajan toimintaa. Kouluyhteistyötä jatkettiin, joskin Inarin koululla se oli keskeytyksissä lähes koko syyslukukauden. Selvä Peli työlle hyväksyttiin kehittämissuunnitelma ja yhteisöllistä yhteistyötä tiivistettiin erityisesti Inarissa syksyn aikana. Nuorisovaltuusto vaihtui ja uuden NuVan koulutukset käynnistyivät välittömästi sen järjestäytyttyä lokakuussa. Koulutukset jatkuivat koko syksyn.

Talousarvion toteutuminen

Vapaa-aikapalveluiden vuoden 2015 talousarvion käyttösuunnitelman nettomenot muutoksi-
neen oli 2 321 000 euroa. Nettomenojen toteuma oli 2 114 000 euroa eli talousarvion käyttö-
suunnitelman nettomenot alittuivat 207 000 eurolla. Vaikka vapaa-aikapalveluissa kansalais-
opistolle, kulttuuritoimelle ja liikuntatoimelle kertyi tuloja arvioitua enemmän, ei vapaa-
aikapalveluiden tulot yhteensä kuitenkaan anna selitystä nettomenojen toteumalle. Vapaa-
aikapalvelujen arvioidut tulot olivat yhteensä 459 000 euroa ja toteutuneet tulot yhteensä 458
000 euroa. Nettomenojen alittuminen selittyy palkkamenoilla, sillä käyttösuunnitelmassa 2015
pelkkien palkkamenojen arvio ilman eläkekuluja ja muita sivukuluja oli 1 142 000 euroa ja
palkkojen toteuma ilman eläkekuluja ja muita sivukuluja oli 993 000 euroa. Palkkamenot alit-
tuivat 149 000 eurolla.

6 Tekninen lautakunta					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TP 2015	Poikkeama %
Talous					
Toimintatulot	607	710	566	531	-6,2
Toimintamenot	-2108	-2134	-2120	-1992	6,0
Toimintakate (sitova)	-1501	-1424	-1554	-1461	6,0
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	Talousarvio 2015		

Sitovat tavoitteet

Nykyisen palvelutason säilyttäminen peruspalveluissa sekä parantaminen matkailua edistävissä kohteissa kuten ulkoilu- ja virkistätymiskohteissa.

Maankäytön suunnittelua kehitetään tavoitteellisemmaksi ja kiinteämmäksi osaksi kunnan strategista suunnittelua.

Saariselän rinnealueen infrastruktuuri otetaan käyttöön kesällä 2015.

Ympäristönhoitoa työllisyystöinä tehostetaan edelleen.

Investoinnit:

Saariselän rinnealueen asemakaavan toteuttaminen v. 2014–2016.

Katujen ja katuvalojen saneerausinvestoinnit v. 2014–2016.

Korjausavustusneuvonnan vakiinnuttaminen osaston tehtäväksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Palvelutaso peruspalveluissa säilytettiin ja matkailua palvelevana hankkeena tekninen osasto oli mukana metsähallituksen toteuttaessa Inarin kunnan ja Metsähallituksen yhteishankkeena kävelyreittiä Saariselän keskustasta UK-puistoon. Kävelyreitintä palveluvarustukseen kuuluvan ohjelmapalvelulaavun rakentaminen aloitettiin metsähallituksen toimesta vuonna 2015.

Maankäytön suunnittelun osalta asemakaavoituksessa painottuu yhä enemmän oman suunnittelun osuus. Asemakaavoituksen siirtäminen omaksi työksi varmistaa kunnan strategisten tavoitteiden suoraviivaisemman toteutumisen.

Ympäristönhoitoa jatkettiin työllisyystöinä. Ympäristötöitä vaikeutti valtion myöntämän palkkatuen merkittävä aleneminen kesällä 2015.

Saariselän rinnealueen kunnallistekniset työt aloitettiin vuonna 2014, Rinnealueen kunnallistekniset työt otettiin käyttöön merkittävilta osin vuonna 2015. Vaeltajantien alaosan rakennustöiden loppuun saattaminen ja viimeistelytyöt siirtyivät vuodelle 2016. Kaunispään huipulle menevän kadun linjausta päätettiin muuttaa asemakaavan muutoksella. Asemakaavan muutos

hyväksyttiin valtuustossa 17.12.2015. Mainitun asemakaavan mukainen yhteys Kaunispään huipulle toteutettaneen vuonna 2016.

Uutena infrastruktuurin rakentamiskohteena oli entisen Nukkumajoen sahan alueen asemakaavan toteuttaminen. Hanke toteutettiin yhdessä Inarin Lapin Vesi Oy:n kanssa. Työt keskeytyivät, koska alueella epäiltiin olevan pilaantuneita maa-alueita. Toistaiseksi pilaantuneita maa-alueita ei alueelta ole löydetty.

Katuvalojen saneerausinvestointeja jatkettiin määrärahojen puitteissa.

Korjausinvestointihakemuksia saapui 8 kpl. Hakemuksista tukikelpoisia oli 4 kpl.

Talousarvion toteutuminen

Teknisen lautakunnan menot alittuivat 6,0 % ja tulot alittuivat 6,2 %.

6.1 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntasuunnittelu
Toiminnan keskeisin sisältö
Hallinto, kaavoitus, mittaus ja kartoitus, maa- ja metsätilat sekä alueiden vuokraus
Keskeiset tavoitteet
Saariselän Kiveliöntien asemakaava valtuuston hyväksyttävänä v. 2015. Lintumaan teollisuusalueen asemakaavan laajentaminen v. 2013–2016. Etelärinne II kaavamuutos valtuuston hyväksyttävänä v. 2015. Luttorinteen asemakaavan laajennus valtuuston hyväksyttävänä v. 2015.
Yleisperustelut
Kaavoitus
Asemakaavoja saneerataan ja laajennetaan rakennustoiminnan ylläpitämiseksi sekä vetovoimaisten vuokratonttien saamiseksi.
Lintumaan teollisuusalueen asemakaavan mukaiset teollisuustontit ovat loppuneet. Alueen asemakaavan laajentaminen on aloitettu vuonna 2013.
Asemakaavojen laadinta on aloitettu omana työnä v. 2012. Oman kaavoitustyön tehostaminen edellyttää tehtäväjärjestelyjen tekemisen osaston sisällä. Osaston sisäisiin tehtäväjärjestelyihin vaikuttavat myös kunnan kiinteistöjen hallinnan uudelleen järjestely vuoden 2013 alusta lukien. Oman kaavoitustoimen ja kiinteistöjen hallinnan tehtäväjärjestelyt jatkuvat vuonna 2015.
Mittaus ja kartoitus
Maanmittauslaitos on siirtynyt yleiseurooppalaiseen ETRS 89 koordinaattijärjestelmään. Oma suunnittelu ja kartta-aineisto siirretään ETRS 89 koordinaattijärjestelmään tarpeen mukaan.
Alueiden vuokraus
Tonttien saatavuutta ylläpidetään asemakaavoituksella.

Tavoitteiden toteutuminen

Asemakaavan muutokset siirtyivät vuodelle 2016.

Vapaita omakotitontteja oli tarjolla Ivalossa, Inarissa, Saariselällä ja Riutulassa.

6.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen
Toiminnan keskeisin sisältö
Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito sekä ympäristörakentaminen.
Keskeiset tavoitteet
Katuvalojen saneerausta jatketaan suunnittelukaudella. Katujen ja yleisien alueiden saneerausta jatketaan suunnittelukaudella määrärahojen puitteissa. Satamien toimintaa kehitetään omakatteiseksi. Yksityisteiden kunnossapitoa avustetaan vuosittain

Yleisperustelut
Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito hankitaan ostopalveluina.
Kaikessa ympäristörakentamisessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ikääntyvän väestön liikuntamahdollisuuksien kehittäminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Katuvaloja saneerattiin Ivalon asemakaavan alueella Patunankiepin-Vävyniemen alueella. Inarissa katuvalot saneerattiin Itkosentien alueella.

Katujen saneeraukseen valmistauduttiin skannaamalla Ivalon ja Inarin katuverkko. Pääosin katujen rungot olivat hyvässä tai tyydyttävässä kunnossa. Skannauksen perusteella katujen kunnostamistoimenpiteet voidaan kohdistaa alueelle, joissa katujen runko on vaurioitunut. Laituri- paikkoja rakennettiin lisää Inarin satamaan 22 kpl ja Nellimin satamaan 12 kpl. Vuoden 2015 lopussa laituripaikkoja oli Inarissa 89 kpl, Veskoniemessä 69 kpl, Nellimissä 30 kpl ja Koppe- llossa 24 kpl. Kunnanhallitus päätti hankkia Veskonien satamaan lisää maa- aluetta. Yksityis- teiden avustuksia jaettiin 61.537 €.

6.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta
Toiminnan keskeisin sisältö
Lakisääteiset rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottaminen kunnan tarpeiden mukaisesti.
Keskeiset tavoitteet
Rakennusvalvonta-ohjelman käytön tehostaminen ja olemassa olevien tietojen vieminen karttaoh- jelmaan. Rakennuskannan inventointityötä jatketaan edelleen rakennuslupamenettelyn yhteydessä. Rakennusvalvonnan omakatteisuus tarkistetaan uuden rakennuslupamaksutaksan mukaan. Rakennuslupien käsittelyaika keskimäärin viisi viikkoa. Kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastajan tavoitteel- lisen työajan osoittaminen rakennusvalvontaan (70 %).
Yleisperustelut
Rakennusvalvonnan toiminta järjestetään ja edelleen kehitetään maankäyttö- ja rakennuslainsäädän- nön mukaisesti huomioon ottaen kunnan erityisolosuhteet. Kiinteistöpäällikön jäädessä eläkkeelle kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpito ja rakentaminen on siirretty ostopalvelusopimuksella Inarin Kiinteistöt Oy:n tehtäväksi. Rakennusvalvonnan palvelun parantamiseksi sekä korjausavustusneuvonnan ja kiinteistöpäällikön tehtävien hoitamiseksi on perustettu uusi kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastajan virka. Omistajaohjaus ja tilapalveluliikelaitok- sen johtajan ja esittelijän tehtävien on arvioitu muodostavan 30 % kiinteistöpäällikkö- rakennustarkastajan työajasta.

Tavoitteiden toteutuminen

Rakennusvalvonnassa otettiin käyttöön Lupapiste.fi, nettipohjainen rakennuslupahakemusjärjestelmä. Järjestelmä mahdollistaa myös lupakäsittelyn seurannan reaaliajassa. Järjestelmän kautta ei jätetty yhtään rakennuslupahakemusta.

Rakennuskannan investointityö on rajoittunut toimintavuonna rekisterikorjauksiin.

Rakennusvalvonnan lupatulot kattoivat henkilöstökulut, mutta eivät muita kuluja. Tulot kattoivat 58,5 % kokonaismenoista. Rakennuslupamäärän laskusta johtuen rakennuslupatulot jäivät 60,9 % arvioidusta. Rakennus- ja toimenpidelupa on haettu 2010-luvulla keskimäärin 293 kappaletta vuosittain. Vuoden 2015 aikana haettiin rakennus- ja toimenpidelupia 297 kpl. Lupatulojen pieneneminen on johtunut siitä, että matkailu- ja liikerakentaminen on ollut vähäistä eikä suurempia rakennuskohteita ole ollut.

Kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastajan työajasta ei ole pystytty osoittamaan tavoiteltua 70 % rakennusvalvonnan käyttöön. Viranhaltijan työajasta on n. 75 % mennyt muihin kuin rakennusvalvonnan tehtäviin. Palkkakuluista kuitenkin 70 % on kirjautunut rakennusvalvonnan kuluiksi.

6.5 Pelastuslaitos					
Toiminnan keskeisin sisältö					
Pelastustoiminnan ylläpito kunnan alueella.					
Keskeiset tavoitteet					
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA	TP 2015	Poikkeama %
Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)		
Toimintatulot					
Toimintamenot	677	692	709	703	-0,9
<i>Toimintakate</i>					
Yleisperustelut					
Toiminnan järjestää Lapin Pelastuslaitos. Kunta maksaa kuntaosuuden.					
Kustannukset on eriytetty teknisen osaston käyttötalousraamista.					

Tavoitteiden toteutuminen

Lapin Pelastuslaitos vastaa Inarin kunnan pelastustoiminnasta.

V Investoinnit

YHTEENVETO INVESTOINNEISTA v. 2015	Talousarvio €	Toteutuminen €	Poikkeama %
Peruskunta			
Investointimenot	-1 429 389	-1 309 116	8,4
Rahoitusosuudet investointeihin	100 000	32 163	-67,8
Pysyvien vastavien luovutustulot	50 000	1 450 522	2801,0
Kalatalouden kehittämisrahasto			
Investointimenot	-235 000	-115 242	51,0
Rahoitusosuudet investointeihin	162 500	93 098	-42,7
Pysyvien vastavien luovutustulot	0	0	0,0
Ruokapalvelu liikelaitos			
Investointimenot	-16 000	-15 493	3,2
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0,0
Pysyvien vastavien luovutustulot	0	0	0,0
Tilapalvelu liikelaitos			
Investointimenot	-1 079 000	-626 668	41,9
Rahoitusosuudet investointeihin	0	16 000	0,0
Pysyvien vastavien luovutustulot	0	0	0,0
Elinkeinot & kehitys Nordica			
Investointimenot	-20 000	0	0,0
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0,0
Pysyvien vastavien luovutustulot	0	0	0,0
Saariselän kehittämisrahasto			
Investointimenot	-1 678 000	-3 548 968	-111,5
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0,0
Pysyvien vastavien luovutustulot	276 000	37 500	-86,4
Koko kunta yhteensä			
Investointimenot	-4 457 389	-5 615 488	-26,0
Rahoitusosuudet investointeihin	262 500	141 260	-46,2
Pysyvien vastavien luovutustulot	326 000	1 488 022	356,4

1 Kunnanhallituksen investoinnit

Maanhankinta ja -luovutus	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-394	-54	-50	-120	-140
Tulot	126	162	50	1451	2802
Nettomenot	-268	108	0	1331	

TTS Vuodet 2013 - 2017: Maanhankintaan käytetään vain myyntituloja vastaava määrä. **TTS Vuodet 2015 - 2017: Maanhankintaan käytetään vain myyntituloja vastaava määrä.**

Tytäryhtiöt/osakkeet ja osuudet/Vasatokka/Saariselän Siula/Saariselkä Oy	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-260	0	-334	-185	45
Tulot			0	0	0
Nettomenot	-260	0	-334	-185	45

TTS Vuodet 2015 - 2017: Omistajapoliittisessa ohjelmassa Nuorisokeskus Vasatokaan päärakennuksen sisäremontti tehdään vuonna 2015 500.000 euron kustannusarviolla. Valtionavustusedellytys on 70 %, joten kuntaosuudeksi jää pääomaisinana 150.000 euroa.

Valtuustosalin kalusto	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	-30	-24	20
Tulot				0	0
Nettomenot	0	0	-30	-24	20

TTS Vuodet 2015 - 2017: Valtuustosalin äänentoistolaitteiden uusinta 30.000 € (kustannuksia tarkistetaan syksyn 2014 aikana). Selvitetään kunnanhallitukselle tablettitietokoneiden hankintaa ja niiden kokonaiskustannuksia.

Kunnanhallitus yhteensä	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-998	-6616	-414	-329	21
Tulot	50	2484	50	1451	2802
Nettomenot	-948	-4133	-364	1122	208

Talousarvion toteutuminen:

Kunnanhallituksen menot alittuivat ja tulot ylittyivät. Suurin tulojen ylitys aiheutui valtuuston 27.3.2014 § 18 päättämästä 9600 km² rakennusoikeuden siirtämisestä Saariselän kehittämisrahaston taseeseen. Rakennusoikeuden arvo on 1.380. 000 euroa. Vastaava menokirjaus on Saariselän kehittämisrahaston kohdalla.

Tytäryhtiöt/osakkeet ja osuudet: Nuorisokeskus Vasatokaan päärakennuksen sisäremonttihanke ei toteutunut. Hanke siirtyi vuodelle 2017. Vuoden 2015 investointiosan muutokset, koskien sijoituksia Saariselän Siulan ja Saariselkä Oy:n SVOP –rahastoihin yhteensä 184 389,00 euroa, toteutuivat.

2 Sosiaali- ja terveyslautakunnan investoinnit

Koneet ja kalusto	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-348	-55	-55	-49	11
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomenot	-348	-55	-55	-49	11

TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 lääkäreiden vastaanottohuoneiden kalusteiden uusiminen 10.000 €, lisäinvestointina Rai-toimintakykymittarin käyttöönottoon 10.000 €, vuodeosaston kalusteiden uusiminen 15.000 € ja laboratorioon verenkuvaa-analysaattori 20.000 €. Vuonna 2016 henkilöauton hankinta kotipalveluhenkilöstön käyttöön 15.000 €.

Röntgenlaite	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	-10	-300	-303	-1
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomenot	0	-10	-300	-303	-1

TTS Vuosi 2014: Lisäinvestointina röntgenin peruskorjauksen suunnitteluun 10.000 €. TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 röntgenlaitteen uusiminen 300.000 €.

Suun terv.huollon koneet ja kalusto	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-78	0	-50	-46	8
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomenot	-78	0	-50	-46	8

TTS Vuosi 2013: suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmän uusiminen 40.000 €. hammashoitolan kaapistojen uusiminen 10.000 €, 28.000 € potilastietojärjestelmään.
TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 hammashoitolan välinehuollon kaluston uusiminen 20.000 € ja hoitokoneen uusiminen 30.000 €. Vuonna 2017 hammashoidon yksikön uusiminen 32.000 €. Vuosi 2018 hammashoidon yksikön uusiminen 32.000 €.

Sos.- ja terveyslautakunta yhteensä	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-351	-90	-405	-398	2
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomenot	-351	-90	-405	-398	2

Talousarvion toteutuminen:

Sosiaali- ja terveyslautakunnan menot alittuivat 7 000 €.

Koneiden ja kaluston: Rai-toimintakykymittarin käyttöönottoon varattu määräraha alittui 6 400 €.

Röntgenlaite: menot ylittyivät 2 900 euroa, koska ilmeni, että myös suun terveydenhuollon röntgenlaite on uusittava.

Suun terveydenhuollon koneet ja kalusto: hammashoitolan välinehuollon kaluston uusiminen. Välinehuolto integroitiin terveyskeskuksen yhteiseen välinehuoltoon. Kustannukset alittuivat 3 500 €.

3 Sivistyslautakunnan investoinnit

Koneet ja kalusto /Ivalon yläaste	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	-60	-60	0
Tulot					
Nettomenot	0	0	-60	-60	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 teknisen työn koneet ja laitteet 20.000 € ja medialuokan varustus 40.000 €.

Ampumarata	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	-50	0	0
Tulot					
Nettomenot	0	0	-50	0	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Ampumaradan suunnittelu ja ympäristöluvan hakeminen Ivalon entiselle kaatopaikalle. Budjetti sisältää maastomittaukset ja pohjatutkimukset, aluesuunnittelun, eristerakenteet ja veden keräämisen, melulaskennat ja melusuojaukset, rakenteiden, rakennusten ja katosten suunnittelun ja ympäristölupa-asiakirjat. Suunnitteluun haetaan valtionrahoitusta. Toteutuksen rahoituksesta tehdään selvitykset ja päätökset suunnittelun valmistuttua.

Saariselän urheilualue	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	0	-40	0
Tulot				20	
Nettomenot	0	0	0	-20	0

Sivistyslautakunta yhteensä	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-157	-41	-110	-100	9
Tulot	39	5	0	20	
Nettomenot	-118	-36	-110	-80	27

Talousarvion toteutuminen:

Ivalon yläasteen kohdalla (teknisen työn koneet ja laitteet sekä medialuokan varustus) talousarvio toteutui suunnitelman mukaisesti. Ampumaradalle on tällä hetkellä suunniteltu paikaksi Vittakurun taustaa, mutta toteutukseen ja rahoitukseen liittyvät selvitykset ovat kesken. Sivistyslautakunnan päätöksen (18.11.2015, 81 §) mukaisesti Saariselän urheilualue monipuolistetaan liikuntapuistoksi. Liikuntapuistoon hankitaan jääkiekkokaukalo (22,5 m x 44,1 m), 12-väyläinen frisbeegolfrata ja ulkokuntoiluvälineitä (4-5 kappaletta). Liikuntapuiston rakentamiseen varataan sivistyslautakunnan investointisuunnitelmassa yhteensä 40 000 euroa vuodelle 2016 ja Lapin aluehallintovirastolta haetaan siihen avustusta 10 000 euroa.

4 Teknisen lautakunnan investoinnit

Tiet yms. Kiinteät rakenteet	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot			-500	-483	3
Tulot			0	12	
Nettomenot			-500	-471	6

TTS Vuodet 2013 - 2017: Kaavateiden valaistuksen uusiminen. Kaavateiden ja yleisten alueiden rakentaminen.
TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 määrärahan tasoa nostetaan 200.000 euroa = 500.000 euroa.

Tekninen lautakunta yhteensä	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-400	-503	-500	-483	3
Tulot	0	29	0	12	
Nettomenot	-400	-474	-500	-471	6

Talousarvion toteutuminen:

Vuoden 2015 toteutuneet investoinnit:

Katuvalaistukset

- Ivalo; Vävyntien alue
- Inari; Itkosen- ja Juutuavaarantie sekä Loijakkakieppi

Asfaltoinnit

- Inari; Juutuanvaarantie ja Loijakkakieppi

Uusien kaavateiden rakentaminen

- Inari; Puustellin-, Puustellinrinne- ja Aihkitie

Puustellinrinnettien rakentaminen keskeytyi saastumisepäilyjen vuoksi.

Liikelaitosten ja taseyksiköiden investoinnit

5 Kalatalousrahaston investoinnit

Inarin kalahallin laitoshyväksyntä	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot		-136	-175	-65	63
Tulot		120	158	48	- 70
Nettomenot		-16	-18	-17	6

Valtuusto 25.4.2013: Investoinnin edellytys 90 %:n EKTR:n tuki. TTS 2015: Inarin kalahallin laitoshyväksyntä.
Kalahallin rakentamiskustannukset ovat n. 200.000 euroa.

Partakko - Kotalahden jääasema	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot		0	0	0	0
Tulot					
Nettomenot		0	0	0	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Partakko - Kotalahteen jääasemainvestointi. 2015 TA:n muutos Valt 12.11.2015 § 43 0 €:

Veskonien hallin muutos/Kalanperkauskone	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot		0	-60	-50	17
Tulot			5	45	800
Nettomenot		0	-55	-5	91

2015 TA:n muutos Valt 12.11.2015 § 43: Kalanperkauskoneen hankinta 55 000 € netto.

Kalatalousrahaston investoinnit yhteensä	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-10	-197	-235	-115	51
Tulot	9	175	163	93	-43
Nettomenot	-1	-22	-72	-22	69

Talousarvion toteutuminen:

Inarin kalahallin laitoshyväksyntä toteutui. Kotalahden jäähileaseman investointi: Inarin Kiinteistöt Oy selvitti Ely –keskukselta ettei hanke ole tukikelpoinen, koska Pohjois-Inarilla ei ole tällä hetkellä kalastajarekisterissä olevia ammattikalastajia riittävästi. Tuki on tarkoitettu ammattikalastuksen tukemiseen, ei kotitarvekalastajille. TA 2015 muutoksen (Valt. 12.11.2015 § 43) myötä Partakko-Kotalahden jäähileaseman investoinnin (netto 5 000 €) sijasta hankittiin Veskonien kalahalliin kalanperkauskone 49 900 €, jolle saatiin Ely –keskukselta EKTR –tukea 44 910 €.

6 Ruokapalvelun investoinnit

Kalusto	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2016	Poikkeama %
Menot	-19	-30	-16	-15	6
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomenot	-19	-30	-16	-15	6

TTS Vuosi 2013: Ivalon valmistuskeittiön kuljetuskalusto 15.000 euroa. TTS Vuosi 2014: Ivalon ala-asteelle tarjoilulinjastot ja astianpalautuslinja 30.000 euroa. TTS Vuosi 2014: Ivalon ala-asteelle yhdistelmäuuni 10.000 euroa. **TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 Ivalon valmistuskeittiön vanhojen (4 kpl) ruoankuljetusvaunujen uusiminen 10.000 € ja esivalmistustilan investoinnit 6.000 €. Vuonna 2016 Lukion tunneliastiapesukone 10.000 €.**

Ruokapalvelu yhteensä	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-19	-30	-16	-15	6
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomenot	-19	-30	-16	-15	6

Talousarvioin toteutuminen:

Menot hieman alittuivat.

7 Tilapalvelun investoinnit

Männikön palvelukoti	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-1490	-58	-15	-14	7
Tulot	511				
Nettomenot	-979	-58	-15	-14	7

TTS Vuosi 2013: Laajennuksen suunnittelu on toteutettu 2012, ARA:n avustus 511.000 €. **TTS Vuodet 2015 - 2017: Palvelukodin ulkoilualan rakentaminen vuonna 2015 15.000 €. Osastojen peruskorjauksen suunnittelu vuonna 2016 80.000 €. Alustava karkea kustannusarvio peruskorjaukselle on 2,7 miljoonaa euroa. ARA:n erityisryhmien investointiavustus voi olla enintään 40 % kustannuksista eli 1,08 miljoonaa euroa.**

Inarin vuokratilo - Ikäihmisten asuntojen suunnittelu	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	-100	0	0
Tulot					
Nettomenot	0	0	-100	0	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 kunnan toimesta suunnitellaan rivitalo, jossa vuokra-asuntojen lisäksi esteettömiä, ikäihmisille tarkoitettuja vuokra-asuntoja. Inarin Kiinteistöt Oy toteuttaa hankkeen. Asuintalohanketta ja sen ikäihmisasukkaita tuetaan Inarin kirkonkylän ja lähialueen kotihoidolla.

Terveyskeskus	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	-31	-255	-70	73
Tulot		0	0	0	0
Nettomenot	0	-31	-255	-70	73

TTS Vuosi 2014: Paloilmainsinjärjestelmän päivitys. **TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 Poliklinikan, neuvolan ja hammashoitolan paikoitusalueen liikennejärjestelmän muutos 34.000 €; pihavalaistukseen 5 kpl pylviäitä yhteensä 21.000 €. Terveyskeskuksen korjausinvestointeja vuonna 2015 yhteensä 200.000 euroa (ohjelma perustellaan syksyn kuluessa).**

Ivalon yläaste	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-49	0	-125	-166	-33
Tulot		0	0	16	0
Nettomenot	-49	0	-125	-150	-20

TTS Vuosi 2013: Lämmitysverkoston korjaus-/muutostyo. **TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 Teknisen käsityön opetustilojen purunpoistolaitteiston uusiminen 46.000 €, medialuokka 30.000 €, yläasteen ja lukion kuulutusjärjestelmän uusiminen 10.000 € ja yläasteen ja lukion piharakentaminen 30.000 €. Vuonna 2016 ulko-ovien ja lukitusjärjestelmän sekä lasiseinien uusiminen 48.000 €. Vuonna 2017 käyttövesijohtojen uusiminen sekä aulatilojen alakattojen osittainen uusiminen 145.000 €.**

Urheilu- ja nuorisotalo ja sääsuojahalli	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	-10	-10	0
Tulot					
Nettomenot	0	0	-10	-10	0

Urheilu- ja nuorisotalolla on tehty vuosina 2010 ja 2011 välttämättömät korjaustyöt. **TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2016 peruskorjauksen suunnittelu ja peruskorjaus toteutetaan vuonna 2017. Koko rakennuskokonaisuuden peruskorjauksen kustannuksia tarkennetaan syksyn 2014 kuluessa ja investointivarausten määrää vuosille 2017-2018 tarkastellaan uudestaan.**

Ivalon ala-aste	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	-109	-314	-231	26
Tulot					
Nettomenot	0	-109	-314	-231	26

TTS Vuosi 2014: Pihan sadevesijärjestelmä. **TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 ikkunaremontti 200.000 € ja päärakennuksen tilajärjestelyt 50.000 € sekä polkupyöräkatos 150 pyörälle ja jätekatos 73.000 €. Vuonna 2016 ja oppilaiden jättöalueen liikennejärjestelyt 50.000 €.**

Toimintakeskus	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	-70	-82	-17
Tulot					
Nettomenot	0	0	-70	-82	-17

TTS Vuodet 2015 - 2017: Ilmastointiongelmien ja muutostöiden suunnittelua sekä muutostöitä että lämmitysjärjestelmän muutos vuodelle 2015.

Kunnantalo	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	-32	-80	-36	55
Tulot					
Nettomenot	0	-32	-80	-36	55

TTS Vuodet 2015 - 2017: Kunnantalon sisätilojen peruskorjaukseen osoitetaan vuosille 2015 - 2017 40.000 € per vuosi. Työ tehdään kuntakonsernin omana työnä. Vuodelle 2015 osoitetaan lisäksi kahden invapaikan, auto- ja pyöräkatoksen sekä sadevesijärjestelmän rakentamiseen 40.000 €.

Kiinteistöhoito-ohjelma	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	-10	-10	0
Tulot					
Nettomenot	0	0	-10	-10	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Inarin Kiinteistöt Oy:lle hankitaan Tilapalvelu liikelaitosta palveleva kiinteistöhoito-ohjelma vuonna 2015 10.000 €.

Törmäsen koulu	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	-100	-8	92
Tulot					
Nettomenot	0	0	-100	-8	92

TA 2015: Törmäsen koulun kunnostustyöt 100 000 € .

Tilapalvelu yhteensä	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	-1599	-230	-1079	-627	42
Tulot	511	0	0	16	0
Nettomenot	-1088	-230	-1079	-611	43

Talousarvion toteutuminen:

Männikköön rakennettu ulkoilualue, menot alittuivat.

Inarin vuokratalon suunnittelu on päätetty siirtää vuodelle 2018.

Osa terveyskeskuksen investointihankkeista jäi toteuttamatta. Röntgenlaitteen vaihdon yhteydessä tehtiin muutoksia sekä liukuovet sisäänkäyntiin uusittiin. Piha-alueen muutokset on suoritettu.

Ivalon yläasteelle rakennettiin mediatuokka, uusittiin teknisen työn purunpoistojärjestelmä sekä kuulutusjärjestelmä sekä rakennettiin pihalle monitoimiareena. ELY:ltä saatava avustus pihan liikuntapaikkarakentamiseen saadaan vuonna 2016, kun monitoimiareenan päällyste saadaan asennettua.

Ivalon ala-asteella on rakennettu jätekatokset ja vaihdettu ikkunat sekä tehty tilajärjestelyjä koulun tiloihin. Kaksi rivitaloa purettiin. Pyöräkatos päätettiin toteuttaa vuonna 2016 piha-alueen liikennejärjestelyjen yhteydessä.

Toimintakeskukselle vaihdettiin lämmitystapa ja lisättiin ilmanvaihtokone.

Kunnantalon ulkopuolen investoinnit jäivät toteutumatta.

Haahtelan kiinteistönhallintaohjelma on hankittu yhdessä Inarin Kiinteistöt Oy:n kanssa.

Törmäsen koulun korjaussuunnittelu aloitettiin vuonna 2015, suunnittelukulut kirjautuvat vuodelle 2016.

8 Elinkeinot ja kehitys Nordican investoinnit

Osakeanti/ Lapin elämystuotanto Oy	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	-20	0	0
Tulot					
Nettomenot	0	0	-20	0	0

TSS 2015: Lapin elämystuotanto Oy:n osakeantiin.

Talousarvion toteutuminen:

Osakeanti ei toteutunut.

9 Saariselän keh.rahaston investoinnit

Saariselän rinnealue maanluovutus	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	0	0	0
Tulot			276	38	86
Nettomenot	0	0	-276	-38	86

TTS Vuodet 2015 - 2017: Saariselän kehittämisrahaston taseeseen siirtyvä maaomaisuus 1.380.000 euroa

Saariselän rinnealue	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	-1001	-328	-1503	-358
Tulot					
Nettomenot	0	-1001	-328	-1503	-358

TTS 2014: Vuoden 2014 aikana aloitettiin rinnealueen kunnallistekniikan rakentaminen. Rinnealueen tieurakaksi solmittiin 2.328.000 euroa. Valtuusto myönsi vuoden 2014 talousarvioon 1.176.000 euron määrärahan rinnealueen asemakaavan toteuttamiseen. Vuodelle 2015 olisi tieurakasta siirtymässä (2.328.000 - 1.176.000) 1.152.000 euroa. **TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuodelle 2015 merkitään kuluvalta vuodelta käyttämättä jäävistä määrärahoista 328 000 euroa.**

Saariselän latulumetus	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	-250	-201	20
Tulot					
Nettomenot	0	0	-250	-201	20

TTS 2015: Latulumetusjärjestelmän kehittämiseen ja lisärakentamiseen 250 000 euroa.

Asemakaavan muk. Vaeltajantie	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	-750	-465	38
Tulot					
Netto	0	0	-750	-465	38

Latu Kaunispäälle	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	-350	0	
Tulot					
Netto	0	0	-350	0	

Rinnealue/rakennusoikeus	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	0	0	-1380	
Tulot					
Netto	0	0	0	-1380	

Saariselän kehitt.rahasto yhteensä	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	Poikkeama %
Menot	0	-1763	-1678	-3549	-29
Tulot	0	0	276	38	-86
Nettomenot	0	-1763	-1402	-3511	-52

Talousarvion toteutuminen:

Rahaston menot ylittyivät ja tulot alittuivat budjetoinnista. Suurin menojen ylitys aiheutui valtuuston 27.3.2014 § 18 päättämästä 9600 km² rakennusoikeuden siirtämisestä Saariselän kehittämisrahaston taseeseen. Rakennusoikeuden arvo on 1.380. 000 euroa. Vastaava tulokirjaus on kunnanhallituksen kohdalla. Saariselän kaava-alueen kunnallistekniikan rakentamisen kustannuksiin ei talousarviossa oltu riittävästi varauduttu. Rakentamisessa on noudatettu talousarvion liitteenä olevaa Saariselän investointistrategiaa.

VI Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen 1 382 792,10 euroa käsittelystä seuraavaa:

1. Siirretään kalatalousrahastoon säännön mukaisesti vuoden 2015 rahaston lisäys

Rahaston lisäys 2015 (= rahastoon siirto)	135 772,95
--	------------

2. Kunnanhallitus esittää tilivuoden ylijäämän liittämistä edellisten tilikausien yli/alijäämän tilille

Peruskunta	1 355 627,17
Ruokapalvelu liikelaitos	3 367,86
Tilapalvelu liikelaitos	- 24 153,31
Elinkeinot & Kehitys Nordica	- 42 108,81
Saariselän kehittämisrahasto	<u>- 45 713,76</u>
Ylijäämä yhteensä	1 247 019,15

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Peruskunnan taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

Kalatalouden kehittämisrahaston taseyksikön taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

Ruokapalvelu liikelaitoksen taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

Tilapalvelu liikelaitoksen taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

Elinkeinot & kehitys Nordican taseyksikön taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

VII Koko kunnan laskelmat

1 Koko kunnan varsinainen ulkoinen tuloslaskelma

(Virallinen)

INARIN KUNTA TULOSLASKELMA	TA2015 alkuper.ta	ta-muutokset	TA2015 (alkuper.+muutokset)	TP2015 toteutunut	Poikkeama	Tot. %	TP2014 toteutunut
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	3 593 912	59 009	3 652 921	1 290 542,51	-2 362 378,49	35,3	1 080 320,58
Maksutuotot	2 648 179	-51 115	2 597 064	2 592 507,44	-4 556,56	99,8	2 625 604,46
Tuet ja avustukset	2 251 077	-54 460	2 196 617	2 270 025,96	73 408,96	103,3	2 765 664,84
Muut toimintatuotot	5 611 499	15 850	5 627 349	2 273 170,73	-3 354 178,27	40,4	2 121 717,45
Toimintatuotot yhteensä	14 104 667	-30 716	14 073 951	8 426 246,64	-5 647 704,36	59,9	8 593 307,33
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-18 714 535	-204 913	-18 919 448	-18 560 433,02	359 014,98	98,1	-18 481 414,50
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-5 476 859	3 350	-5 473 509	-5 142 082,17	331 426,83	93,9	-5 229 429,44
Muut henkilösivukulut	-1 195 162	11 170	-1 183 992	-1 029 562,18	154 429,82	87,0	-1 179 451,97
Palvelujen ostot	-23 190 240	-183 932	-23 374 172	-21 250 082,91	2 124 089,09	90,9	-19 070 354,13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 821 061	256 771	-3 564 290	-3 525 328,35	38 961,65	98,9	-3 552 051,76
Avustukset	-2 692 161	-219 675	-2 911 836	-3 272 156,82	-360 320,82	112,4	-2 841 918,20
Muut toimintakulut	-4 405 159	3 261	-4 401 898	-1 106 086,83	3 295 811,17	25,1	-885 167,92
Toimintakulut yhteensä	-59 495 177	-333 968	-59 829 145	-53 885 732,28	5 943 412,72	90,1	-51 239 787,92
TOIMINTAKATE	-45 390 510	-364 684	-45 755 194	-45 459 485,64	295 708,36	99,4	-42 646 480,59
Verotulot	25 068 000	0	25 068 000	25 280 589,96	212 589,96	100,8	25 038 006,42
Valtionosuudet	22 429 000	0	22 429 000	22 730 875,00	301 875,00	101,3	22 024 588,00
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	111 800	0	111 800	98 591,16	-13 208,84	88,2	128 687,95
Muut rahoitustuotot	792 500	0	792 500	972 547,26	180 047,26	122,7	729 031,37
Korkokulut	-573 600	0	-573 600	-369 519,18	204 080,82	64,4	-366 074,25
Muut rahoituskulut	-6 500	0	-6 500	-20 321,46	-13 821,46	312,6	-950,86
VUOSIKATE	2 430 690	-364 684	2 066 006	3 233 277,10	1 167 271,10	156,5	4 906 808,04
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 849 547	0	-1 849 547	-1 764 752,50	84 794,50	95,4	-1 723 863,10
Pys.vast.arvonalentumiset	0	0	0	-85 732,50			
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00	0,00		0,00
TILIKAUDEN TULOS	581 143	-364 684	216 459	1 382 792,10	1 166 333,10		3 182 944,94
Varausten lisäys (-)	0	0	0	0,00	0,00		0,00
Varausten vähennys (+)				0,00	0,00		0,00
Rahastojen vähennys (+)/lisäys (-)	67 152	0	67 152	-135 772,95	-202 924,95		12 228,37
TILIKAUDEN YLIJ-/ALIJÄÄMÄ	648 295	-364 684	283 611	1 247 019,15	963 408,15		3 195 173,31

2 Koko kunnan varsinainen ulkoinen rahoituslaskelma

(Virallinen)

RAHOITUSLASKELMA 31.12.2015 KOKO KUNTA	Alkuperäinen Talousarvio TA2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio (alkuper.+ muutokset) TA2015	Toteutunut 31.12.2015	Poikkema	Tot. %	TP2014
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	2 430 690	-364 684	2 066 006	3 233 277,10	1 167 271,10	156,5	4 906 808
Satunnaiset erät	0	0	0		0,00		0
Tulorahoituksen korjauserät			0	-130 600,21	-130 600,21		-809 274
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-4 143 000	-294 389	-4 437 389	-5 615 487,59	-1 178 098,59	126,5	-9 508 498
Rahoitusosuudet investointimenoihin	302 500	-60 000	242 500	141 260,47	-101 239,53	58,3	203 711
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	326 000	0	326 000	1 618 622,42	1 292 622,42	496,5	3 292 199
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 083 810	-719 073	-1 802 883	-752 927,81	1 049 955,19	41,8	-1 915 054
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	-66 250,00	-66 250,00		-3 272
Antolainasaamisten vähennykset	185 450	0	185 450	0,00	-185 450,00		97 742
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 230 000	0	3 230 000	1 680 000,00	-1 550 000,00		1 826 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 802 300	0	-1 802 300	-1 865 527,62	-63 227,62	103,5	-1 533 096
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-300 000	0	-300 000	0,00	300 000,00	0,0	-300 000
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0		0	140,00	140,00		-258
Saamisten muutos	-200 000	0	-200 000	-1 784 909,90	-1 584 909,90		3 325 453
Korottomien velkojen muutos	0		0	1 558 809,24	1 558 809,24		-419 576
Rahoituksen kassavirta	1 113 150	0	1 113 150	-477 738,28	-1 590 888,28		2 992 992
Rahavarojen muutos	29 340	-719 073	-689 733	-1 230 666,09	-540 933,09		1 077 938
Kassavarat 31.12.				6 209 775,69			7 440 442
Kassavarat 1.1.				7 440 441,78			6 362 504
Muutos				-1 230 666,09			1 077 938

3 Koko kunnan tase

INARIN KUNNAN TASE	31.12.2015
VASTAAVAA	
PYSYVÄT VASTAAVAT	
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	6 222 154,70
Rakennukset	14 806 970,01
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 019 869,87
Koneet ja kalusto	783 169,44
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 461 338,83
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	28 293 502,85
Sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	25 338 764,69
Muut lainasaamiset	3 344 868,12
Muut saamiset	223 460,11
Sijoitukset yhteensä	28 907 092,92
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	57 200 595,77
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	
Valtion toimeksiannot	33 316,66
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	27 663,83
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	60 980,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
Saamiset	
Pitkäaikaiset saamiset	
Lainasaamiset	39 350,00
Siirtosaamiset	402 753,94
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	442 103,94
Lyhytaikaiset saamiset	
Myyntisaamiset	842 231,65
Muut saamiset	940 150,96
Siirtosaamiset	648 922,94
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 431 305,55
Saamiset yhteensä	2 873 409,49
Rahoitusarvopaperit yhteensä	1 244 897,94
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	4 964 877,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	9 083 185,18
VASTAAVAA YHTEENSÄ	66 344 761,44

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	37 122 295,14
Muut omat rahastot	4 355 021,49
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	3 442 084,64
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 247 019,15
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	46 166 420,42

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Vapaaehtoiset varaukset	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	0,00

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	29 817,37
Lahjoitusrahastojen pääomat	27 663,83
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	57 481,20

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 305 312,32
Lainat julkisyhteisöiltä	2 368 744,66
Ostovelat	0,00
Pitkäaikainen yhteensä	12 674 056,98

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 076 481,06
Lainat julkisyhteisöiltä	493 029,66
Ostovelat	2 337 722,66
Muut velat	793 169,95
Siirtovelat	2 746 399,51
Lyhytaikainen yhteensä	7 446 802,84

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

20 120 859,82

VASTATTAVAA YHTEENSÄ**66 344 761,44**

TALOUSARVIOMUUTOKSET 2015

Valtuuston kokoukset

Käyttötalousosa

Peruskunta

Valt. 17.9.2015 § 37	Sosiaali- ja terveyslautakunnan nettomenojen ylitykseen	- 220 000	
Valt. 17.12.2015 § 50	Kunnanhallitukselle lisämääräraha -80 000		
	- toimintakate voi olla enintään -1 630 000		- 78 684
	Yht.		- 298 684

Liikelaitokset ja taseyksiköt

Valt. 26.3.2015 § 17	Varattu Kalatalouden kehittämisrahastolle Inarin ja Veskonien kalahallien varustamiseen	- 7 000	
Valt. 12.11.2015 § 44	Ruokapalvelu liikelaitoksen käyttötalouden muuttaminen: Tulos voi olla -80 000 euroa alijäämäinen	- 80 000	
Valt. 17.12.2015 § 51	Elinkeinot & kehitys Nordican talousarvion ylitykseen -82 000 euroa -42 000 euron sijasta	- 82 000	
	Yht.		- 169 000

Investointiosa

Valt. 26.3.2015 § 17	Varattu Kalatalouden kehittämisrahastolle kalanperkuukoneen hankintaan Veskonien kalahalliin nettomääräraha	- 5 000	
Valt. 11.6.2015 § 31	Myönnetty määräraha sijoitettavaksi Saariselän Siula Oy:n SVOP –rahastoon	- 28 750	
Valt. 17.9.2015 § 36	Varattu määräraha sijoitettavaksi Saariselkä Oy:n SVOP –rahastoon käytettäväksi varainsiirtoverojen maksamiseen ja tontin ostamiseen	- 155 638,70	
Valt. 12.11.2015 § 43	Varattu Partakko - Kotalahden jäähileaseman investoinnin sijasta Veskonien kalahallin kalanperkauskoneen hankintaan nettomääräraha	5 000	
		- 55 000	
	Yht.		- 239 388,70
Valt. 17.12.2015 § 52	Varattu lisämääräraha 800 000 euroa Saariselän kehittämisrahaston investointeihin. Lisämääräraha katetaan Saariselän kehittämisrahaston varoista.		

4 Koko kunnan tunnusluvut

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	tp2015	tp2014	tp2013	tp2012
Sijoitetun pääoman tuotto, %				
* Ruokapalvelu liikelaitos	1,66	-27,46	-20,2	18,0
* Tilapalvelu liikelaitos	0,63	1,13	1,8	1,9
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %				
* Ruokapalvelu liikelaitos	1,66	-27,46	-20,2	18,0
* Tilapalvelu liikelaitos	-0,27	0,74	0,94	1,1
Voitto, %				
* Ruokapalvelu liikelaitos	0,25	-4,74	-4,59	4,1
* Tilapalvelu liikelaitos	0,68	1,98	2,0	2,8
* Elinkeinot&kehitys Nordica	-4,00	12,96	14,6	
Quick ratio				
* Ruokapalvelu liikelaitos	2,06	1,91	2,2	2,3
* Tilapalvelu liikelaitos	0,82	1,48	1,5	0,8
* Elinkeinot&kehitys Nordica	3,09	5,57	3,28	
Current ratio				
* Ruokapalvelu liikelaitos	2,06	1,91	2,2	2,3
* Tilapalvelu liikelaitos	0,82	1,48	1,5	0,8
* Elinkeinot&kehitys Nordica	3,09	5,57	3,28	
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	tp2015	tp2014	tp2013	tp2012
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €				
* Peruskunta	2927	5576	7544	3219
* Ruokapalvelu liikelaitos	-14	57	166	246
* Tilapalvelu liikelaitos	559	-1944	-2475	-2488
* Kalatal.kehittämisrahasto	548	-98	-1585	-1790
Investointien tulorahoitus, %				
* Peruskunta	168,26	56,17	112,1	66,2
* Kalatal.kehittämisrahasto	972,48	280,3		
* Ruokapalvelu liikelaitos	257,9	-99,03	140,7	93,8
* Tilapalvelu liikelaitos	109,35	195,74	70,7	210,2
* Saariselän kehittämisrahasto	5,74	-2,89		
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	-59,07	-52,7	107,5	82,5
Pääomamenojen tulorahoitus, % (tästä luovuttu v.2013)				
* Peruskunta				40,4
* Kalatal.kehittämisrahasto				15,4
* Ruokapalvelu liikelaitos				93,8
* Tilapalvelu liikelaitos				71,2
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)				41,3

Lainanhoitokate				
* Peruskunta	2,02	3,5	3,5	1,9
* Tilapalvelu liikelaitos	0,92	1,33	0,8	1,1
* Saariselän kehittämisrahasto	1,1			
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	1,62	2,78	2,32	1,7
Kassan riittävyys, pv				
* Peruskunta	15,76	19,77	27	11
* Kalatal.kehittämisrahasto	203,51	57,74	413	288
* Ruokapalvelu liikelaitos	40,27	36,01	60	81
* Tilapalvelu liikelaitos	8,39	61,96	48	54
* Elinkeinot&kehitys Nordica	92,06	39,34	69	
* Saariselän kehittämisrahasto	160,94	110,77		
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	37	43	40	23
TASEEN TUNNUSLUVUT				
Omavaraisuus, %				
* Peruskunta	78,94	75,66	73,1	72,4
* Kalatal.kehittämisrahasto	99,12	99,25	91,3	99,4
* Ruokapalvelu liikelaitos	58,32	58,39	62,8	64,2
* Tilapalvelu liikelaitos	61,79	58,91	55,3	56,2
* Elinkeinot&kehitys Nordica	69,18	82,95	71,9	
* Saariselän kehittämisrahasto	1,58	2,06		
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	69,93	68,01	66	66,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %				
* Peruskunta	19,47	22,92	24,7	23,6
* Kalatal.kehittämisrahasto	17,61	13,29	212,5	13,7
* Ruokapalvelu liikelaitos	10,69	10,54	12,04	13,6
* Tilapalvelu liikelaitos	157,87	185,68	217,0	199,1
* Elinkeinot&kehitys Nordica	10,96	4,87	5,7	
* Saariselän kehittämisrahasto	1858,68			
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	35,1	37,1	38,8	36,7
Lainakanta 31.12., 1000 €				
* Peruskunta	5604	6554	7504	6750
* Tilapalvelu liikelaitos	5316	6049	6632	6562
* Saariselän kehittämisrahasto	3323	1826		
Koko kunta yhteensä	14243	14429	14136	13312

VIII Henkilöstö

Kunnan palveluksessa on ensi vuonna 406,7 vakinaista henkilöä. Kunnan henkilöstön kokonaismäärässä ei tapahdu merkittävää muutosta, jos kunnan toiminnan rakenteet eivät muutu. Henkilöstön määrä nousee suunnittelukaudella hieman eli 1.3:lla.

Henkilöstön määrä kasvaa sosiaali- ja terveystoimessa ja vähenee eniten sivistystoimessa. Sosiaali- ja terveystoimen valtakunnalliset uudistukset vaikuttavat kunnan henkilöstöön merkittävästi.

Henkilöstön määrän ja kustannusten hallinta on tärkeää. Henkilöstökulut ovat yli 50 % kunnan toimintakuluista.

Henkilöstöohjelman toteutuminen:

Henkilöstöohjelman mukainen henkilöstön määrä oli viime vuonna 409,7 eli kolme enemmän kuin alkuperäisessä henkilöstöohjelmassa. Poikkeama johtuu talousarviovuoden aikana päätetyistä muutoksista.

Henkilöstötilinpäätöksessä on esitelty sekä numeroina että taulukkoina palkkojen ja palkkioiden, eläkekulujen ja varhemaksujen sekä muiden henkilöstösivukulujen kehitystä. Henkilöstökulut kokonaisuudessaan olivat hieman pienemmät kuin edellisenä vuonna.

Henkilöstön kokonaistyöaikaan liittyvät tiedot puuttuvat, koska käytettävissä olevista henkilöstöohjelmista ei ole saatu vertailukelpoisia tietoja.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

(Koko kunta)

	v. 2015	v. 2014	v. 2013
Henkilöstökulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	18 775 606,24	18 742 622,79	17 144 662,54
Henkilöstösivukulut			
Eläkekulut	5 142 082,17	5 229 429,47	5 071 184,43
Muut henkilöstösivukulut	1 029 562,18	1 179 451,97	1 022 465,82
Henkilöstökorvaukset	- 215 173,22	- 248 453,90	- 192 313,33
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	24 732 077,37	24 903 050,33	23 015 999,40
Muutos edelliseen vuoteen	-0,69	8,20	-4,27

Henkilöstö vuonna 2015

	Lukumäärä TP 2014	Suunnitelma TA 2015	Toteutunut 2015	Poikkeama 2015
KUNNANHALLITUS				
kunnanjohtaja		1		
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ		1	1	0
HALLINTO-OSASTO				
Hallinto				
hallintojohtaja		1		
henkilöstösihteeri-suunnittelija		1		
arkistosihiteeri		1		
laskentatoimen päällikkö		1	-1	
taloussihteeri			1	
toimistosihiteeri	5		-1	
yhteensä	9	8	8	0
Atk				
atk-päällikkö		1		
tekninen avustaja			0,57	
yhteensä	1	1,57	1,57	0
Kalatalous				
kalataloustyöntekijä (toimi täytetty määräaikaisena)	0,5			
yhteensä	0,5	0,5	0,5	0
HALLINTO-OSASTO YHTEENSÄ	10,5	10,07	10,07	0
RUOKAPALVELU LIIKELAITOS				
Ivalon valmistuskeittiö				
ruokapalvelujohtaja		1		
ruokapalveluesimies		1		
dieettikeittäjä		1		
keittäjä		3		
ravitsemistryöntekijä/peruspalveluteht.(keittiöap.)		3		
ravitsemistryöntekijä/peruspalveluteht.(ruoanjak.)	5,345		5,13	
yhteensä	14,345	14,13	14,13	0

	Lukumäärä	Suunnitelma	Toteutunut	Poikkeama
	TP 2014	TA 2015	2015	2015
Inarin valmistuskeittiö				
Keittäjä-työnjohtaja	1			
ravitsemistyöntekijä/peruspalveluteht.(keittiöapul.)	1			
ravitsemistyöntekijä/peruspalveluteht.**(ruoanjak.)	0,2			
yhteensä	2,2	2,2	2,2	
Sevettijärven koulu keittolanhoitaja**				
yhteensä	0	0	0	0
**) Henkilöstö siirretty Tilapalvelu liikelaitoksen työntekijöiksi				
RUOKAPALVELU LIIKELAITOS YHTEENSÄ (Ravitsemistyöntekijän kokoaikainen toimi muutettiin osa-aikaiseksi)	16,545	16,33	16,33	0
ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA				
elinkeinojohtaja		1	1	
kehittämiskoordinaattori		1	1	
kansainvälisten asioiden koordinaattori		1	1	
toimistosihiteeri		1	1	
ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA YHTEENSÄ		4	4	0
SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO				
Hallinto				
sosiaali- ja terveysjohtaja	1	1	1	
hallintosihiteeri	1	1	1	
Hallinto yhteensä	2,0	2,0	2,0	0
Sosiaalityö				
sosiaalityön johtaja	1	1	1	
sosiaalityöntekijä	5	5	5	
toimistosihiteeri	1,8	1,8	1,8	
perhetyöntekijä	1	1	1	
päihdetyöntekijä	1	1	1	
kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja	1	0	0	
sosiaali-ohjaaja		1	1	
työvalmentaja	1	1	1	
Sosiaalityö yhteensä	11,8	11,8	11,8	0
Avohoido				
avohoidon johtaja	1	1	1	
toimistosihiteeri	2	2	2	
Avosairaanhoito				
vastaava sairaanhoitaja	1	1	1	
terveydenhoitaja	9,5	9,5	9,5	

	Lukumäärä	Suunnitelma	Toteutunut	Poikkeama
	TP 2014	TA 2015	2015	2015
terveyskeskusavustaja	3,5	3,5	3,5	
terveyskeskusavustaja				
sairaanhoitaja	2	2	2	
sairaanhoitaja (varahenkilö)	1	1	1	
puheterapeutti	1	1	1	
Mielenterveys-perheneuvola				
psykologi	2	2	2	
HMK 2013 toista psykologin tointa ei täytetä 1.9.2013 lukien toistaiseksi				
psykiatrinen sairaanhoitaja	3	3	3	
Tukipalvelut				
laboratoriohoitaja	2	2	2	
-toimien vapautuessa toimet muutetaan bio- analyytikon toimiksi				
terveyskeskusavustaja	1	1	1	
röntgenhoitaja	1	1	1	
fysioterapeutti	4	4	4	
välinevarastonhoitaja	0,5	0,5	0,5	
välinehuoltaja	1	1	1	
Kotipalvelu				
palveluohjaaja	1	1	1	
kodinhoitaja	11,5	10,5	10,5	
- kodinhoitajien virkojen vapautuessa nimike muutetaan lähihoitajan toimeksi				
lähihoitaja	10	11	11,5	
hoiva-avustaja		1	1	
Avohoito yhteensä	58,0	59,0	59,0	0
Lääkäritoiminta				
johtava lääkäri	1	1	1	
terveyskeskuslääkäri	5	5	5	
Lääkäritoiminta yhteensä	6,0	6,0	6,0	0
Laitoshoidon ja asumispalvelut				
laitoshoidon johtaja	1	1	1	
toimistos sihteeri	1	1	1	
Vuodeosasto				
osastonhoitaja	1	1	1	
sairaanhoitaja	11	12	12	
kätilö	5	5	5	
perushoitaja	11,5	10,5	10,5	

	Lukumäärä		Toteutunut 2015	Poikkeama 2015
	TP 2014	Suunnitelma TA 2015		
terveyskeskusavustaja	1	1	1	
Ryhmäkoti Hilla ja Puolukka				
vastaava sairaanhoitaja	1	1	1	
perushoitaja	5	5	3	
lähihoitaja	10	11	13	
osastoapulainen	1	0	0	
- osastoapulaisen toimien vapautuessa toimet muutetaan lähihoitajan toimiksi				
ravitsemistyöntekijä (perusp.)	1	1	1	
hoiva-avustaja 50%		0,5	0,5	
hoitoapulainen	1	1	1	
Ryhmäkoti Mustikka				
lähihoitaja	6	6	6	
kodinhoitaja	1	1	1	
hoitoapulainen	1	1	1	
Ryhmäkoti Kaarnikka				
sairanhoitaja	0	1	1	
lähihoitaja	6	6	6	
hoiva-avustaja 50 %		0,5	0,5	
hoitoapulainen	0	1	1	
Kehitysvammaisten ryhmäkoti				
hoitaja	1	1	1	
lähihoitaja	8	8	8	
hoitoapulainen	1	1	1	
Toimintakeskus				
kehitysvammahuollon ohjaaja	1	1	1	
ohjaaja	2	2	2	
lähihoitaja	2	2	2	
Laitoshoido ja asumispalvelut yhteensä	81,5	82,5	82,5	0
Suun terveydenhuolto				
terveyskeskushammaslääkäri	4	4	4	
suuhygienisti	1	1	1	
hammashoitaja	6	6	6	
Suun terveydenhuolto yhteensä	11,0	11,0	11,0	0
Ympäristönvalvonta,				
Inari ja Utsjoki v. 2008 - Isäntäkuntana Inari				
kunnaneläinlääkäri	3	3	3	

ympäristötarkastaja	1	1	1	
terveydensuojelutarkastaja	2	2	2	
* toinen terveydensuojelutarkastaja määrätty ympäristöyksikön johtajaksi				
Maaseututoimi				
maataloussihteeri	1	1	1	
toimistosihteeri	1	1	1	
Ympäristövalvonta ja maaseututoimi yht.	8,0	8,0	8,0	0
SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO YHTEENSÄ	178,3	180,3	181,3	1
SIVISTYSOSASTO				
Hallinto				
sivistysjohtaja	1	1	1	
hallintosihteeri	1	1	1	
toimistosihteeri	1,5	1,5	1,5	
sosiaalityöntekijä			0,5	
yhteensä	3,5	3,5	4	0,5
Perusopetus				
rehtori	3	3	3	
toimistosihteeri	2	2	1,5	
erityislastentarhanopettaja	0,5	0,5	0,5	
opettajaviran haltija	68,5	68	66,5	
tuntiopettaja (päätoimiset)	1	1	3	
koulunkäynninohjaaja	12	11,5	12	
lastenhoitaja (2 x 0,5)	1	1	1	
lastenhoitaja (lisäys päivähoidosta 2 x 0,5)			1	
yhteensä	88	87	88,5	1,5
Lukio				
rehtori	1	1	1	
toimistosihteeri	0,5	0,5	0,5	
opettajaviran haltija	9	9	9	
yhteensä	10,5	10,5	10,5	0
Kansalaisopisto				
rehtori	0,5	0,5	0,5	
toimistosihteeri	0,5	0,5	0,5	
opettajaviran haltija	2,5	2,5	2,5	
tuntiopettaja (päätoimiset)	3,5	4	4,5	
yhteensä	7	7,5	8	0,5
Kirjasto				
kirjastotoimen johtaja	1	1	1	
kirjastonhoitaja	2	2	2	
kirjastovirkailija	3	3	3	
kuljettaja-virkailija	1	1	1	
yhteensä	7	7	7	0

	Lukumäärä	Suunnitelma	Toteutunut	90 Poik- keama 2015
	TP 2014	TA 2015	2015	
Kulttuuritoiminta				
kulttuurisihteeri	1	1	1	
yhteensä	1	1	1	0
Liikuntatoimi				
liikuntas sihteeri	1	1	1	
erityisryhmien liikunnanohjaaja	0,5	1	0,5	
uinninvalvoja-uimaopettaja	1	1	1	
liikuntapaikkojen hoitaja	2	2	2	
yhteensä	4,5	5	4,5	-0,5
Nuorisotyö				
nuorisosihteeri	1	1	1	
nuoriso-ohjaaja	1	1	1	
viestintäpajanhoitaja-työelämävalmentaja	1	1	1	
yhteensä	3	3	3	0
Päivähoito				
päivähoidon johtaja	1	1	1	
perhepäivähoidon ohjaaja	1	1	1	
kiertävä erityislastentarhanopettaja	0,5	0,5	0,5	
lastenhoitaja	1	1	1	
toimistos sihteeri	1	1	1	
Päiväkodit				
lastentarhanopettaja (joista vastaavia lto 3)	9	9	9	
erityislastentarhanopettaja (täytettiin vuonna 2015 lastentarhanopettajan nimikkeellä)		1	1	
lastenhoitaja (-2 x 0,5 perusopetukseen)	18	17	16	
päiväkotiapulainen	2	2	2	
Perhepäivähoito ja ryhmäperhepäiväkodit				
perhepäivähoitaja	22	22	22	
Päivähoito yhteensä	55,5	55,5	54,5	-1
SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ	180	180	181	1
TEKNINEN OSASTO				
Hallinto				
tekninen johtaja	1	1	1	
hallintosihteeri	1	1	1	
toimistos sihteeri	1	1	1	
yhteensä	3	3	3	
Rakennusvalvonta				
rakennustarkastaja	1	1	1	
apulaisrakennustarkastaja	1	1	1	
kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastaja	0,7	0,7	0,7	
yhteensä	2,7	2,7	2,7	

	Lukumäärä	Suunnitelma	Toteutunut	Poikkeama
	TP 2014	TA 2015	2015	2015
Yhdyskuntasuunnittelu				
kaavoitusinsinööri	1	1	1	
mittausinsinööri	1	1	1	
suunnitteluavustaja	1	1	1	
yhteensä	3	3	3	
Yhdyskuntarakentaminen	1	1	1	
maanrakennusmestari				
reittimestari	1	1	1	
johtava ammattimies	0,5	0,5	0,5	
kiinteistönhoitaja	0,5	0,5	0,5	
varastonhoitaja	1	1	1	
kunnossapitotyöntekijä	1	1	1	
liikuntapaikkojen hoitaja	1	0,5	0,5	
ulkoilualueiden hoitaja	1	0,5	0,5	
työvalmentaja	1	1	1	
yhteensä	8	7	7	
TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ	16,7	15,7	15,7	
TILAPALVELU LIKELAITOS				
kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastaja	0,3	0,3	0,3	
TILAPALVELU LIKELAITOS YHTEENSÄ	0,3	0,3	0,3	
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	402,345	406,7	409,7	
Muutos, henkilöä		+4,355	+3	
Muutos, %		+1,08	+0,73	

Henkilöstötuloslaskelma 2011-2015

Peruskunta

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015
Palkat ja palkkiot	16 899 685	16 613 115	16 347 004	17 945 470	18 001 853
Vakituiset kuukausipalkat	11 639 148	10 998 222	11 212 325	11 924 162	11 926 489
Tunti- ja urakkapalkat	177 166	205 630	196 073	210 486	153 953
Tilapäiset palkat	414 915	551 489	492 785	378 613	554 598
Sijaiset	1 934 582	1 996 990	1 758 374	1 954 488	2 004 813
Muut määräaikaiset palkat	1 355 563	1 278 129	1 413 067	1 967 919	1 803 946
Erilliskorvaukset	982 638	1 012 840	1 098 991	1 089 418	1 146 310
Kokouspalkkiot	77 276	83 971	81 741	67 642	68 145
Palkkiot	69 255	63 981	70 225	291 495	277 202
Päätuottamusmieskorvaukset	10 001	8 774	9 060	2 780	4 388
Luott.henk.ansionmen.korv.	25 932	19 717	13 810	15 165	10 848
Ennakonpid.alaiset päivärahat	0	0	0	0	
Siviilipalv.m.pvärahat	0	0	0	0	1 318
Jaksotetut palkat	213 209	393 372	553	43 302	49 843
Eläkekulut/varhemaksu	4 901 315	4 869 418	4 942 271	5 099 919	5 006 089
Eläkevakuutusmaksut	4 141 354	4 122 944	4 243 391	4 397 152	4 391 650
Eläkekulut/varhemaksu	180 863	215 572	183 590	158 943	116 922
Vel-maksut	578 320	525 900	522 072	541 939	489 112
Jaksotetut eläkekulut	777	5 002	-6 781	1 885	8 405
Muut henkilöstösivukulut	718 907	773 592	791 173	859 797	784 451
Kansaneläke- ja sair.vak.maksut	318 772	337 531	328 940	376 787	368 054
Työttömyysvakuutusmaksut	501 779	486 425	505 315	575 968	539 724
Tapaturmavakuutusmaksut	108 643	113 727	114 778	125 502	79 236
Eläkevak.m./taloudellinen tuki	22 151	21 584	26 751	29 264	7 712
Jaksotetut sos.vak.maksut	160	1 623	-2 266	730	-2 265
Muut henkilöstömenojen korj.erät	0	86 140			-1 759
Sairausvakuutuskorvaukset	-210 145	-237 787	-168 874	-239 784	-199 171
Tapaturmakorvaukset	-22 453	-35 651	-13 471	-8 670	-7 080
Yhteensä	22 519 907	22 256 126	22 080 448	23 905 186	23 792 393

Henkilöstömäärä

	2011	2012	2013	2014	2015
Vakituiset	378	392	352	371	380
Määräaikaiset	144	137	132	162	181
Työllistetyt	21	18	25	33	13
Yhteensä	543	547	509	566	574

Henkilöstö osastoittain v. 2015

Hallinto-osasto	11 vakinaista ja 1 määräaikainen
Sosiaali- ja terveysosasto	174 vakinaista ja 83 määräaikaista
Sivistysosasto	163 vakinaista ja 88 määräaikaista
Tekninen osasto	15 vakinaista ja 5 määräaikaista
Nordica	3 vakinaista ja 3 määräaikaista
Ruokapalvelu liikelaitos	13 vakinaista ja 7 määräaikaista

Osa-aikainen henkilöstö v. 2015 osastoittain

Hallinto-osasto	1
Sosiaali- ja terveysosasto	36
Sivistysosasto	25
Tekninen osasto	2
Ruokapalvelu liikelaitos	4

Kunnan henkilöstön keski-ikä oli 45,85 vuotta.

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma

Sukupuolijakauma, kaikki työntekijät

	2011	2012	2013	2014	2015
Miehet	105	101	96	94	93
Naiset	438	446	413	429	481
Yhteensä	543	547	509	523	574

Vakituisen sukupuolijakauma

	2011	2012	2013	2014	2015
Miehet	60	62	52	55	52
Naiset	318	330	300	310	328
Yhteensä	378	392	352	365	380

Eläkkeelle jäävät vakituiset työntekijät

Eläkkeelle	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vanhuuseläke	13	13	8	9	8	13
Varhennettu vanhuuseläke	1	1	1	3	0	0
Työkyvyttömyyseläke	0	0	2	2	2	2
osatyökyvyttömyyseläke	0	0	0	0	0	1
Osa-aikaeläke	0	0	0	1	1	1
Täysi kuntoutustuki	0	0	0	0	0	3
Yhteensä	14	14	11	15	11	20

Vuoden 2015 sairauspoissaolot

Kalenteripäivinä:	6192
Vuosina:	16,91
Tunteina:	39 628,80

Tapaturmapoissaolot

	2012	2013	2014	2015
Työpäivinä:	360	210	136	44
Vuosina:	1,42	0,82	0,54	0,12
Tunteina:	2289,60	1320,20	869,40	193,55

Työpäiviä per kalenterivuosi

	2012	2013	2014	2015
	251	254	251	252

Vahinkotilastoja

	v. 2011	v. 2012	v. 2013	v. 2014	v. 2015
Työtapaturma	30	21	32	44	46
Liikenne	1	3	6	2	2
Omaisuus	0	0	2	1	0
Koulutapaturma	0	0	56	12	16
Vastuu	0	0	0	3	0
Yhteensä	31	24	96	62	64

IX Konsernitilinpäätös

INARIN KUNTA	v.2015	v. 2014	muutos-% ed.v.
KONSERNITULOSLASKELMA			
Toimintatuotot	35 375 579,59	34 878 419,17	1,4
Toimintakulut	-73 769 926,01	-71 081 633,19	3,8
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0,00	0,00	
Toimintakate	-38 394 346,42	-36 203 214,02	6,1
Verotulot	25 280 589,96	25 038 006,42	1,0
Valtionosuudet	22 730 875,00	22 024 588,00	3,2
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	137 820,03	168 190,49	-18,1
Muut rahoitustuotot	295 609,55	85 539,22	245,6
Korkokulut	-1 116 689,50	-1 182 016,10	-5,5
Muut rahoituskulut	-50 363,42	-26 876,68	87,4
Vuosikate	8 883 495,20	9 904 217,33	-10,3
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 656 506,36	-5 551 749,59	
Arvonalentumiset	-97 497,43	-92 302,76	
Satunnaiset erät	43 832,80	380 534,83	
Tilikauden tulos	3 173 324,21	4 640 699,81	
Tilinpäätössirrot	-122 176,43	-180 200,92	
Laskennalliset verot	-62 000,00	0,00	
Vähemmistöosuudet	-28 613,12	-163 442,22	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 960 534,66	4 297 056,67	
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut %	48	49	
Vuosikate/Poistot %	157	178	
Vuosikate, euroa/asukas	1 307	1 454	
Asukasluku	6 796	6 810	
INARIN KUNTA			
KONSERNITASE			
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	985 598	1 082 597	
Muut pitkävaikutteiset menot	1 119 525	1 193 457	
Ennakkomaksut	419	1 649	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 105 542	2 277 703	
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	10 560 697	10 690 590	
Rakennukset	51 397 554	51 208 718	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	36 508 416	34 794 606	
Koneet ja kalusto	4 653 403	4 915 143	
Muut aineelliset hyödykkeet	206 440	129 920	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset han	2 911 596	2 722 565	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	106 238 106	104 461 542	
Sijoitukset			
Osakkuusyhteisöosuudet	248 539	268 482	
Muut osakkeet ja osuudet	72 350	72 686	
Muut lainasaamiset	240 778	240 778	
Muut saamiset	579	579	
Sijoitukset yhteensä	562 246	582 525	
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	108 905 894	107 321 770	

TOIMEKSIANTOJEN VARAT	718 290	889 668
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	858 925	827 041
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	1 393 332	632 743
Lyhytaikaiset saamiset	7 216 155	8 037 196
Rahoitusarvopaperit	1 256 031	2 734 447
Rahat ja pankkisaamiset	10 131 500	9 845 405
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	20 855 943	22 076 832
VASTAAVAA YHTEENSÄ	130 480 126	130 288 271
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	37 122 295	33 924 358
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	843 852	0
Muut omat rahastot	5 010 828	5 641 804
Edellisten tilikausien ylijäämä	11 550 020	10 330 359
Tilikauden ylijäämä	2 960 535	4 297 057
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	57 487 529	54 193 577
VÄHEMMISTÖOSUDET	1 360 089	1 348 897
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET		
Poistoero	570 890	756 450
Vapaaehtoiset varaukset	0	486 986
Yhteensä	570 890	1 243 437
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	3 785	4 339
Muut pakolliset varaukset	324 722	370 425
Pakolliset varaukset yhteensä	328 507	374 764
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	718 830	889 330
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	43 414 183	44 446 846
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	9 369 929	9 324 092
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	4 776 789	4 961 549
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	12 453 380	13 505 778
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	70 014 281	72 238 265
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	130 480 126	130 288 271
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	v.2015	v.2014
Omavaraisuusaste, %	44,5	42,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	84,0	88,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	13 503	14 627
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	2 135	2 148
Konsernin lainat eur/asukas	7 091	7 255
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	48 191	49 408
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	241	241
Kunnan asukasmäärä 31.12.	6 796	6 810

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 883 495	9 904 217
Satunnaiset erät	43 833	380 535
Tulorahoituksen korjauserät	-124 449	-158 358
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 980 929	-21 973 311
Rahoitusosuudet investointimenoihin	606 934	1 502 452
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 570 462	4 430 763
Toiminnan ja investointien rahavirta	999 346	-5 913 702
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Antolainojen lisäykset	-66 250	-3 272
Antolainojen vähennykset	0	98 298
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 095 663	7 257 731
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 992 460	-4 484 431
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	162 483	112 922
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-416 859	-205 678
Oman pääoman muutokset	182 453	3 570 772
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po ja varojen muutos	878	363
Vaihto-omaisuuden muutos	-31 884	-207 968
Saamisten muutos	47 422	2 015 351
Korottomien velkojen muutos	-1 173 108	527 623
Rahoituksen rahavirta	-2 191 663	8 681 711
Rahavarojen muutos		
	-1 192 317	2 768 010
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	11 387 531	12 579 852
Rahavarat 01.01.	12 579 848	9 811 842
	<u>-1 192 317</u>	<u>2 768 010</u>

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta,€	-35 848	-35 036
Investointien tulorahoitus %	85,63	48,38
Lainanhoitokate	1,9	1,9
Kassan riittävyys	46	46

INARIN KUNTA	v.2015	v.2014
KONSERNIN OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma		
* Inarin kunta	33 924 357,55	33 924 357,55
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta	2 910 314,23	
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta/ Tilapalvelu-liikelaitos	287 623,36	
* Alipariarvo Kalotin Oppimiskeskussäätiö		
* Alipariarvo Revontulisäätiö		
* pyörästys	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.2015	37 122 295,14	33 924 357,55
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
* Kalotin oppimiskeskus säätiö	743 852,00	0,00
* Revontulisäätiö	100 000,00	0,00
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 31.12.2015	843 852,00	
Muut omat rahastot		
* Inergia Oy/Konserni	1 860 404,82	1 765 256,49
** väh. Inergia Oy /konserniyhteistöjen liittymismaksuja	-1 602 536,93	-1 588 143,37
* Inergia Oy/Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden myyntivoitto	0,00	0,00
* Inergia konserni/konsernireservi	0,00	0,00
* Inarin kunta, kalatal.rahastot	4 355 021,49	4 219 248,54
* Inlike Oy/Konserni	241 487,20	241 487,20
* Inlike Oy/Konserni/ylipariarvo	0,00	0,00
* Kalotin oppimiskeskus säätiö	0,00	743 852,00
* Revontulisäätiö	0,00	100 000,00
* MedInari Oy	11 576,00	11 576,00
* Inarin Kiinteistöt Oy	0,00	-14 623,08
* Saariselän Siula Oy	93 254,26	95 496,76
* Lshp Ky/osuus	41 356,84	54 974,48
* Lapin liitto/osuus	7 576,26	9 492,04
* Kolpeneen palv.k. Ky/osuus	2 688,19	3 186,82
Muut omat rahastot 31.12.2015	5 010 828,13	5 641 803,88
	Tilikauden yli-alijäämä	Tilikauden yli-alijäämä
Inarin kunta	1 247 019,15	3 195 173,31
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta	0,00	0,00
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta/ Ruokapalvelu-liikelaitos	0,00	0,00
Inarin kunta/sisäinen kate/rakennukset	-13 000,00	-13 000,00
Inarin kunta/sisäinen kate/maa-alueet	0,00	0,00
Inarin kunta/sisäinen kate/osakkeet	0,00	0,00
Inergia Oy/ konserni	1 728 168,71	1 558 575,99
Inergia Oy/ osinkotulot edell.tilik.	650 000,00	700 000,00
Kiinteistökehitys Inlike Oy/Konserni	71 997,58	1 710,28
MedInari Oy	23 706,54	46 469,40
MedInari Oy/ vähemmistöosuus	-12 328,64	-12 328,64
Saariselkä Oy, konserni	-576 693,25	-247 638,11
Saariselän Siula Oy	-47 687,35	-178 603,86
Nuoriso- ja luontomatk.keskus Inari Oy	199,50	-48 781,32
Revontulisäätiö	-597,88	-214 729,49
Inarin Paikallisradioyhdistys ry	-859,69	293,03
Inarin Kiinteistöt Oy, konserni	510 479,50	534 098,61
Kalotin Oppimiskeskussäätiö	3 353,20	60 888,72
Pohjois-Lapin alueyht.t.ky/ osuus	580,54	1 453,19
Lapin Jätehuoltokuntayhtymä/osuus	0,00	45 674,41
Lapin liitto/ osuus	6 652,41	-3 559,33
Lshp Ky/ osuus	33 476,94	94 416,61
Kolpeneen Ky/ osuus	0,00	0,00
Tilikauden yli-alijäämä 31.12.2015	2 960 534,66	4 297 056,67
Edellisten tilikausien yli-alijäämä 31.12.2014	11 550 019,56	10 330 359,29
Oma pääoma yhteensä 31.12.2015	57 487 529,49	54 193 577,39

Konsernitaseen liitetiedot	v.2015	v. 2014
Keskinäiset ostot ja myynnit		
Toimintatuotot	-5 257 537	-5 332 479
Toimintakulut	5 257 537	5 332 479
Keskinäiset saatavat ja velat (eliminoitu)		
Muut lainasaamiset	3 104 090	3 037 840
Pitkäaikaiset saamiset	1 204 720	812 720
Lyhytaikaiset saamiset	455 925	502 820
Yht.	4 764 735	4 353 380
Pitkäaikaiset velat	4 532 270	4 074 020
Lyhytaikaiset muut velat	455 925	502 820
Yht.	4 988 195	4 576 841
Sumupoistojen ja kp-poistojen kertynyt erotus		
Rakennukset	-1 592 569	-1 592 569
Yhteensä	-1 592 569	-1 592 569
Toimeksiantojen varat:		
Lapin Liitto	657 310	822 235
Inarin kunta,asuntolainat	33 317	40 217
Inarin kunta, E J Längmanin rahasto	27 664	26 590
Kolpene Ky	0	627
	718 290	889 668
Toimeksiantojen pääomat:		
Lapin Liitto	658 238	823 182
Inarin kunta,asuntolainat	29 817	36 578
Inarin kunta. E J Längmanin rahasto	27 664	26 590
Lshp Ky	2 444	2 315
Kolpene Ky	666	666
	718 830	889 330
Vähemmistöosuus (konserni)		
Inlike Oy/Kiint. Oy Inarin Kultapiisku	92 594	91 419
Inarin Kiinteistöt Oy/KOy Sevettij. palv.keskus Oy	22 484	22 082
Inergia Oy/Tunturiverkko Oy	1 238 369	1 229 040
LSHP Ky	6 642	6 357
	1 360 089	1 348 897
Pitkäaikainen vieras pääoma:		
5 vuoden kuluttua erääntyvät ulkoiset lainat	15 621 939	26 923 628
Lyhytaikainen vieras pääoma:		
Pa-lainojen lyhenn:(er.seur.tilik.)		
Yht.	4 776 789	4 961 549
Saadut ennakot	146 697	116 707
Ostovelat	4 104 244	4 832 282
Siirtovelat	5 533 354	5 583 708
Muut lyhytaikaiset velat	3 124 981	2 973 080
Yht.	12 909 275	13 505 778
Lyhytaik. vieras pääoma yht.	17 686 064	18 467 327
Muut pitkäaikaiset velat		
Liittymismaksuvelat ulkoiset		
Inergia Oy/konserni	9 461 192	9 461 192
Yht.	9 461 192	9 461 192

Liitt.maksuvelat sisäiset(eliminoitu)		
Inergia Oy/konserni	182 150	182 150
Inergia Oy/konserni	41 310	41 310
Yht.	223 460	223 460
Muut pitkäaikaiset velat		
Inlike Oy	132 887	87 079
Saariselän Siula Oy	98 535	98 535
Yht.	231 422	185 614
Annetut pantit ja vastuusitoumukset		
*Kunnan takaukset yhdistyksille	368 333	380 697
*Kunnan takaukset muille	0	0
Takaukset konsernin ulkopuolisille yht.	368 333	380 697
Kuntien takauskeskus		
* Kunnan osuus takausvastuista 31.12.	32 495 279	31 003 239
* Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
* Kunnan mahd. vastuuta kattava osuus takauskesk.rahastosta 31.12.	23 156	21 435
Muut kiinnitykset/panttikirjat		
*Inergia Oy	2 270 531	2 270 531
*Inarin Kiinteistöt Oy (Inarin Vuokra-asunnot Oy)	5 778 674	6 446 878
*Saariselän Siula Oy	730 000	730 000
Yht.	8 779 205	9 447 409
Leasing-vastuut		
* Inergia Oy	10 924	20 403
* Inarin kunta	68 633	43 967
* Nuoriso- ja luontomatk.k.Inari Oy	0	3 267
* Inlike Oy	6 909	15 775
* Pohjois-Lapin Alueyht.ky(osuus)	1 783	2 651
Yht.	88 249	86 062
Arvonlisäveron palautusvastuu		
* Nuoriso- ja luontomatk.k.Inari Oy	4 814	19 210
* Inlike Oy	124 968	1 163 517
* Inarin kunta	3 071 863	2 620 204
* Kunnan toteuttamissa rakentamis- ja peruskorjaushankkeissa on hyödynnetty AVL 33 §:n mukaista alv-palautusta (erillinen liitetieto)		
Yht.	3 201 645	3 802 931
Yhdyskuntarak./Maank.sopimukset		
*Tehdyt sopimukset ja niiden arvo per 31.12	8 422 527	8 422 527
* Lisäsopimus 8.4.11	2 230 694	2 230 694
* Väh. Vanhaselän omakotitontit	-84 111	-84 111
*Sopimuksilla sovitut korkotuotot	681 083	681 083
Yht.	11 250 193	11 250 193
*Tehdyt investoinnit per 31.12.	9 695 931	7 526 962
* Käyttötalousmenot per 31.12.	310 490	310 490
* Kirjatut korkotuotot per 31.12.	211 083	211 083
* Sopimuksilla sovitut tulevien vuosien korkotuottokirjaukset	470 000	470 000
* Sopimuksilla sovitut tulevien vuosien rakentamisvastuut per 31.12.	562 689	2 731 657
Yht.	11 250 193	11 250 193
* Tulevien vuosien saatavakirjaus yht.	1 032 689	3 201 657
* Saadut korvaukset	9 814 751	7 645 782
*Ennakkotulo		
* Saatava 31.12	402 754	402 754
Yht.	11 250 193	11 250 193
Inergia Oy, konsernireservi	570 890	0

Poistoero ja vapaaeht.varaukset		
* Inergia Oy, poistoero (konsernireservi)	0	666 038
* LSHP Ky/osuus	0	5 989
* Kolpene Ky/osuus	0	41 196
* Lapin liitto/osuus	0	7 453
* Lapin jätehuolto ky/osuus	0	0
* Kiinteistökehitys Inlike Oy	0	80 000
* Inarin Kiinteistöt Oy(Inarin Vuokra-asunnot Oy)	0	442 760
* Inarin kunta	0	0
Poistoero ja vapaaeht.var.yht.	0	1 243 437
Pakolliset varaukset		
*Kolpene Ky/osuus	3 785	4 339
*LSHP Ky /osuus	324 722	370 425
Pakolliset varaukset yhteensä	328 507	374 764

Inarin kuntakonserni 31.12.2015

Omistukset muissa yhteisöissä

Konserniyhteisöt	Omistusosuus		Kuntakonsernin osuus 1000 e				
	Emo	Tytär	Konserni	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta ilman liittymismaksuja	Vieraasta pääomasta liittymismaksut	Tilik. voitosta/tappiosta
Tytäryhtiöt:	%	%	%				
Inergia Oy	100,00		100,00	22 174	14 335	9 461	1 728
Inarin Kiinteistöt Oy	100,00		100,00	6 106	12 636		510
Kiinteistökehitys InLike Oy	100,00		100,00	5 713	7 654		72
Saariselkä Oy	100,00		100,00	783	4 494		-577
Nuor. ja luontomatk.k.Inari Oy	100,00		100,00	880	395		0
Saariselän Siula Oy	92,20		92,20	1 285	1 706		-48
MedInari Oy	76,84		76,84	88	74		24
Kuntayhtymäosuudet:							
Lapin Sairaanhoidopiirin ky	3,74		3,74	988	1 429		33
Lapin Jätehuoltokuntayhtymä	16,73		16,73	271	493		0
Kolpeneen Palvelukeskuksen ky	3,98		3,98	142	293		0
Lapin Liitto	3,74		3,74	52	120		6
Pohjois-Lapin alueyhteistyön ky	40,00		40,00	45	45		0
Yhdistykset ja säätiöt							
Kalotin oppimiskeskussäätiö	100,00		100,00	804	203		3
Revontulisäätiö	100,00		100,00	3	0		-1
Inarin paikallisradioyhdistys ry				19	8		-1
Tytäryhteisöjen tytäryhtiöt:							
Inergia Oy/Inergia Lämpö Oy		100,00	100,00				
Inergia Oy/Tunturiverkko Oy		73,00	73,00				
Inergia Oy/Inarin Lapin Vesi Oy		92,00	92,00				
Inlike Oy/Kiint.Oy Inarin Kultapiisku		84,30	84,30				
Saariselkä Oy/Ski Saariselkä Oy		100,00	100,00				
Inarin Kiinteistö Oy:n tytäryhtiöt:							
Inarin Vuokra-asunnot Oy		100,00	100,00				
Kesk.Koy Sevettijärven Palvelukeskus		88,62	88,62				
Asunto Oy Inarin Rajanraito		100,00	100,00				
Asunto Oy Inarin Vuopajaranta		100,00	100,00				
Tytäryhteisöjen yhteisyhteisö:							
Inergia Oy/Ellappi Oy		50,00	50,00				
Osakkuusyhteisöt:							
Nordica/Pohjois-Lapin Matkailu Oy		24,50	24,50				
Omistusyhteisyhteisö:							
Nordica/Lapin Elämystuotanto Oy		8,65	8,65				
Muut osakkeet ja osuudet:							
Lapin Matkailu Oy	44 kpl						
Sodankylän ammatti-instituutti	10 kpl						
Kuntarahhoitus Oyj	7089kpl						
Lapin Markkinointi Oy	65 kpl						
Kuntien Palv.keskus KPK ICT Oy	6863kpl						
Kuntien Palv.keskus KPK TTH Oy	6863kpl						
LapIT Oy	5 kpl						
Osuus MedInari Oy/osakkeet ja osuudet							
Osuus LSHP Ky:n osakkeista							
Osuus Kolpeneen Palv.k.Ky:n osakkeista							
Osuus Lapin Liiton osakkeista							

X Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2015 allekirjoitus**X Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2015 allekirjoitus**Ivalossa 29. maaliskuuta 2016Jari Huotari
puheenjohtajaJyrki Hyttinen
kunnanjohtaja

Kari Aakujärvi

Anne Tuovila

Maire Puikko

Valtteri Huhtamella

Timo Väisänen

Eeva Härmanen

Veikko Väänänen

Laila Aikio

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Ivalossa 17. 5. 2016

KPMG Julkishallinnon palvelut Oy

Juha Väärälä
JHTT, KHT

Liitteet

1. Kalatalouden kehittämisrahaston erillistilinpäätös
2. Ruokapalvelu liikelaitoksen erillistilinpäätös
3. Tilapalvelu liikelaitoksen erillistilinpäätös
4. Elinkeinot & Kehitys Nordican erillistilinpäätös
5. Saariselän kehittämisrahasto, erillistilinpäätös
6. Peruskunta
7. Hallinto-organisaatio ja kuntakonsernin rakennekaavio
8. Valtuustossa päätetyt tärkeimmät asiat vuonna 2015
9. Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeet
10. Valtuuston jäsenet ja varajäsenet vuonna 2015
11. Kunnanhallituksen ja lautakuntien jäsenet 2015 - 2016
12. Tuloslaskelman liitetiedot
13. Tasetta koskevat liitetiedot
14. Annetut takaukset
15. konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet
16. Tilintarkastajien palkkiot
17. Tilintarkastuskertomus 2015

1 Kalatalouden kehittämisrahasto, erillistilinpäätös					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	2015 TA (1 000 €)	TP 2015 (1 000 €)	Poikkeama %
Talous					
Toimintatulot	190	241	219	220	0,5
Toimintamenot	-246	-281	-333	-295	11
Toimintakate (sitova)	-56	-40	-114	-75	34
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA	TP 2015	
kpl/Jäähileasemia	6	6	6	6	

Kalatalouden kehittämisrahasto
Toiminnan keskeisin sisältö
Rahaston tehtävä on Inarin kunnan ja maa- ja metsätalousministeriön välisen sopimuksen mukaisesti kehittää alueen kalataloutta ja vesistöjen muuta käyttöä. Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähileasemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksiin sekä tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Rahasto saa tuottoa sijoitetusta 4,3 milj. euron pääomasta. Kalanviljelylaitokseen on sijoitettu varoja n. 1,9 milj. euroa. Laitos on edelleen vuokrattu Luonnonvarakeskukselle (Luke) 20 vuodeksi ja vuokra 8 %:n pääomasta. Inergia Oy:lle on lainattu n. 1,2 milj. euroa Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon (korke 5,2 %), loput n. 1 milj. euroa on sijoitettu Alfred Berg Oy:n kautta.
Keskeiset tavoitteet
Rahaston keskeisenä tavoitteena on huolehtia rahaston varojen tuotolla kunnan ja valtion (MMM) 16.12.2008 allekirjoitetun sopimuksen toteuttamisesta ja toissijaisesti Inarin kalatalouden kehittämisestä ja hoidosta. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.
Yleisperustelut
Rahasto ylläpitää omistamiaan Veskonien ja Inarin kalankäsittelytiloja sekä neljää jäähileen jakelupistettä Inarijärvellä ja yhtä Nitsijärvellä. Kalankäsittelytiloja on riittävästi nykyistä suu-remmallekin kalastaja- ja saalismäärälle. Inarin kalahallin uudistus elintarvikemääräysten mukaisesti valmistui kertomusvuonna.
Kalatalouden kehittämisrahasto istuttaa vuosittain kalaa niihin vesiin, joihin ei tehdä Inarijärven säännöstelystä johtuvia velvoiteistutuksia. Istutusten ohella tärkeä osa kalakantojen hoitoa on kalastuksen säätely. Inarissa pyritään alueellisilla ja ajallisilla kalastusrajoituksilla erityisesti turvaamaan taimenen ja siian luontainen lisääntyminen.

Kalatalouden kehittämisrahaston erityistavoitteet

1. Kalatalouden kehittämisvarat on eriytetty kunnan varoista. Osa varoista on sijoitettu Inarin kalaviljelylaitokseen ja osa muutoin. Muutoin sijoitettujen varojen hoito on kilpailutettu. Tavoitteena on saada sijoitetuille varoille vähintään viiden prosentin tuotto.
2. Kalatalouden kehittäminen rahoitetaan rahaston varoilla ja niistä saatavilla tuotolla.
3. Toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin varoihin ja niistä saataviin tuottoihin.
4. Rahaston käytännön tehtävät toteutetaan kuntakonsernin omana työnä.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Tavoite toteutui. Sijoitettujen varojen sijoitussopimus uusittiin kertomusvuonna.
2. Tavoite toteutui. Sijoitetun pääoman tasearvo kohosi n. 22 %. Arvon kohoaminen on osin kirjanpidollista ja liittyy sijoitussalkun myyntiin ja uudelleen sijoittamiseen kertomusvuoden aikana.

Kirjanpidollinen salkunhoitajalle annetun sijoitetun omaisuuden tasearvo oli avaavassa taseessa 1.022.377,02 euroa ja päättävässä taseessa 1.244.897,93 euroa. Entisen salkunhoitajan raportin mukaan sijoitetun pääoman arvo 3.12.2014 oli 1 223 082,78 euroa ja uuden salkunhoitajan ilmoittama arvo 31.12.2015 oli 1 236 857,86 euroa. Näistä tiedoista laskien sijoitetun pääoman sijoitustavoitetta ei saavutettu.

3. Tavoite toteutui.
4. Tavoite toteutui: rahaston käytännön tehtävien hoito ostettiin Inarin kiinteistöt Oy:ltä. Touko-lokakuussa rahastolla oli palkattu päätoiminen työntekijä. Kalatalouden elinkeinollinen toteuttaminen kuuluu Elinkeinot & kehitys Nordicalle.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2015 tilinpäätökseen tulos oli + 135.772,95 euroa.

Merkittävimpiä investointeja olivat Veskonniemen kalankäsittelytilojen laitoshyväksyntää edellyttämien investointien loppuun saattaminen ja laitehankinnat sinne sekä Inarin kalankäsittelytilan peruskorjaus, joiden tavoitteena on saada tila sellaiseen kuntoon, että sille voidaan hakea laitoshyväksyntä.

Kertomusvuoden aikana talousarviota muutettiin niin, että siihen sisällytettiin Juutuajoen emokalujen kaikuluotainlaskennan kustannuksiin osallistuminen.

Kalatalouden kehittämisrahaston hallitus

Jäsen		Henkilökohtainen varajäsen
Veikko Väänänen, pj	Inarin kunta	Ulla-Maija Kemppainen
Teuvo Katajamaa, vpj.	Inarin kunta	Ilkka Kuuva
Anu Avaskari	Inarin kunta	Eeva Harmanen
Anna Morottaja	Saamelaiskäräjät	Jouni Aikio
Kari Kyrö	Inarin kalastusalue	
Markku Seppänen	Metsähallitus	
Eero Helle	RKTL	Teuvo Niva
Minna Hanski	MMM	
Tapio Hakaste	MMM	
Kari Porsanger	Lapin ELY-keskus	Jari Pasanen

Rahaston hallituksen esittelijänä on toiminut hallintojohtaja Pentti Tarvainen ja sihteerinä Inarin kiinteistöt Oy:n toimitusjohtaja Tauno Vesterinen.

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT.
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA						
LIIKEVAIHTO	19 709	0	19 709	49 417,81	-29 708,81	250,70
LIIKETOIMINN. MUUT TUOTOT	199 018	0	199 018	170 622,65	28 395,35	85,70
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET,TARV. JA TAVARAT						
OSTOT TILIK.AIKANA	-190 602	0	-190 602	-178 716,58	-11 885,42	93,80
PALVELUJEN OSTOT	-120 389	0	-120 389	-82 931,91	-37 457,09	68,90
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-10 775	0	-10 775	-12 329,73	1 554,73	114,40
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-1 745	0	-1 745	-2 109,37	364,37	120,90
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-719	0	-719	-700,73	-18,27	97,50
POISTOT JA ARVONALENT.						
SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-74 600	0	-74 600	-79 575,50	4 975,50	106,70
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-8 849	0	-8 849	-18 281,43	9 432,43	206,60
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-188 952	0	-188 952	-154 604,79	-34 347,21	81,80
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	72 800	0	72 800	63 172,17	9 627,83	86,80
MUUT RAHOITUSTUOTOT	50 000	0	50 000	243 987,88	-193 987,88	488,00
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 000	0	-1 000	-16 782,31	15 782,31	1 678,20
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.SAT.ER.	-67 152	0	-67 152	135 772,95	-202 924,95	-202,20
SATUNN. TUOTOT JA KULUT						
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.VARAUK	-67 152	0	-67 152	135 772,95	-202 924,95	-202,20
RAHASTOJEN LIS.(-) TAI VÄH.(+)	67 152	0	67 152	-135 772,95	202 924,95	-202,20
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0,00	0,00	0,00

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT.
KUNNAN LIIKELAITOKSEN						
RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-188 952	0	-188 952	-154 604,79	-34 347,21	81,80
Poistot ja arvonalentumiset	74 600	0	74 600	79 575,50	-4 975,50	106,70
Rahoitustuotot ja kulut	121 800	0	121 800	290 377,74	-168 577,74	238,40
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Muut tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Investoinnit						
Investointimenot	-225 000	-10 000	-235 000	-115 242,19	-119 757,81	49,00
Rah.osuudet investointimenoiksi	202 500	-40 000	162 500	93 097,97	69 402,03	57,30
Pys. vast. hyöd.luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Vars.toim. ja inv.kassavirta	-15 052	-50 000	-65 052	193 204,23	-258 256,23	-297,00
Rah.toiminnan kassavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainojen lisäykset	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Antolainas.m./liitt.m.+valt.os	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Pitkäaik.saam.muut.kunnalta	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Pitkäaik.saam.muutos muilta	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Lyhytaik.saam. muutos kunnalta	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0	0	0	212 717,78	-212 717,78	0,00
Korott.pitkä- ja lyhytaik.muut.	0	0	0	6 761,26	-6 761,26	0,00
Rah.toiminnan nettokassavirta	0	0	0	219 479,04	-219 479,04	0,00
KASSAVAROJEN MUUTOS	-15 052	-50 000	-65 052	412 683,27	-477 735,27	-634,40
KASSAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	-412 683,27	412 683,27	0,00

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO

Tilinpäätös/saldo

T A S E	
VASTAAVAA	
PYSYVÄT VASTAAVAT	
AINEELLISET HYÖDYKKEET	
MAA-JA VESIALUEET	140 504,04
RAKENNUKSET	1 493 584,30
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	4 767,80
AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.	1 638 856,14
SJOITUKSET	
LAINASAAMISET	1 206 008,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	2 844 864,14
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
SAAMISET	
LYHYTAIKAISET SAAMISET	
MYYNTISAAMISET	33 951,03
MUUT SAAMISET	31 933,96
LYHYTAIK.SAAMISET YHT.	65 884,99
SAAMISET YHT.	65 884,99
RAHOITUSARVOPAPERIT	
RAHOITUSARVOPAPERIT YHT.	1 244 897,94
RAHAT JA PANKKISAAMISET	
RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.	238 128,60
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	1 548 911,53
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 393 775,67
VASTATTAVAA	
OMA PÄÄOMA	
MUUT OMAT RAHASTOT	-4 355 021,49
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-4 355 021,49
VIERAS PÄÄOMA	
LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA	
OSTOVELAT	-33 580,80
MUUT VELAT	-5 121,74
SIIRTOVELAT	-51,64
LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA	-38 754,18
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-38 754,18
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-4 393 775,67

2 Ruokapalveluliikelaitos, erillistilinpäätös					
Yhteensä	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TP 2015	Poikkeama %
Talous					
Toimintatulot	1298	1356	1422	1364	4,1
Toimintamenot	-1325	-1420	-1371	-1324	3,4
Toimintakate (sitova)	-27	-64	51	40	
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	Talousarvio 2015	TP 2015	
Ateriamäärät:					
Ivalon alue	275998	279107	275450	270699	-1,7
Inarin kirkonkylä	49472	54105	57055	52225	-8,4
Sevettijärvi	5373	6257	7316	7179	-1,8
Yhteensä	330843	339469	339821	330103	-2,8
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	166	57		-14	
Investointien tulorahoitus, %	-140,67	-99,03		257,9	
Kassan riittävyys, pv	60,15	36,01		40,27	
Taseen tunnusluvut					
Omavaraisuus %	62,84	58,39		58,32	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	12,04	10,54		10,69	
Tuloslaskelman tunnusluvut					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-20,19	-27,46		1,66	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-20,19	-27,46		1,66	
Voitto, %	-4,59	-4,74		0,25	
Quick ratio	2,19	1,91		2,06	
Current ratio	2,19	1,91		2,06	

Kunnanvaltuuston asettamat erityistavoitteet

1. Liikelaitoksen liikevaihto kattaa oman toiminnan ja investoinnit.
2. Liikelaitoksen toiminnan tavoitteena on asiakkaiden tarpeet, odotukset ja toiminnan kannattavuus ja laadukkaat sekä tehokkaasti tuotetut ruokapalvelun tuotantoprosessit.
3. Tavoitteiden mittaaminen, arviointi ja tuottavuuden seuranta.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1 saavutettiin. Ruokapalvelu liikelaitoksen liikevaihto kattoi oman toiminnan ja investoinnit. Liikelaitoksen investointeihin ei otettu lainaa.

Tavoite 2 saavutettiin asiakkaiden tarpeiden ja odotusten sekä kannattavuuden osalta. Osaksi tavoite saavutettiin tehokkaasti tuotettujen ruokapalvelu tuotantoprosessien osalta.

Tavoitetta 3 ei saavutettu tavoitteiden mittaamisen osalta. Asiakastytyväisyyttä ei mitattu eri asiakasryhmille kohdennetulla asiakaskyselyllä.

Talousarvion toteutuminen

Liikelaitoksen vuoden 2015 talousarvioon tehtiin lokakuussa esitys, talousarvion muuttamisesta niin, että vuoden 2015 tulos voi olla alijäämäinen. Vuoden 2015 arvio tuloksesta oli ylijäämäinen. Muutosesitys tehtiin, koska elokuussa tehdyn laskelman mukaan Ruokapalvelu liikelaitoksen tulot eivät kata vuoden 2015 menoja. Liikelaitoksen myyntituotot alittuivat vuoden 2015 annettuun arvioon, koska osastojen antamat arviot ostoista alittuivat. Suurin alitus annettuun arviioon oli sosiaali- ja terveystoimella. Myyntituottojen alittuessa, alittuivat myös Liikelaitoksen toimintakulut, tästä johtuen Liikelaitoksen vuoden 2015 tulos oli ylijäämäinen. Ruokapalvelu liikelaitoksen liikevaihto kattoi oman toiminnan ja investoinnit. Toimintakulujen alittumiseen vaikutti palvelujen ostojen sekä henkilöstökulujen alittuminen vuoden 2015 annettuun arvioon. Palvelujen ostojen alittumiseen vaikutti mm. Törmäsen koulun toimintojen siirtymisen vaikutus ateriakuljetus – ja yhteistoimintakustannuksiin.

Ruokapalveluliikelaitos					
Toiminnan keskeisin sisältö					
Ruokapalvelu liikelaitos tuottaa aterioita koko kunnan alueella kunnan sivistys-, sosiaali- ja terveysosaston asiakkaille sekä henkilöstöruokailuun. Valmistuskeittiöt toimivat Ivalossa, Inarin kirkonkylässä ja Sevettijärven koululla. Valmistuskeittiöistä myös kuljetetaan ruokaa asiakkaille eri toimipisteisiin. Liikelaitos myy ateria- ja cateringpalveluja kuntakonsernin sisällä kunnan eri hallintokunnille ja kunnan osakeyhtiöille. Ruokapalvelun liikevaihdosta 94 % muodostuu kuntakonsernin sisäisestä myynnistä.					
Keskeiset tavoitteet					
Tavoitteena on laadukkaiden, asiakkaiden tarvetta vastaavien palvelujen tuottaminen ja jatkuva kehittäminen. Asiakastyytyväisyyttä arvioidaan vuosittain toteutettavilla eri asiakasryhmille kohdennetuilla asiakaskyselyillä. Kouluruokailussa lukukausittain järjestettävillä teemaviikoilla/päivillä pyritään edistämään lasten ja nuorten positiivista suhtautumista kouluruokaan ja sen terveydelliseen merkitykseen					
Sitova tavoite					
Ivalon yläasteen koulun ja lukion ruokailut yhdistetään vuonna 2015					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TP 2015	Poikkema %
Ateriamäärät:					
Ivalon alue	275998	279107	275450	270699	-1,7
Inarin kirkonkylä	49472	54105	57055	52225	-8,4
Sevettijärvi	5373	6257	7316	7179	-1,8
Yhteensä	330843	339469	339821	330103	-2,8
	2013 TP	2014 TP	Talousarvio 2015	2015 TP	Poikkeama %
Talous					
Toimintatulot	1298	1356	1422	1364	4,1
Toimintamenot	-1325	-1420	-1371	-1324	3,4

Toimintakate	-27	-64	51	40	21,6
Yleisperustelut					
Ruokapalvelu on aloittanut liikelaitoksena vuoden 2007 alusta					
Ulkoisia asiakkaita ovat mm. kunnan henkilökunta (ateriamaksut), kunnan osakeyhtiöt sekä kuntayhtymä.					

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnassa on kiinnitetty huomiota asiakkaiden tarvetta vastaavien palveluiden tuottamiseen ja jatkuvaan kehittämiseen. Teemaviikkoja järjestettiin koulu- ja henkilöstöruokailussa 1 / lukukausi. Asiakastyytyväisyyden arviointiin ei suoritettu erillistä asiakaskyselyä vaan asiakastyytyväisyyttä arviointiin suoralla asiakaspalautteella.

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT.
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA						
LIIKEVAIHTO	1 419 165	0	1 419 165	1 354 449,80	64 715,20	95,40
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	3 000	0	3 000	9 510,77	-6 510,77	317,00
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET,TARVIKK. JA TAVARAT						
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-484 590	0	-484 590	-496 663,90	12 073,90	102,50
PALVELUJEN OSTOT	-169 086	0	-169 086	-145 241,65	-23 844,35	85,90
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-522 666	0	-522 666	-495 405,06	-27 260,94	94,80
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-88 397	0	-88 397	-89 145,75	748,75	100,80
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-32 673	0	-32 673	-25 253,71	-7 419,29	77,30
POISTOT JA ARVONALENTUM. SUUNNITELMAN MUK.POISTOT						
	-40 235	0	-40 235	-36 589,38	-3 645,62	90,90
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-73 916	0	-73 916	-72 313,45	-1 602,55	97,80
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	10 602	0	10 602	3 347,67	7 254,33	31,60
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
MUUT RAHOITUSTUOTOT	0	0	0	36,40	-36,40	0,00
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0	-16,21	16,21	0,00
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) en.sat.er.	10 602	0	10 602	3 367,86	7 234,14	31,80
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT						
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) EN.VARAUK	10 602	0	10 602	3 367,86	7 234,14	31,80
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	10 602	0	10 602	3 367,86	7 234,14	31,80

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT.
KUNNAN LIIKELAITOKSEN						
RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikelyljäämä (-alijäämä)	10 602	0	10 602	3 347,67	7 254,33	31,60
Poistot ja arvonalentumiset	40 235	0	40 235	36 589,38	3 645,62	90,90
Rahoitustuotot ja kulut	0	0	0	20,19	-20,19	0,00
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Muut tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Investoinnit						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-16 000	0	-16 000	-15 493,17	-506,83	96,80
Rah.osuudet investointeihin	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Käyttöom.myyntituotot	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Vars.toim. ja inv.kassavirta	34 837	0	34 837	24 464,07	10 372,93	70,20
Rah.toiminnan kassavirta						
Lainakannan muutokset						
Muilta saat.pitkää.lain.lis.	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Muilta saat.pitkää.lain.väh.	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Pitkäaik.saam.muut.kunnalta	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Pitkäaik.saam.muutos muilta	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Lyhytaik.saam. muutos kunnalta	0	0	0	-1 448,35	1 448,35	0,00
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0	0	0	-2 482,68	2 482,68	0,00
Korott.pitkä-ja lyhytaik.muut.	0	0	0	2 834,76	-2 834,76	0,00
Rah.toiminnan nettokassavirta	0	0	0	-1 096,27	1 096,27	0,00
KASSAVAROJEN MUUTOS	34 837	0	34 837	23 367,80	11 469,20	67,10
KASSAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	-23 367,80	23 367,80	0,00

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS

Tilinpäätös/saldo

T A S E

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

KONEET JA KALUSTO 49 641,97

AINEELLISET HYÖDYKK.YHT. 49 641,97

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT. 49 641,97

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYYNTISAAMISET 125 290,31

MUUT SAAMISET 12 226,22

LYHYTAIK.SAAMISET YHT. 137 516,53

SAAMISET YHT. 137 516,53

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT. 162 676,74

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT. 300 193,27

VASTAAVAA YHTEENSÄ 349 835,24

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

PERUSPÄÄOMA

-198 796,95

ED.TILIK.YLI-/ALIJÄÄMÄ

-1 853,16

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

-3 367,86

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

-204 017,97

POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKS.

VIERAS PÄÄOMA

LYHYTAIKAINEN

OSTOVELAT -61 597,91

MUUT VELAT -6 868,06

SIIRTOVELAT -77 351,30

LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA -145 817,27

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ -145 817,27

VASTATTAVAA -349 835,24

INARIN KUNNAN RUOKAPALVELU LIIKELAITOKSEN V. 2015 TILINPÄÄTÖKSEN
ALLEKIRJOITUS

Ivalossa 9. maaliskuuta 2016

Satu Yliuoma
puheenjohtaja

Kari Akujärvi
jäsen

Markku Harri
jäsen

Marika Liimatainen
ruokapalvelujohtaja

3 Tilapalvelu liikelaitos, erillistilinpäätös					
Yhteensä	2013TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TP 2015	Poikkeama %
Talous					
Toimintatulot	3361	3412	3573	3548	-0,70
Toimintamenot	-2471	-2504	-2715	-2766	-1,9
Toimintakate (sitova)	890	908	857	782	8,75

Sitovat tavoitteet

Kunnanvaltuuston asettamat tavoitteet

1. Liikelaitoksen liikevaihto kattaa oman toiminnan ja investoinnit
2. Liikelaitos painottaa kiinteistönhoidon kehittämistä asiakkaiden tarpeiden mukaisesti
3. Liikelaitos pyrkii edelleen realisoimaan epätarkoituksen mukaisia tiloja

Liikelaitos voi käyttää ylijäämästään enintään 30.000 euroa pieniin alle 10.000 euron korjaustöihin. Yli 10.000 euron hankkeet on käsiteltävä ja päätettävä erikseen investointiohjelmassa.

Tavoitteiden toteutuminen

Liikelaitoksen liikevaihto kattoi omasta toiminnasta aiheutuneet kustannukset sekä investoinneista aiheutuneet rahoituskustannukset

Kiinteistöhuolto- ja -hoito sekä laitoshuoltopalvelut on ostettu Inarin Kiinteistöt Oy:ltä kuten ostettiin myös vuonna 2014. Vuonna 2015 Inarin Kiinteistöt Oy:ltä ostettiin myös rakennuttamis- ja asiantuntijapalvelut.

Talousarviovuonna purettiin Ivalon ala-asteelta kaksi rivitaloa sekä Hukkalantontieltä asuinrakennus.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatulot alittuivat 0,70 % ja toimintamenot ylittivät 1,9 %.

Tilapalvelu liikelaitos
Toiminnan keskeisin sisältö Tuottaa ja ylläpitää kunnan perustoimintojen tarpeisiin soveltuvia kohtuuhintaisia toimitiloja.
Keskeiset tavoitteet Inarin kunnan säästötavoitteiden ja henkilöstöjärjestelyjen aiheuttama toimintaympäristön muutos ajetaan sisään tilapalvelun toimintaan vuosina 2013- 2014. Kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastaja valvoo ja ohjaa Inarin Kiinteistöt Oy:n ja Tilapalvelu liikelaitoksen välisen palvelusopimuksen toteutumista.
Yleisperustelut Tilapalvelu on aloittanut liikelaitoksena vuoden 2007 alusta. Tuotantohenkilöstö siirtyi vuoden 2013 alusta Inari Kiinteistöt Oy:lle, lukuun ottamatta kiinteistöpäällikköä, joka jäi Tilapalveluun. Kiinteistöpäällikön tehtävien hoitamiseksi on perustettu

kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastajan päävirka. Kiinteistöpäällikön tehtävien osuudeksi on arvioitu 30 %.

Tilapalvelu liikelaitos hankkii kiinteistönhoito-, laitoshuolto- ja kunnossapitotyöt ja muut asiantuntija- sekä rakennuttamispalvelut kuntakonserniin kuuluvalta Inarin Kiinteistöt Oy:ltä.

Peruskunnalle vuokrattujen tilojen vuokriin sisältyvät energian, veden, jätehuollon sekä rakennusten ja alueiden kunnossapidon lisäksi laitoshuolto mitoituksen mukaan, kiinteistönhoito- ja talonmiespalvelut sopimuksen mukaan sekä pääomakustannukset.

Tavoitteiden toteutuminen

Osa investoinneista siirrettiin toteutettavaksi vuonna 2016 ja osa jäi toteuttamatta kokonaan.

Rakennusten kunnossapitotyöt sekä investoinnit sisältyvät osittain Inarin Kiinteistöt Oy:n ja Tilapalvelun palvelusopimukseen, osa on ostettu ulkopuolisilta rakennusalan urakoitsijoilta.

LVIS-työt sekä koneellinen talvikunnossapito on toteutettu ostopalveluna

TILAPALVELU LIIKELAITOS

Henkilöstö 2015	Lukumäärä TP 2014	Suunnitelma TA 2015	Toteutunut 2015
kiinteistöpäällikkö	0,3	0,3	0,3

INARIN KUNNAN TILAPALVELU LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ

1) Tilapalvelu liikelaitoksen tilikauden tulos	-24.153,31
2) Tilikauden alijäämä	-24.153,31

Tilapalvelu liikelaitoksen taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

TILAPALVELU LIIKELAITOS

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT.
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA						
LIIKEVAIHTO	3 564 722	0	3 564 722	3 538 832,68	25 889,32	99,30
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	8 530	0	8 530	8 732,34	-202,34	102,40
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET, TARVIKK. JA TAVARAT						
OSTOT TILIK. AIKANA	-1 009 245	0	-1 009 245	-990 766,06	-18 478,94	98,20
PALVELUJEN OSTOT	-1 650 200	0	-1 650 200	-1 723 118,80	72 918,80	104,40
HENKILÖSTÖKULUT PALKAT JA PALKKIOT						
	-15 000	0	-15 000	-15 296,42	296,42	102,00
HENKILÖSIVUKULUT ELÄKEKULUT						
	-2 600	0	-2 600	-2 544,49	-55,51	97,90
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-930	0	-930	-862,39	-67,61	92,70
POISTOT JA ARVONALENTUMISET SUUNNITELMAN MUK. POISTOT						
	-690 000	0	-690 000	-691 920,04	1 920,04	100,30
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-37 450	0	-37 450	-33 561,27	-3 888,73	89,60
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	167 827	0	167 827	89 495,55	78 331,45	53,30
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT KORKOTUOTOT						
	10 000	0	10 000	3 243,00	6 757,00	32,40
MUUT RAHOITUSTUOTOT	0	0	0	423,96	-423,96	0,00
MUILLE MAKS. KORKOKULUT	-150 000	0	-150 000	-117 279,88	-32 720,12	78,20
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0	-35,94	35,94	0,00
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) en.sat.er.	27 827	0	27 827	-24 153,31	51 980,31	-86,80
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) EN.VARAUK						
	27 827	0	27 827	-24 153,31	51 980,31	-86,80
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	27 827	0	27 827	-24 153,31	51 980,31	-86,80

TILAPALVELU LIIKELAITOS

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT.
KUNNAN LIIKELAITOKSEN						
RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikelylijäämä (-alijäämä)	167 827	0	167 827	89 495,55	78 331,45	53,30
Poistot ja arvonalentumiset	690 000	0	690 000	691 920,04	-1 920,04	100,30
Rahoitustuotot ja kulut	-140 000	0	-140 000	-113 648,86	-26 351,14	81,20
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Muut tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Investoinnit						
Investointimenot	-979 000	-100 000	-1 079 000	-626 667,60	-452 332,40	58,10
Rahoitusosuudet invest.men.	0	0	0	16 000,00	-16 000,00	0,00
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Vars.toim. ja inv.kassavirta	-261 173	-100 000	-361 173	57 099,13	-418 272,13	-15,80
Rah.toiminnan kassavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainojen lisäykset	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Antolainas.m./liitt.m.+valt.os	185 450	0	185 450	0,00	185 450,00	0,00
Lainakannan muutokset						
Muilta saat.pitkää.lain.lis.	800 000	0	800 000	0,00	800 000,00	0,00
Muilta saat.pitkää.lain.väh.	-732 300	0	-732 300	-732 626,30	326,30	100,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Pitkäaik.saam.muut.kunnalta	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Pitkäaik.saam.muutos muilta	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Lyhytaik.saam. muutos kunnalta	0	0	0	5 598,92	-5 598,92	0,00
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0	0	0	156 408,31	-156 408,31	0,00
Korott.pitkä- ja lyhytaik.muut.	0	0	0	-1 734,74	1 734,74	0,00
Rah.toiminnan nettokassavirta	253 150	0	253 150	-572 353,81	825 503,81	-226,10
KASSAVAROJEN MUUTOS	-8 023	-100 000	-108 023	-515 254,68	407 231,68	477,00
KASSAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	515 254,68	-515 254,68	0,00

TILAPALVELU LIIKELAITOS

Tilinpäätös/saldo

T A S E

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA-JA VESIALUEET	370 266,45
RAKENNUKSET	13 223 827,90
KIINTEÄT RAKENT.JA LAITT.	7 083,31
ENN.MAKSUT JA KESK.ER.H.	7 995,00
AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.	13 609 172,66

SJOITUKSET

MUUT LAINASAAMISET	223 460,11
SJOITUKSET YHT.	223 460,11

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	13 832 632,77
------------------------	---------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYYNTISAAMISET	27 410,30
MUUT SAAMISET	702 356,12
LYHYTAIK. SAAMISET YHT.	729 766,42
SAAMISET YHT.	729 766,42

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM. YHT.	97 531,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	827 297,65

VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 659 930,42
--------------------	---------------

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

PERUSPÄÄOMA	-9 014 290,37
ED.TILIK. YLI-/ALIJÄÄMÄ	-67 379,81
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	24 153,31
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-9 057 516,87

POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSE

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAINEN

LAINAT VAK.- JA RAH.LAIT.	-4 104 070,32
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	-483 053,66
PITKÄAIK.VIERAS PO YHT.	-4 587 123,98

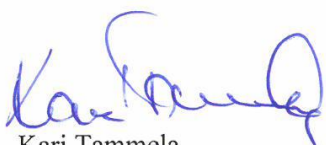
LYHYTAIKAINEN

LAINAT RAH.-JA VAK.LAIT.	-583 063,06
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	-146 146,34
OSTOVELAT	-251 254,96
MUUT VELAT	-1 941,51
SIIRTOVELAT	-32 883,70
LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA	-1 015 289,57
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-5 602 413,55

VASTATTAVAA	-14 659 930,42
-------------	----------------

Inarin kunnan Tilapalvelu –liikelaitoksen vuoden 2015 tilinpäätöksen allekirjoitus

Ivalossa 15. maaliskuuta 2016

Kari Tammela

puheenjohtaja

Erkkä Tervo

kiinteistöpäällikkö

Eva Harmanen

jäsen

Kari Knuutila

jäsen

4 Elinkeinot & kehitys Nordica, erillistilin päätös					
	TP 2013 (1 000 €)	TP 2014 (1 000 €)	TA 2015 (1 000 €)	TP 2015 (1000 €)	Poikkeama %
Talous					
Toimintatulot	1241	1081	1006	1136	12,9 %
Toimintamenot	-1060	-1061	-1006	-1178	-17,1 %
<i>Toimintakate (sitova)</i>	181	20	0	-42	
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	TA 2015	TP 2015	

Elinkeinot & kehitys Nordica					
Toiminnan keskeisin sisältö					
<p>Eriytetyn taseyksikkö Elinkeinot & kehitys Nordican tehtävänä on hoitaa Inarin kunnan elinkeino-toimea, joka sisältää kuusi eri osa-aluetta: elinkeino- ja yrityspalvelut, kansainvälisyyspalvelut, koulutuspalvelut, kehittämishanketoiminta, elinkeinopoliittinen edunvalvonta ja muu elinkeino-toimea tukeva toiminta.</p>					
Keskeiset tavoitteet					
<p>Elinkeinot & kehitys Nordican tavoitteena on</p> <p>Kehittää Inarin elinkeinotoimintaa alue- ja elinkeinopoliittisen ohjelman strategisten painopisteiden ja tavoitteiden mukaisesti hyödyntäen toiminnassaan kehittämishankkeita, yhteistyösopimuksia sekä muita yhteistyömuotoja. Tavoitteena on luoda yrityksille ja yrittäjyydelle toimintaympäristö, joka edistää yritysten syntymistä, toimintaa, kasvua sekä kilpailukykyä ja työllisyyttä.</p> <p>Vuoden 2015 investointeihin on varattu 20 000 euroa Lapin Elämystuotanto Oy:n osakeantiin liittyen uuden markkinointi- ja viestintäkonseptin ”House of Lapland” käyttöönottoon.</p>					
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA	2015 TP	Poikkeama %
Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	2015 TA (1 000 €)	2015 TP (1 000 €)	
Toimintatulot	1241	1081	1006	1136	12,9 %
Toimintamenot	-1060	-1061	-1006	-1178	-17,1 %
<i>Toimintakate</i>	181	20	0	-42	
<i>Muut rahoitustuotot ja -kulut</i>			0	0	
Yleisperustelut					
<p>Elinkeinotoimea varten on perustettu vuonna 2013 eriytetty taseyksikkö, jonka nimi on Elinkeinot & kehitys Nordica. Taseyksikköön sisältyvät elinkeino-, yritys- ja kansainvälistymispalvelut sekä kehittämis- ja koulutushankkeet, yrityskoulutukset ja elinkeinotoimintaa koskeva edunvalvonta.</p>					

Elinkeinot & kehitys Nordican erityistavoitteet

1. Yksikkö toteuttaa aktiivisesti valtuuston hyväksymää Inarin kunnan alue- ja elinkeinopoliittista ohjelmaa 2014 – 2016 ja siitä johdettua elinkeinostrategiaa
2. Yksikkö osallistuu uuden EU-ohjelmakauden hankehakuun tavoitellen rahoitusta elinkeinostrategian painopistealueita koskeviin kehittämishankkeisiin
3. Yksikkö valmistelee Golden Geopark of Lapland geoparkin perustamista ja tavoittelee jäsenyyttä Euroopan Geopark verkostossa (EGN) vuodesta 2016 eteenpäin
4. Elinkeinot & kehitys Nordica teki vuoden 2013 tilinpäätöksessä 181 201,65 euron ylijäämän, joka syntyi pääasiassa kunnanhallituksen palvelumaksusta. Vuonna 2015 Elinkeinot & kehitys Nordica voi käyttää budjetoidun alijäämän kattamiseen vuoden 2013 ylijäämää.

Keskeisten tavoitteiden toteutuminen

Elinkeinot & kehitys Nordican keskeiset tavoitteet ovat toteutuneet muuten, mutta Lapin Elämystuotanto Oy:n osakeanti ei toteutunut eikä investointimäärärahaa käytetty.

Talousarvion toteutuminen

Vuonna 2015 Elinkeinot & kehitys Nordicalle kertyi toimintatuottoja 1.135.727,64 euroa eli 12,9 % enemmän kuin tilikaudelle oli budjetoitu. Toimintamenoja kertyi 1.177.836,45 euroa eli 17,1 % enemmän kuin oli budjetoitu. Elinkeinot & kehitys Nordican alijäämäksi kirjattiin - 42.108,81 euroa. Nordicalla oli valtuuston lupa talousarvion ylitykseen.

Elinkeinot & kehitys Nordican henkilöstösuunnitelmassa vuodelle 2015 oli merkitty neljä (4) henkilöä ja henkilöstösuunnitelma toteutui. Elinkeinot & kehitys Nordican henkilöstöön kuuluivat elinkeinojohtajan virka sekä kehittämiskoordinaattorin, kansainvälisten asioiden koordinaattorin ja toimistosihteerin toimet. Vakituinen elinkeinojohtaja sanoi itsensä irti 1.10.2015 alkaen ja viran haku oli avoinna loppuvuoden 2015. Kehittämiskoordinaattori toimi elinkeinojohtajan avoimen viran hoitajana eikä kehittämiskoordinaattorin toimen sijaisuuksia täytetty syys-joulukuussa 2015.

Vuonna 2015 taseyksikkö hallinnoi Golden Geopark of Lapland - kehittämishanketta ja Ideat kehiin Inarin kylien esiselvityshanketta. EAKR-rahoitteisen Golden Geopark of Lapland –hankeajan (1.1.-30.4.2015) hankkeesta vastasi projektipäällikkö ja sen jälkeen hankkeen vetäjä jatkoi taseyksikössä geopark-koordinaattorina vuoden 2015 loppuun eli geoparkin päättymiseen saakka. Leader-rahoitteisessa Ideat kehiin – hankkeessa työskenteli hankekoordinaattori 4,5 kk ja hankesuunnittelija 2,5 kk. Nordica jätti kolme hankehakemusta rahoittajille alkuvuodesta 2015 ja yhtä kehittämishanketta valmisteltiin syksyn 2015 aikana yhteistyössä yrittäjien kanssa. Lisäksi taseyksikkö on ollut mukana yhteistyöhankkeissa mm. Saamelaisalueen koulutuskeskuksen, Metsähallituksen kanssa ja Rovaniemen Kehityksen (Invest in Lapland-hanke) kanssa.

Erityistavoitteiden toteutuminen

Elinkeinot & kehitys Nordica erityistavoitteet toteutuivat muuten, mutta Nordica lopetti Golden Geopark of Lapland -verkoston rahoittamisen vuoden 2015 loppuun mennessä eikä tavoittele enää Euroopan Geopark –verkoston jäsenyyttä vuonna 2016.

Anu Avaskari, puheenjohtaja
Marko Katajamaa, varapuheenjohtaja
Teuvo Katajamaa
Toini Sanila
Tanja Sanila
Timo Väisänen
Mauri Leppänoro, Inarin yrittäjät ry
Nina Niittyvuopio, Ivalon yrittäjänaiset ry

ELINKEINOT JA KEHITYS NORDICA

	ALKUPER.TA	A-MUUT.	LKUP.+MUUT.	OTEUTUNUT	POIKK.	TOT
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA						
LIKEVAIHTO	991 000	0	991 000	1 052 494,65	-61 494,65	106,20
LIKETOIMINN. MUUT TUOTOI	15 000	0	15 000	83 232,99	-68 232,99	554,90
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET, TARV. JA TAVARAT						
OSTOT TILIK.AIKANA	-3 000	0	-3 000	-17 074,12	14 074,12	569,10
PALVELUJEN OSTOT	-634 991	0	-634 991	-497 945,45	-137 045,55	78,40
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-181 726	0	-181 726	-241 800,97	60 074,97	133,10
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-38 516	0	-38 516	-42 194,45	3 678,45	109,60
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-14 758	0	-14 758	-12 043,03	-2 714,97	81,60
POISTOT JA ARVONALENT.						
LIKETOIMINNAN MUUT KULU	-133 009	0	-133 009	-366 668,52	233 659,52	275,70
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	-41 998,90	41 998,90	0,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
MUUT RAHOITUSTUOTOT	0	0	0	0,05	-0,05	0,00
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0	-109,96	109,96	0,00
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.SAT.ER.	0	0	0	-42 108,81	42 108,81	0,00
SATUNN. TUOTOT JA KULUT						
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.VARAUK	0	0	0	-42 108,81	42 108,81	0,00
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	-42 108,81	42 108,81	0,00

ELINKEINOT JA KEHITYS NORDICA

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT.
KUNNAN LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikelyljäämä (-alijäämä)	0	0	0	-41 998,90	41 998,90	0,00
Rahoitustuotot ja kulut	0	0	0	-109,91	109,91	0,00
Investoinnit						
Vars.toim. ja inv.kassavirta	0	0	0	-42 108,81	42 108,81	0,00
Rah.toiminnan kassavirta						
Lainakannan muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0	0	0	149 831,98	-149 831,98	0,00
Korott.pitkä- ja lyhytaik.muut.	0	0	0	58 368,36	-58 368,36	0,00
Rah.toiminnan nettokassavirta	0	0	0	208 200,34	-208 200,34	0,00
KASSAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	166 091,53	-166 091,53	0,00
KASSAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	-166 091,53	166 091,53	0,00

ELINKEINOT JA KEHITYS NORDICA

Tilinpäätös/saldo

T A S E	
VASTAAVAA	
PYSYVÄT VASTAAVAT	
AINEELLISET HYÖDYKKEET	
SIJOITUKSET	
OSAKKEET JA OSUDET	19 415,00
SIJOITUKSET YHT.	19 415,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	19 415,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
SAAMISET	
PITKÄAIKAISET SAAMISET	
LYHYTAIKAISET SAAMISET	
MYYNTISAAMISET	7 999,60
MUUT SAAMISET	17 025,77
SIIRTOSAAMISET	62 297,11
LYHYTAIK.SAAMISET YHT.	87 322,48
SAAMISET YHT.	87 322,48
RAHAT JA PANKKISAAMISET	
RAHAT JA PANKKISAAM. YHT.	297 069,47
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	384 391,95
VASTAAVAA YHTEENSÄ	403 806,95
VASTATTAVAA	
OMA PÄÄOMA	
ED.TILIK.YLI-/ALIJÄÄMÄ	-321 480,32
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	42 108,81
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-279 371,51
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	
VIERAS PÄÄOMA	
PITKÄAIKAINEN VIERAS PO	
LYHYTAIKAINEN	
OSTOVELAT	-78 748,93
MUUT VELAT	-4 626,80
SIIRTOVELAT	-41 059,71
LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA	-124 435,44
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-124 435,44
VASTATTAVAA	-403 806,95

5 Saariselän kehittämisrahasto, erillistilinpäätös					
Toiminnan keskeisin sisältö					
Toiminnan sisältö on määritelty valtuuston 27.3.2014 hyväksymässä säännössä:					
”Rahaston tarkoituksena on Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaaan välisen sopimuksen 29.11.2011 kohdan 6 mukaisesti, että kiinteistökehityksen aikaansaamat nettotuotot kunta sitoutuu käyttämään Saariselän laskettelu- ja hiihto-olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen.					
Rahaston tarkoituksena on vastata ensi vaiheessa Saariselän rinnealueen asemakaavan kunnallistekniikan toteutuksen rahoituksesta.”					
Tulevien vuosien toiminnan sisältönä ovat laajemmin Saariselän alueen yleiskaavan ja erityisesti rinnealueen ja keskustan asemakaavoitusten toteuttamiset sellaisena kuin valtuusto on 10.11.2011 hyväksynyt Saariselän yleiskaavan.					
Keskeiset tavoitteet					
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TP	2015 TA	TP 2015	Poikkeama %
€/ asukas (6796)		-8	152	33	78
Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TP (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)		
Toimintatulot		0	1219	399	-67
Toimintamenot		-52	-190	-173	9
<i>Toimintakate</i>		-52	1029	226	78

Talousarvion toteutuminen

Inarin kunta ja Laatumaa ovat vuosien kuluessa tehneet useita maankäyttösopimuksia. Vuonna 2015 sopimusvastuut on siirretty kunnanhallituksen alaisuudesta Saariselän kehittämisrahastolle. Vuoden 2015 toimintatulot alittuivat talousarvioon nähden 67 %. Syyinä tähän oli, että tonttikauppa ei toteutunut tehdyn suunnitelman mukaisesti. Investointien rahoittamiseksi rahastoon nostettiin lainaa 1 680 000 euroa.

Rahaston hallituksena toimii kunnanhallitus.

Rahaston esittelijänä toimii kunnanjohtaja ja sihteerinä hallintojohtaja.

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT.
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA						
LIKEVAIHTO	204 000	0	204 000	0,00	204 000,00	0,00
LIKETOIMINN. MUUT TUOTOT	1 015 000	0	1 015 000	399 400,00	615 600,00	39,30
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET,TARV. JA TAVARAT						
PALVELUJEN OSTOT	-175 000	-15 000	-190 000	-173 265,62	-16 734,38	91,20
HENKILÖSTÖKULUT HENKILÖSIVUKULUT						
POISTOT JA ARVONALENT. SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-397 500	0	-397 500	-249 406,78	-148 093,22	62,70
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	646 500	-15 000	631 500	-23 272,40	654 772,40	-3,70
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	0	0	0	3 984,24	-3 984,24	0,00
MUILLE MAKS.KORKOKULUT	-63 600	0	-63 600	-26 425,57	-37 174,43	41,50
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0	-0,03	0,03	0,00
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.SAT.ER.	582 900	-15 000	567 900	-45 713,76	613 613,76	-8,00
SATUNN. TUOTOT JA KULUT						
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.VARAUK	582 900	-15 000	567 900	-45 713,76	613 613,76	-8,00
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ)	582 900	-15 000	567 900	-45 713,76	613 613,76	-8,00

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT.
KUNNAN LIIKELAITOKSEN						
RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikelyjäämä (-alijäämä)	646 500	-15 000	631 500	-23 272,40	654 772,40	-3,70
Poistot ja arvonalentumiset	397 500	0	397 500	249 406,78	148 093,22	62,70
Rahoitustuotot ja kulut	-63 600	0	-63 600	-22 441,36	-41 158,64	35,30
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Muut tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Investoinnit						
Investointimenot	-1 678 000	0	-1 678 000	-3 548 968,40	1 870 968,40	211,50
Rah.osuudet investointeihin	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	276 000	0	276 000	37 500,00	238 500,00	13,60
Vars.toim. ja inv.kassavirta	-421 600	-15 000	-436 600	-3 307 775,38	2 871 175,38	757,60
Rah.toiminnan kassavirta						
Lainakannan muutokset						
Muilta saat.pitkää.lain.lis.	1 680 000	0	1 680 000	1 680 000,00	0,00	100,00
Muilta saat.pitkää.lain.väh.	-120 000	0	-120 000	-182 600,00	62 600,00	152,20
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-500 000	0	-500 000	0,00	-500 000,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Pitkääik.saam.muut.kunnalta	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Pitkääik.saam.muutos muilta	0	0	0	-402 753,94	402 753,94	0,00
Lyhytaik.saam. muutos kunnalta	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0	0	0	-88 004,46	88 004,46	0,00
Korott.pitkä- ja lyhytaik.muut.	0	0	0	2 283 666,80	-2 283 666,80	0,00
Rah.toiminnan nettokassavirta	1 060 000	0	1 060 000	3 290 308,40	-2 230 308,40	310,40
KASSAVAROJEN MUUTOS	638 400	-15 000	623 400	-17 466,98	640 866,98	-2,80
KASSAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	17 466,98	-17 466,98	0,00

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO

Tilinpäätös/saldo

T A S E

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET	1 342 500,00
KIINTEÄT RAKENT. JA LAITT.	1 413 305,07
KESKENERÄISET HANKINNAT	2 247 953,46
AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.	5 003 758,53

SIJOITUKSET

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	5 003 758,53
------------------------	--------------

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

PITKÄAIKAISET SAAMISET

SIIRTOSAAMISET	402 753,94
PITKÄAIK.SAAMISET YHT.	402 753,94

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYYNTISAAMISET	100 000,00
MUUT SAAMISET	64 368,43
LYHYTAIK.SAAMISET YHT.	164 368,43
SAAMISET YHT.	567 122,37

RAHOITUSARVOPAPERIT

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.	1 733 432,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	2 300 555,30

VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 304 313,83
--------------------	--------------

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

ED.TILIK.YLI-/ALIJÄÄMÄ	73 536,80
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	45 713,76
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	119 250,56

POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAINEN VIERAS PO

LAINAT VAK.- JA RAH.LAIT.	-3 323 400,00
PITKÄAIK. VIERAS PO. YHT.	-3 323 400,00

LYHYTAIKAINEN

OSTOVELAT	-272,22
MUUT VELAT	-4 097 946,92
SIIRTOVELAT	-1 945,25
LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA	-4 100 164,39
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-7 423 564,39

VASTATTAVAA	-7 304 313,83
-------------	---------------

6 Peruskunta

Vuosi 2015

INARIN KUNTA

Peruskunta

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUT.	POIKK.	TOT.
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	941 047	59 009	1 000 056	1 134 455,24	-134 399,24	113,40
Maksutuotot	2 628 470	-51 115	2 577 355	2 569 211,90	8 143,10	99,70
Tuet ja avustukset	2 221 219	-54 460	2 166 759	2 184 024,64	-17 265,64	100,80
Muut toimintatuotot	874 787	15 850	890 637	1 581 858,87	-691 221,87	177,60
	6 665 523	-30 716	6 634 807	7 469 550,65	-834 743,65	112,60
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-17 984 368	-204 913	-18 189 281	-17 795 600,84	-393 680,16	97,80
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-5 345 601	3 350	-5 342 251	-5 006 088,11	-336 162,89	93,70
Muut henkilösivukulut	-1 146 082	11 170	-1 134 912	-990 702,32	-144 209,68	87,30
Palvelujen ostot	-20 440 574	-168 932	-20 609 506	-20 925 090,42	315 584,42	101,50
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-2 133 624	256 771	-1 876 853	-1 849 953,02	-26 899,98	98,60
Avustukset	-2 692 161	-219 675	-2 911 836	-3 035 814,41	123 978,41	104,30
Muut toimintakulut	-4 151 935	3 261	-4 148 674	-4 256 246,00	107 572,00	102,60
	-53 894 345	-318 968	-54 213 313	-53 859 495,12	-353 817,88	99,30
TOIMINTAKATE	-47 228 822	-349 684	-47 578 506	-46 389 944,47	-1 188 561,53	97,50
Verotulot	25 068 000	0	25 068 000	25 280 589,96	-212 589,96	100,80
Valtionosuudet	22 429 000	0	22 429 000	22 730 875,00	-301 875,00	101,30
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	29 000	0	29 000	28 191,75	808,25	97,20
Muut rahoitustuotot	742 500	0	742 500	728 098,97	14 401,03	98,10
Korkokulut	-360 000	0	-360 000	-225 813,73	-134 186,27	62,70
Muut rahoituskulut	-5 500	0	-5 500	-3 377,01	-2 122,99	61,40
VUOSIKATE	674 178	-349 684	324 494	2 148 620,47	-1 824 126,47	662,10
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-647 212	0	-647 212	-707 260,80	60 048,80	109,30
Arvonalentumiset	0	0	0	-85 732,50	85 732,50	0,00
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	26 966	-349 684	-322 718	1 355 627,17	-1 678 345,17	-420,10
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄ.)	26 966	-349 684	-322 718	1 355 627,17	-1 678 345,17	-420,10

INARIN KUNTA

Peruskunta

Tilinpäätös/saldo

T A S E

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET	4 368 884,21
RAKENNUKSET	89 557,81
KIINTEÄT RAKENT. JA LAITT.	2 594 713,69
KONEET JA KALUSTO	733 527,47
KESKENERÄISET HANKINNAT	205 390,37
AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.	7 992 073,55

SIJOITUKSET

OSAKKEET JA OSUDET	25 319 349,69
MUUT LAINASAAMISET	10 440 221,11
SIJOITUKSET YHT.	35 759 570,80

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT. 43 751 644,35

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

VALTION TOIMEKSIANNOT	33 316,66
LAHJ.RAHAST. ERITYISKATT.	27 663,83
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.	60 980,49

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

PITKÄAIKAISET SAAMISET

LAINASAAMISET	39 350,00
SIIRTOSAAMISET	0,00
PITKÄAIK.SAAMISET YHT.	39 350,00

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYYNTISAAMISET	679 855,74
MUUT SAAMISET	4 316 767,46
SIIRTOSAAMISET	586 625,83
LYHYTAIK.SAAMISET YHT.	5 583 249,03
SAAMISET YHT.	5 622 599,03

RAHOITUSARVOPAPERIT

RAHOITUSARVOPAPERIT YHT 0,00

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.	2 436 038,78
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	8 058 637,81

VASTAAVAA YHTEENSÄ 51 871 262,65

VASTATTAVAA	
OMA PÄÄOMA	
PERUSPÄÄOMA	-36 210 568,81
ED.TILIK.YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 124 908,15
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 355 627,17
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-40 691 104,13
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	
VALTION TOIMEKSIANNOT	-29 817,37
LAHJOITUSRAH. PÄÄOMAT	-27 663,83
TOIMEKSIANT.PÄÄOMAT YHT.	-57 481,20
VIERAS PÄÄOMA	
PITKÄAIKAINEN VIERAS PO	
LAINAT VAK.- JA RAH.LAIT.	-2 877 842,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	-1 885 691,00
OSTOVELAT	0,00
PITKÄAIK. VIERAS PO. YHT.	-4 763 533,00
LYHYTAIKAINEN	
LAINAT RAH. - JA VAK.LAIT.	-493 418,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	-346 883,32
OSTOVELAT	-2 044 543,17
MUUT VELAT	-881 191,92
SIIRTOVELAT	-2 593 107,91
LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA	-6 359 144,32
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-11 122 677,32
VASTATTAVAA	-51 871 262,65

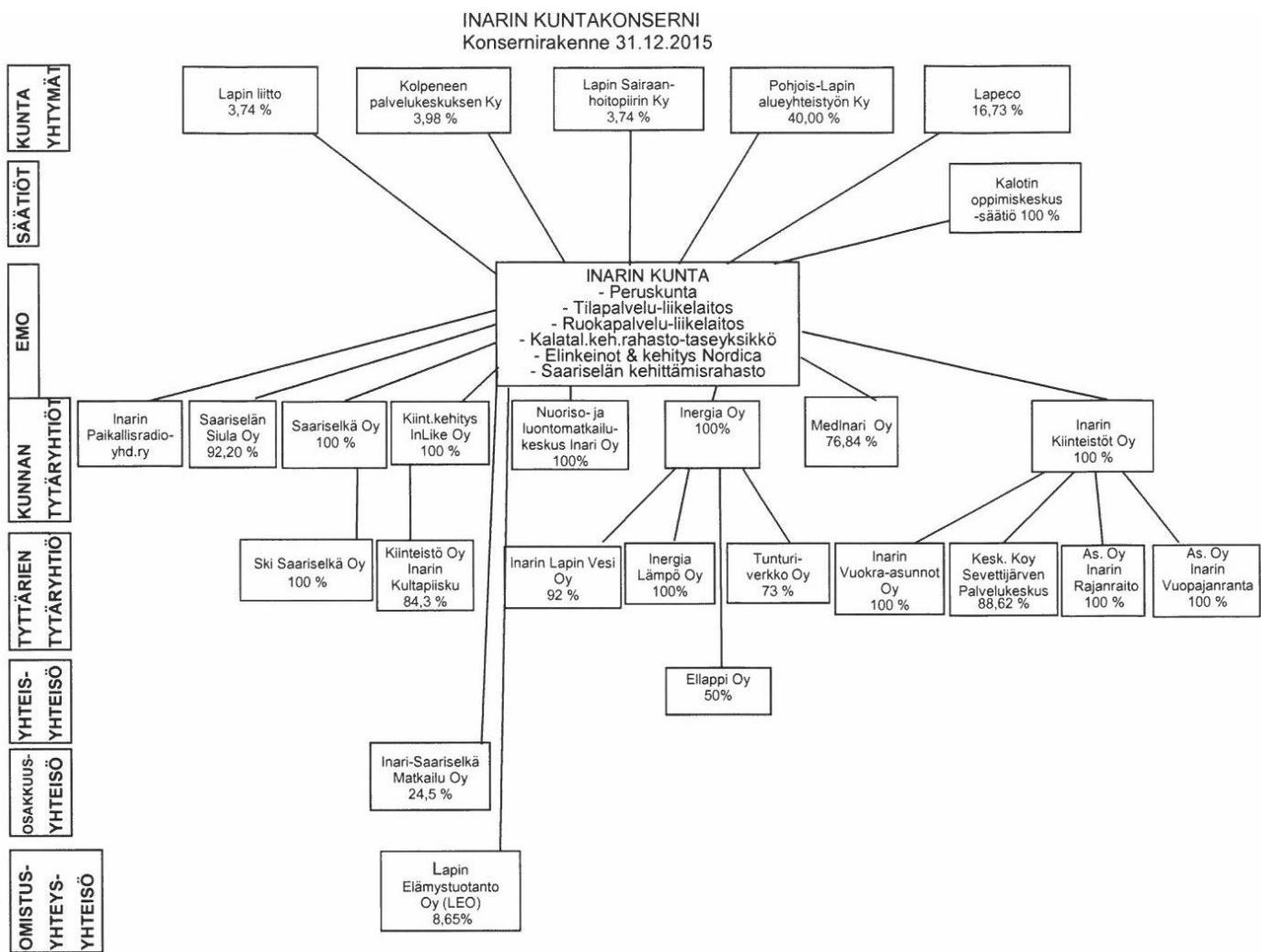
INARIN KUNTA

Peruskunta

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUT.	POIKK.	TOT.
RAHOITUSLASKELMA						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	674 178	-349 684	324 494	2 148 620,47	-1 824 126,47	662,10
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-130 600,21	130 600,21	0,00
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1 245 000	-184 389	-1 429 389	-1 309 116,23	-120 272,47	91,60
Rah.osuudet invest.menoihin	100 000	0	100 000	32 162,50	67 837,50	32,20
Pysyv.vast.hyödykk.luovutustul	50 000	0	50 000	1 581 122,42	-1 531 122,42	3 162,20
Toiminnan ja invest. rahavirta	-420 822	-534 073	-954 895	2 322 188,95	-3 277 083,65	-243,20
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	-66 250,00	66 250,00	0,00
Liikel.peruspääoman muutos	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys	750 000	0	750 000	0,00	750 000,00	0,00
Pitkäaik.lainojen vähennys	-950 000	0	-950 000	-950 301,32	301,32	100,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	200 000	0	200 000	0,00	200 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	0	0	0	140,00	-140,00	0,00
Saamisten muutos	-200 000	0	-200 000	-1 814 777,46	1 614 777,46	907,40
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	-791 087,20	791 087,20	0,00
Rahoituksen rahavirta	-200 000	0	-200 000	-3 622 275,98	3 422 275,98	1 811,10
RAHAVAROJEN MUUTOS	-620 822	-534 073	-1 154 895	-1 300 087,03	145 192,33	112,60
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	1 300 087,03	-1 300 087,03	0,00

7 Hallinto-organisaatio ja kuntakonsernin rakennekaavio

8 Valtuustossa päätetyt tärkeimmät asiat vuonna 2015

- Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien vaali toimikaudeksi 2015 – 2016
- Kunnanhallituksen vaali toimikaudeksi 2015 – 2016
- Kunnallisten ilmoitusten julkaisemistavasta päättäminen 2015 – 2016
- Kunnanjohtajan viran haettavaksi julistaminen / kunnanjohtajan irtisanoutuminen
- Inarin ja Utsjoen kuntien kuntajakoselvitys ja esitys kuntarakenteen muuttamiseksi
- Inarin asemakaavan eräiden kaavamääräysten tarkentaminen
- Vuoden 2014 tilinpäätöksen allekirjoittaminen ja esitys tilikauden tuloksen käsittelystä / tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen
- Törmäsen koulun kuntotutkimus ja tutkimuksen perusteella esitetyt korjaustoimenpiteet sekä koulun toiminta lukuvuonna 2015 – 2016 / edustajien valinta 2.6.2015 tilaisuuteen ja asian ottaminen valtuuston 11.6.2015 esityslistalle
- Kuraattoripalvelujen järjestäminen ja sosiaalityöntekijän toimen perustaminen sivistystoimeen
- Nellim-Pasvik (Paatsjoentie) yksityistiehanke
- Kunnanjohtajan viran haettavaksi julistaminen / uudelleen haettavaksi julistaminen / haastattelu / kunnanjohtajan valinta
- Ivalon asemakaavan muutos: kortteli 40 tontti 1
- Tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2016
- Vanhuspalvelulain mukainen suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi vuosille 2016 – 2019
- Kaunispään asemakaavan muuttaminen: Etelärinteentie ja siihen liittyvät korttelit 343 ja 344
- Talousarvio vuodelle 2016 sekä talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2016 – 2018

9 Kehittämisen- ja yhteistyö hankkeet

KEHITTÄMIS-JA YHTEISTYÖHANKKEET		Talousarvio v. 2015	Toteutunut v. 2015	Poikkeama
Yritystoiminnan kehittämis- ja yhteistyöhankkeet				
1500	* Elinkeinotoimen hoitaminen	991 000	-991 000	0
Yritystoiminnan kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.		991 000	-991 000	0
Yleiset kehittämis- ja yhteistyöhankkeet				
1600	* P-L alueyhteistyön ky	7 000	-6 810	190
1603	* Leader-hankkeet	0	0	0
1613	* Seudull.kehitt./Leader	15 000	0	15 000
1689	* Pohjoisten rajakuntien neuv./Rådet för Gränskommuner I Norr	1 500	0	1 500
1700	* Siidan toiminta-avustus	50 000	-50 000	0
1755	* Lapin metsistä uusiut. energiaa	0	302	302
1762	* Lapin liik.turva.toim.työ 2013	0	-975	-975
1765	* Nellim-Pasvik (Patsjoentie) yks	25 000	-33 614	-8 614
Yleiset kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.		98 500	-91 097	7 403
Työllisyyden kehittämis- ja yhteistyöhankkeet				
1811	* Ivalon seudun työttömät ry (kh. 21.04.09 § 188)	4 400	-4 400	0
1814	* Kolttakulttuurisäätiö	650	0	650
Työllisyyden kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.		5 050	-4 400	650
Muut kehittämis- ja yhteistyöhankkeet				
1954	* Irrotusmäärärahat	0	3 067	3 067
1955	* Irrotusmäärärahat	0	-3 755	-3 755
1962	* Inarin ala-asteen vuokra/Tilapalvelu-liikelaitos	0	-7 030	-7 030
1996	* Yleiskaavoitus	25 000	-32 373	-7 373
1998	* Inarin historian kirjoittaminen	-500	436	-64
1999	* Käyttöomaisuuden myyntituotot	-94 000	130 600	36 600
Muut kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.		-69 500	90 946	21 446
KEHITTÄMIS- JA YHTEISTYÖHANKKEET YHT.		1 025 050	-995 551	29 499

10 Valtuuston jäsenet ja varajäsenet vuonna 2015

Jäsenet

<i>Nimi</i>	<i>ryhmä</i>
1. Aikio Laila	KESK
2. Akujärvi Kari	KESK
3. Avaskari Anu	KESK
4. Harmanen Eeva	KOK
5. Huhtamalla Valtteri	SDP
6. Huotari Jari	KOK
7. Katajamaa Marko	KOK
8. Katajamaa Teuvo	KESK
9. Kemppainen Ulla-Maija	KOK
10. Kustula Arvi	KESK
11. Kuuva Ilkka	PS
12. Kyllönen Matti	VAS
13. Nivasalo Meeri	KOK
14. Oikarinen Eira	VAS
15. Palokangas Jani	KESK
16. Pekkala Aslak	KOK
17. Pietikäinen Vesa	KOK
18. Portti Heli	KESK
19. Puikko Maire	VIHR
20. Roinesalo Pekka	KOK
21. Sanila Tanja	KOK
22. Sanila Toini	KESK
23. Tammela Kari	SDP
24. Väisänen Timo	VAS
25. Väänänen Veikko	KOK
26. Tuovila Anne	KOK
27. Lukkari Mari	SDP

Puheenjohtajisto

Puheenjohtaja	Anu Avaskari
I varapuheenjohtaja	Toini Sanila
II varapuheenjohtaja	Marko Katajamaa

Valtuutettujen varajäsenet

Vihreä Liitto r.p.

1. Kuha Satu
2. Hofslagare Sinikka

Kansallinen Kokoomus r.p.

1. Parviainen Raimo
2. Yliluoma Satu
3. Hautamäki Seppo
4. Tapio Antti
5. Alenius Leena

6. Harri Markku
7. Luukkanen Heimo
8. Nevalainen Eija

Suomen Keskusta r.p.

1. Vilponen Aarre
2. Kiviniemi Tina
3. Jomppanen Jouni
4. Fofonoff Sergei Kp
5. Jefremoff Sisko-Mirja
6. Hirvelä Ritva
7. Hakovirta Maija
8. Knuutila Kari

Perussuomalaiset r.p.

1. Törmänen Arto
2. Liukkonen Tarmo

Vasemmistoliitto r.p.

1. Rantanen Kai J.
2. Näkkäläjärvi Riitta
3. Titola Lauri

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.

1. Kauppinen Juha
2. Karjalainen Antero
3. Savela Ritva

11 Kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet 2015 - 2016

	Jäsen	Varajäsen
Pj	Jari Huotari	Vesa Pietikäinen
I vpj.	Kari Akujärvi	Arvi Kustula
II vpj.	Ulla-Maija Kemppainen	Anne Tuovila
	Veikko Väänänen	Markku Harri
	Tanja Sanila	Eeva Harmanen
	Heli Portti	Laila Aikio
	Valtteri Huhtamella	Mari Lukkari
	Maire Puikko	Ilkka Kuuva
	Timo Väisänen	Matti Kyllönen

Tarkastuslautakunta

	Jäsen	Varajäsen
Pj	Teuvo Katajamaa	Jani Palokangas
I vpj.	Pekka Roinesalo	Seppo Hautamäki
	Satu Yliluoma	Leena Alenius
	Arto Valo	Ritva Savela
	Riitta Näkkäläjärvi	Juha Länsman
	Satu Kuha	Suvi Kivelä

Eila Kallioinen

Arto Törmänen

Keskusvaalilautakunta

Pj	Pekka Välitalo
Vpj.	Aarre Vilponen
	Kaisa Tanhua
	Eila Kallioinen
	Maijukka Pyykkö
Vj	1. Tapio Ulvinen
	2. Hannele Kukkala
	3. Eija Jääskeläinen
	4. Kalervo Maununen
	5. Juho Niskanen

Sivistyslautakunta

	Jäsen	Varajäsen
Pj	Aarre Vilponen	Ari Nissilä
I vpj.	Tanja Sanila	Eija Nevalainen
II vpj.	Ritva Savela	Juha Kauppinen
	Aslak Pekkala	Raimo Parviainen
	Pekka Roinesalo	Markku Harri
	Anne Tuovila	Satu Kuha
	Eila Kallioinen	Tina Kiviniemi
	Jani Palokangas	Hannele Kukkala
	Kai Rantanen	Lauri Titola

Sosiaali- ja terveyslautakunta

	Jäsen	Varajäsen
Pj	Veikko Väänänen	Pekka Roinesalo
I vpj.	Jouni I. Jomppanen	Arvi Kustula
II vpj.	Vesa Pietikäinen	Satu Yliluoma
	Sisko-Mirja Jefremoff	Ritva Hirvelä
	Meeri Nivasalo	Heimo Luukkanen
	Leena Alenius	Anne Tuovila
	Sergei Kp. Fofonoff	Maija Hakovirta
	Mari Lukkari	Göran Blomster
	Lauri Titola	Matti Kyllönen

Tekninen lautakunta

	Jäsen	Varajäsen
Pj	Marko Katajamaa	Heimo Luukkanen
I vpj.	Laila Aikio	Aarre Vilponen
II vpj.	Kari Tammela	Ritva Savela
	Eeva Harmanen	Meeri Nivasalo
	Raimo Parviainen	Markku Harri
	Maire Puikko	Anne Tuovila
	Ritva Hirvelä	Sergei Kp. Fofonoff
	Kari Knuutila	Arto Törmänen
	Ari Seipiharju	Eija Jääskeläinen

Valtuuston vaalilautakunta

Jäsen
Pj Vesa Pietikäinen
Vpj. Toini Sanila
Kari Tammela
Eira Oikarinen
Maire Puikko
Ilkka Kuuva

Varajäsen
Marko Katajamaa
Laila Aikio
Valtteri Huhtamella
Timo Väisänen
Tanja Sanila
Jani Palokangas

12 Tuloslaskelman liitetiedot

INARIN KUNTA

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja – menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettyinä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankinta-arvoon.

Vaihto-omaisuus

Kunnan taseeseen ei ole merkitty vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankinta-arvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenoa vähennykseksi.

2. Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Koko kunnan tuloslaskelmaan on yhdistetty peruskunta, Kalatalousrahaston, Elinkeinot & Kehitys Nordican ja Saariselän kehittämisrahaston taseyksiköt sekä Ruokapalvelu ja Tilapalvelu liikelaitokset. Tuloslaskelmasta on eliminoitu peruskunnan ja liikelaitosten väliset keskinäiset tuotot ja kulut, jolloin on saatu vertailukelpoinen tuloslaskelma edelliseen tilinpäätökseen. Puolestaan talousarvio muutoksineen tuotot ja kulut ovat eliminoimattomia ja näin ollen eivät ko. taulukossa ole vertailukelpoisia vuoden 2015 toteutumaan nähden.

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia.

4. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei olennaisia oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin.

5. Yksittäiseen tase-erään sisältyvät osat, jotka koskevat useaa tase-erää

Ei em. oikaisuja tilikauden tietoihin.

6. Ulkomaanrahan määräiset saamiset sekä velat ja muut sitoumukset Suomen rahaksi

Ei em. oikaisuja tilikauden tietoihin.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Toimintatuotot/Ulkoiset	v.2015	v.2014
Valtuusto	11 907,00	11 284,00
Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeet	131 036,57	827 168,74
Kunnanhallitus+ Eläkemenot	72 697,54	62 380,97
Sosiaali- ja terveystoimi	4 545 487,51	3 939 660,48
Sivistystoimi	2 177 859,58	2 163 687,84
Tekninen toimi	530 562,45	709 906,35
Toimintatuotot peruskunta yht. pl. maank.sop.per.tuotot	7 469 550,65	7 714 088,38
Yhdyskuntarak./Maank.sop.perust.	0,00	150 246,15
Toimintatuotot peruskunta yht.	7 405 829,94	7 786 578,67
Toimintatuotot kalatal.keh.rahasto	220 040,46	240 675,47
Toimintatuotot Ruokapalvelu-liikelaitos	80 334,33	89 969,84
Toimintatuotot Tilapalvelu-liikelaitos	175 914,27	187 066,31
Toimintatuotot Elinkeinot & kehitys Nordica	144 727,64	289 017,04
Toimintatuotot Saariselän kehittämisrahasto	399 400,00	0,00
Koko kunta/ulkoiset tuotot yht.	8 426 246,64	8 593 307,33
Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet(erill.liite)		
Erityy:		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 764 752,50	1 437 206,95
Kertaluonteiset poistot:		
Peruskunta/Invest.var. kohd./ Saariselän urheilualue	0,00	0,00
Peruskunta/Invest.var. kohd./ Kalustot	0,00	0,00
Tilap.liikelaitos/Vävyntien tsto/halli/varasto	0,00	136 410,00
Tilap.liikelaitos/ent. Lähteenojan talo	0,00	0,00
Yhdyskuntarak./Maank.sop.perust.	0,00	150 246,15
Yht.	1 764 752,50	1 723 863,10
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja - tappiot		
Muut toimintatuotot		
Maa-alueiden myyntivoitot	130 600,21	771 710,97
Osakkeiden myyntivoitot	0,00	37 563,39
Yht.	130 600,21	809 274,36
Muut toimintakulut		
Maa-alueiden myyntitappiot	0,00	0,00
Osakkeiden myyntitappiot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut		
Käyttöomaisuuden lahjoitukset	0,00	0,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Osinkotulot/Inergia Oy	700 000,00	650 000,00

Selvitys verotuloista ja valtionosuuksista
(tuloslaskelman liite)
31.12.2015

Inari

Verotulojen erittely

	Talousarvio milj. €	Ta-muutos milj. €	Toteutuma milj. €	Poikkeama milj. €
Verotulot v. 2015				
Ansio- ja pääomatuloverot	18,890	0	18,850	-0,040
Osuus yhteisöverotuotosta	2,084	0	2,363	0,279
Kiinteistövero	4,094	0	4,068	-0,026
	<u>25,068</u>	<u>0</u>	<u>25,281</u>	<u>0,213</u>

	Tulovero-%	Kunnallisvero milj. €	Muutos-%	Muutos € milj. €
Kunnallisvero				
Verovuosi 2007 maksuunpanon muk.	19,0	16,134		
Verovuosi 2008 maksuunpanon muk.	19,0	16,999	5,4	0,865
Verovuosi 2009 maksuunpanon muk.	19,0	16,715	-1,7	-0,284
Verovuosi 2010 maksuunpanon muk.	19,0	16,749	0,2	0,034
Verovuosi 2011 maksuunpanon muk.	19,0	17,225	2,8	0,476
Verovuosi 2012 maksuunpanon muk.	19,0	17,881	3,8	0,656
Verovuosi 2013 maksuunpanon muk.	19,0	18,496	3,4	0,615
Verovuosi 2014 maksuunpanon muk.	19,0	18,891	2,1	0,395

Kiinteistöveroprosentit	v. 2011	v. 2012	v. 2013	v. 2014	v. 2015
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
Vakituisten asuinrakennusten vero-%	0,60	0,60	0,60	0,55	0,55
Muiden kuin vakit.asuntojen vero-%	1,20	1,20	1,20	1,15	1,15
Rakentamattoman rak.paikan vero-%	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Voimalaitosrakennusten vero-%	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
Yleishyödylliset yhteisöt vero-%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Kiint.vero milj. €	Muutos-%	Muutos milj. €
Kiinteistövero			
Verovuosi 2007 maksuunpanon muk.	1,661		
Verovuosi 2008 maksuunpanon muk.	1,911	15,1	0,250
Verovuosi 2009 maksuunpanon muk.	2,171	13,6	0,260
Verovuosi 2010 maksuunpanon muk.	3,356	54,6	1,185
Verovuosi 2011 maksuunpanon muk.	3,522	4,9	0,166
Verovuosi 2012 maksuunpanon muk.	3,680	4,5	0,158
Verovuosi 2013 maksuunpanon muk.	3,836	4,1	0,156
Verovuosi 2014 maksuunpanon muk.	4,091	6,6	0,255
Verovuosi 2015 maksuunpanon muk.	4,234	3,5	0,143

	Yhteisövero € milj.€	Muutos-%	Muutos milj. €
Yhteisövero			
Verovuosi 2007 maksuunpanon muk.	1,705		
Verovuosi 2008 maksuunpanon muk.	1,602	-6,0	-0,103
Verovuosi 2009 maksuunpanon muk.	1,851	15,5	0,249
Verovuosi 2010 maksuunpanon muk.	2,332	26,0	0,481
Verovuosi 2011 maksuunpanon muk.	2,257	-3,2	-0,075
Verovuosi 2012 maksuunpanon muk.	1,777	-21,3	-0,480
Verovuosi 2013 maksuunpanon muk.	1,912	7,6	0,135
Verovuosi 2014 maksuunpanon muk.	2,217	15,9	0,305

Valtionosuudet v. 2015

	Talousarvio milj. €	Toteutuma milj. €	Poikkeama milj. €	Tp2014 milj. €
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)		21,151		21,547
Verotuloihin perustuvat valtionosuuksien tasaus		2,305		1,200
Järjestelmämuutoksen tasaus		<u>-0,146</u>		<u>0,241</u>
Kunnan peruspalvelujen (ns. yhden) putken valtionosuus ml. tasaukset		23,310		22,988
Opetus- ja sivistystoimen muut valtionosuudet		-0,579		-0,963
Harkinnanvarainen valtionosuus		<u>0,000</u>		<u>0,000</u>
Valtionosuudet yhteensä		<u>22,429</u>	<u>0,302</u>	<u>22,025</u>

1(2)			
PYSYVIEN VASTAAVIEN POISTOSUUNNITELMA			
INARIN KUNTA	POISTO- MENETELMÄ	POISTO- AIKA	KILA (v. 2011) SUOSITUS
Omaisuusryhmä			
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	Tasapoisto	2 v.	2 - 5 v.
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 v.	5 - 20 v.
	Tasapoisto	20 v.	erityisestä syystä
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	2 v.	2 - 5 v.
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	2 v.	2 - 5 v.
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa		
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto		
Hallinto- ja laitosrakennukset			
* tilivuoden loppuun mennessä valmistuneet		20-40 v.	
* tilivuoden ja sen jälkeen valmistuneet		20 v.	20 - 50 v.
Tehdas- ja tuotantorakennukset			
* tilivuoden loppuun mennessä valmistuneet		20-40 v.	
* tilivuoden ja sen jälkeen valmistuneet		20 v.	20 -30 v.
Vapaa-ajan rakennukset			
* tilivuoden loppuun mennessä valmistuneet		20-30 v.	
* tilivuoden ja sen jälkeen valmistuneet		20 v.	20 - 30 v.
Talousrakennukset			
* tilivuoden loppuun mennessä valmistuneet		10-20 v.	
* tilivuoden ja sen jälkeen valmistuneet		10 v.	10 -20 v.
Asuinrakennukset			
* tilivuoden loppuun mennessä valmistuneet		30-40 v.	
* tilivuoden ja sen jälkeen valmistuneet		30 v.	30 - 50 v.
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Menojäännös- poisto		
Kadut, tiet, torit ja puistot		15 %	15 % - 20 %
Sillat, laiturit ja uimalat		10 %	10 % - 25 %
Muut maa- ja vesirakenteet		10 %	10 % - 20 %
* mm. reitistöt, tulvasuojelurakenteet			
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet		15 %	15 % - 20 %
Muut putki- ja kaapeliverkot		15 %	15 % - 20 %
* mm. sadevesiviemärointi, atk-verkot			
Sähkö- vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet		15 %	15 % - 25 %
* mm. palovesiasemat			
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		15 %	15 % - 20 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet		20 %	20 % - 25 %
* mm. pumppaamot			
Koneet ja kalusto	Tasapoisto		
Rautaiset alukset		15 v.	15 - 20 v.
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet		8 v.	8 - 15 v.
Muut kuljetusvälineet			4 - 7 v.
* Henkilö - ja pakettiautot		4 v.	
* Linja-, kirjasto-, ja kuorma-autot		15 v.	erityisperuste
Muut liikkuvat työkoneet		5 v.	5 -10 v.
* mm. moottorikelkat, mönkijät			
Muut raskaat koneet		10 v.	10 - 15 v.
Muut kevyet koneet		5 v.	5 - 10 v.
Sairaala-, terveydenhuolto-yms.laitteet			5 - 15 v.
* Sairaala-terveydenhuolto- yms. pienlaitteet		5 v.	
* Sairaala-terveydenhuolto- yms. muut laitteet		10 v.	
Atk-laitteet		3 v.	3 - 5 v.

Muut laitteet ja kalusteet

3 v.

3 - 5 v.

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat

Arvo- ja taide-esineet

Käytön mukainen poisto

Ei poistoaikaa

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Ei poistoaikaa

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Ei poistoaikaa

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10000 e, kirjataan vuosikuluiksi.

Lisäksi käytetään kertaluonteisia poistoja (lisäpoistoja) mm. maankäytön suunnitelmiin liittyvissä aktivoinneissa ja Saariselän alueen aktivoitujen rakentamiskustannusten kohdalla.

13. Tasetta koskevat liitetiedot

Tasetta koskevat liitetiedot	V.2015	V.2014
		€
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot		
Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset	0	0
Arvonkorotukset	0	0
Aktivoidut korkomenot	0	0
Pysyvät vastaavat lainasaamiset		
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	3 084 740	3 018 490
Lainasaamiset muilta	260 128	260 128
Pysyvät vastaavat/Lainasaamiset yht.	3 344 868	3 278 618
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	19 350	19 350
Lainasaamiset muilta	20 000	
Siirtosaamiset maankäyttösopimukset	402 754	402 754
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	842 232	676 850
Muut saamiset	940 151	1 090 845
Siirtosaamiset tytäryhteisöiltä	0	0
Siirtosaamiset muilta	648 923	1 098 566
Siirtosaamiset		
Siirtyvät korot	0	0
Valuuttakurssitappiot	0	0
Vaihtuvat vastaavat/Saamiset yhteensä	2 873 409	3 288 364
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit		
Kirjanpitoarvo 31.12 (hankintameno)	1 244 898	2 722 377
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot		
Investointivaraukset		
Peruskunta	0	0
Tilapalvelu liikelaitos	0	0
Yht.	0	0

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	V.2015	V.2014
Oma pääoma		
Peruspääoma 1.1.	37 122 295	33 924 358
Peruskunnan peruspääoman lisäys		
Tilapalvelu liikelaitoksen peruspääoman lisäys		
Ruokapalvelu liikelaitoksen peruspääoman lisäys		
Peruspääoma 31.12.	37 122 295	33 924 358
Muut omat rahastot		
Kalatal.keh.peruspääomarahasto 1.1.	3 700 000	3 700 000
Muutokset tilikaudella	0	0
Kalatal.keh.peruspääomarahasto 31.12.	3 700 000	3 700 000
Muut omat rahastot		
Kalatal.keh.käyttöpääomarahasto 1.1.	519 249	531 477
Lisäykset tilikaudella	135 773	0
Vähennykset tilikaudella	0	12 228
Kalatal.keh.käyttöpääomarahasto 31.12.	655 021	519 249
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	6 640 023	3 444 849
Lisäykset tilikaudella		
Siirto peruskunnan peruspääoman lisäys	-2 910 314	
Siirto Tilapalvelu liikelaitoksen peruspääoman lisäys	-287 623	
Siirto Ruokapalvelu liikelaitoksen peruspääoman lisäys		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	3 442 085	3 444 849
Tilikauden ylijäämä v. 2015	1 247 019	3 195 173
Oma pääoma yhteensä	46 166 421	44 783 628

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	v.2015	v.2014
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	6 285 624,53	4 913 762,13
Lisäykset tilikauden aikana	1 472 784,88	2 870 787,49
Siirto/erien välillä		
Vähennykset tilikauden aikana	1 536 254,71	1 498 925,09
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 222 154,70	6 285 624,53
Rakennukset		
Hankintameno 1.1.	13 402 975,00	13 863 417,79
Siirrot erien välillä		
Lisäykset tilikauden aikana	2 176 778,49	472 897,26
Vähennykset tilikauden aikana		
Rahoitusosuudet tilikaudella		119 658,54
Tilikauden poisto	772 783,48	813 681,51
Poistamaton hankintameno 31.12.	14 806 970,01	13 402 975,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Hankintameno 1.1.	4 416 976,03	2 874 454,70
Lisäykset tilikauden aikana	268 010,62	2 231 454,99
Siirto/erien välillä		
Siirto/erien välillä		
Rahoitusosuudet tilikaudella		84 052,02
Tilikauden poisto	665 116,78	604 881,64
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 019 869,87	4 416 976,03
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	589 449,35	708 787,42
Lisäykset tilikauden aikana	520 572,33	173 968,73
Rahoitusosuudet tilikaudella		
Tilikauden poisto	326 852,24	293 306,80
Poistamaton hankintameno 31.12.	783 169,44	589 449,35
Keskener.hankinnat/Talonrakennus		
Hankintameno 1.1.	1 568 161,67	1 402 005,72
Siirto/erien välillä	-1 568 161,67	
Lisäykset tilikaudella	7 995,00	166 155,95
Rahoitusosuudet tilikaudella		
Poistamaton hankintameno 31.12.	7 995,00	1 568 161,67
Keskener.hankinnat/yhdyskuntarakentaminen		
Hankintameno 1.1.	78 985,06	90 978,21
Siirto/erien välillä		
Lisäykset tilikauden aikana	2 374 358,77	
Rahoitusosuudet tilikaudella		
Tilikauden poisto		11 993,15
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 453 343,83	78 985,06

Sijoitukset/Tytäryhteisöosakkeet		
Hankintameno 1.1.	23 974 040,21	21 364 807,02
Lisäykset tilikauden aikana	184 388,70	3 593 233,19
Vähennykset tilikauden aikana		984 000,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	24 158 428,91	23 974 040,21
Sijoitukset/Kuntayhtymäosuudet		
Hankintameno 1.1.	1 136 271,96	1 136 271,96
Lisäykset tilikauden aikana		
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 136 271,96	1 136 271,96
Sijoitukset/Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	44 063,82	44 063,82
Lisäykset tilikauden aikana		
Vähennykset tilikauden aikana		
Kirjanpitoarvo 31.12.	44 063,82	44 063,82
Sijoitukset/Muut lainasaamiset ja muut saamiset		
Hankintameno 1.1.	3 502 078,23	3 596 547,99
Lisäykset tilikauden aikana	66 250,00	3 271,80
Vähennykset tilikauden aikana		97 741,56
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 568 328,23	3 502 078,23

14 Annetut takaukset

		Alkup. määrä	31.12.2015
Annetut takaukset			
In. Vanh. ja Eläkel. tukiyhd. ry (kv. 03.05.2001 §. 45)/Uudelleenjärj.	Nordea	143 181	0,00
In. Vanh. ja Eläkel. tukiyhd. ry (kv. 05.09.2003 § 45)/Pappilantie 1	Valtion asuntorahasto	376 200	368 322,62
	In. Vanh. ja Eläkel. tukiyhd. yht.	519 381	368 322,62
Inergia Oy (kv. 03.07.2008 § 55) Inarin Lapin Vesi Oy:n osakekauppa	Osuuspankki 564142-83355705	420 000	52 500,00
Inergia Oy (kv 28.02.2013 § 23 ja khall 18.2.2013 § 68 vuoden 2013 erityisinvestoinnit	Kuntarahoitus 16624/13	1 100 000	916 670,00
Inergia Oy (kv 11.6.2015 § 26 ja khall 18.5.2015 § 188 kuntayritystodistusohjemaan	Kuntarahoitus 12017/16	2 000 000	
	Inergia Oy yht.	3 520 000	969 170,00
Inergia Lämpö Oy (khall 01.02.2010 § 44 ja kv 25.2.2010 § 11)	Osuuspankki	2 800 000	1 816 650,00
Inergia Lämpö Oy (kv.28.8.1999 § 59)	Kuntarahoitus Oyj	2 018 255	140 160,00
Inergia Lämpö Oy (kv. 20.9.2007 §75) Inarin kk:n kaukolämpö	Kuntarahoitus Oyj	12826/08 450 000	225 000,00
Inergia Lämpö Oy (kv. 6.4.2006 § 27) Saariselän Lämpö	Kuntarahoitus Oyj 12017/06 ja 12339/07	1 800 000	1 040 000,00
	Inergia Lämpö Oy yht.	7 068 255	3 221 810,00
Tunturiverkko Oy (kv 11.12.2014 § 69) Inarin sähköasemainvestointi	Kuntarahoitus 17667/15	1 800 000	1 800 000,00
	Tunturiverkko Oy yht	1 800 000	1 800 000,00
Inlike Oy (kv. 14.12.2006 § 83)/Action Park II	Svenska Handelsbanken 313130-6281166	600 000	330 000,00
Inlike Oy (kv. 06.04.2006 § 28)/Renlund	Svenska Handelsbanken 313130-6269898	177 000	78 123,24
Inlike Oy (kv 12.04.2007 §23) Paloasemat	Svenska Handelsbanken 313130-6163315	552 000	289 800,00
Inlike Oy (kv. 13.12.2007 §104) Linja-autoasema Oy:n osakkeet/Restel	Kuntien eläkevak. 20070482	136 000	67 990,00
Inlike Oy (kv. 13.3.2008 § 18)Ivalon Matkakeskus	Kuntien eläkevak. 20080225	934 000	582 620,00
Inlike Oy (kv. 13.3.2008 § 19) ent. Linja-autoaseman per.korj./Kiint. Oy In Kultapiisku	Kuntien eläkevak. 20080224	670 000	513 620,00
Inlike Oy (kv.25.02.2010 § 10)/Lainojen uudelleenjärj.	Kuntarahoituksen takaukset ent. Nordea	1 819 536	
*Inlike Oy (kv. 03.03.2005 § 31)/Varikkohalli	Kuntarahoitus 14628/10	556 000	352 137,00
*Inlike Oy (kv. 03.05.2001 § 45) Info-teknologiakeskus	Kuntarahoitus 14739/10	138 000	
*Inlike Oy (kv. 25.2.2011 § 10)	Kuntarahoitus Oyj 14930/10	73 000	
*Inlike Oy (kv. 30.05.2002 § 42)/Test Word/Mella 1	Kuntarahoitus 14773/10	377 000	251 340,00
*Inlike Oy (kv. 30.06.2005 § 66)/Action Park 1	Kuntarahoitus 14861/10	347 000	231 340,00
*Inlike Oy (kv. 25.02.2010 § 10) Kuntayritysohjelman		600 000	
Inlike Oy (kiinteistökauppa kv 2.3.2009 §29ja khall 16.2.2009 §70)/Tark.asema	Kuntarahoitus Oyj 13515/09	177 000	100 300,00
Inlike Oy (tonttikaupat kv 2.3.2009 §29ja khall 16.2.2009 §70)	Kuntarahoitus Oyj 13516/09	206 000	139 050,00
Inlike Oy (Peuravuonon saha kv. 19.5.2011 § 31)	Kuntarahoitus Oyj 15281/11	190 000	81 432,00
Inlike Oy(verotoimisto ja polar taitoa peruskorjaus kv. 1.3.2012 § 8)	Kuntarahoitus Oyj 15805/12	525 000	371 875,00
Inlike Oy (Indoor-hanke kv. 20.9.2012 § 40)	POP 564002-93111139	1 700 000	1 445 000,00
Kiinteistökehitys Inlike (Indoor-hanke II kv.25.4.2013 §41 khall § 136)	POP 564500-93000776 (2 750 000)	2 200 000	2 142 105,26
	Inlike Oy yht.	10 486 536	6 976 732,50
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv .03.05.2001 § 45)/Uudelleenjärj.	Nordea 173820-3775	3 108 954	0,00
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 14.12.2006 § 86)/ent. Lukion asuntola	Nordea 173820-3783	1 235 000	822 700,00
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.8.2007 §67) Jokikuja 10	POP 564142-833353031	100 000	60 000,00
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 20.9.2007 §74) Tavihaarantie	Kuntarahoitus Oyj 12663/07	755 668	720 090,00
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 14.2.2008 §12) Kielapolku	Kuntarahoitus Oyj 12927/08	1 496 000	1 122 005,00
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 12.6.2008 §41/Tilapäislaina	Kuntarahoitus Oyj	ei nostettu	370 000
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.1.2009 §22 ja khall12.1.2009§22)	Kuntarahoitus Oyj 13436/09	550 000	371 250,00
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 18.6.2009 §58) Saarikoskentie 6 (13938/09)	Kuntarahoitus Oyj 13938/09	1 660 407	1 465 774,00
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 23.6.2011 § 43) Anselmintie 2:n peruskorjauslaina	Kuntarahoitus Oyj 15595/11	450 300	443 139,00
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 20.9.2012 § 38) Ivalon asemakaava kortteli 40 t nro 1	Kuntarahoitus Oyj 16164/12	85 051	59 500,00
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv 28.2.2013 § 24 ja khall 18.2.2013 §81)	Kuntarahoitus Oyj 16846/13	405 000	401 628,00
	Inarin Vuokra-as.Oy yht.	10 216 380	5 836 086,00
Inarin Lapin Vesi Oy (kvalt. 4.4.02 § 22)	Nordea	703 333	
Inarin Lapin Vesi Oy (kvalt. 12.6.03 § 32)	Nordea	<u>708 667</u>	641 583,75
Inarin Lapin Vesi Oy (kvalt. 12.6.03 § 31)/Kunnalta siirtyneet	Kuntien eläkevakuutus 20010001	339 434	2 064,20
Inarin Lapin Vesi Oy (kv. 29.8.2007 § 68) Inarin jätevedenpuhdistamo	Kuntarahoitus Oyj 12612/07	640 000	336 000,00
Inarin Lapin Vesi Oy (kv. 20.9.2012 § 39)Inarin kk Nukkumajoen päävedenottamo	POP 564002-93109554	450 000	300 000,00
	Inarin Lapin Vesi Oy yht.	2 841 434	1 279 647,95
Saariselän Siula Oy (kvalt. 5.9.03 § 46 ja khall. 1.12.03 § 418)	Svenska Handelsbanken	2 200 000	1 259 249,14
	Saariselän Siula Oy yht.	2 200 000	1 259 249,14
Kalotin Oppimiskeskus-Säätiö (kv. 2.3.2009 §30 ja khall 16.2.2009 §71) investointi	POP	212 666	143 549,55
	Kalotin Oppimiskeskus-sätiö yht.	212 666	143 549,55
Nuoriso- ja luontomatkaillukeskus Inari Oy (kv. 20.4.2009 §38 ja khall 16.3.2009 §113)	Kuntien eläkevakuutus	170 000	68 000,00
Nuoriso- ja luontomatkaillukeskus Inari Oy (kv. 13.12.2012 § 61)	Kuntarahoitus 17211/14	250 000	212 500,00
Nuoriso- ja luontomatkaillukeskus Inari Oy (kv. 13.12.2012 § 61)		150 000	0,00
	Nuoriso- ja luontomatkaillukeskus yht.	570 000	280 500,00
Saariselkä Oy (kv. 13.12.2012 § 62)	Kuntarahoitus 17067/13	482 773	434 497,00
Saariselkä Oy (kv. 27.3.2014 § 18 khall 17.3.2014 §144)	POP 5640500-930000479	1 650 000	1 650 000,00
	Saariselkä Oy	2 132 773,00	2 084 497,00
Saariselän Hissit Oy	POP 564142-83363998	600 000	560 000,00
	Saariselän Hissit Oy yht.	600 000	560 000,00
	Kaikki yhteensä	42 167 425	24 779 565

15 Konsernituloslaskelman, -taseen ja – rahoituslaskelman laadintaperiaatteet 31.12.2015

1. Ohjeet

Inarin konserniin kuuluville tytäryhtiöille, kuntayhtymille ja muille yhteisöille on lähetetty tietojen keräämiseksi konsernikirje.

2. Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernista on laadittu täydellinen konsernitilinpäätös sisältäen konsernituloslaskelman, konsernitaseen ja konsernin rahoituslaskelman.

3. Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Kuntayhtymät on yhdistetty kuntayhtymäosuuden mukaisella määrällä.

4. Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen väliset olennaiset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet ovat eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

5. Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta seuraavista yhtiöistä: Saariselän Siula Oy ja MedInari Oy.

6. Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernitilinpäätöksen yhdistelyvaiheessa ei ole asunto-osakeyhtiöiden eikä kiinteistöyhteisöjen aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvoja oikaistu vastaamaan Inarin kunnan suunnitelman mukaisia poistoaikoja.

7. Vertailutiedot

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuonna 2015 jaettu uuden ohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Tilikauden 2014 vertailutietoja ei ole korjattu.

Vuosi 2015

LIKELAITOSTEN VAIKUTUS KUNNAN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN

(Tilapalvelu liikelaitos, Ruokapalvelu -liikelaitos, Kalatalouden kehittämisrahasto, Elinkeinot&kehitys Nordica ja Saariselän kehittämisrahasto)

	Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit		Kokonais- tarkastelu Tuloslaskelma kunnan tilin- päätyksessä
	Kunta	Liikelaitokset yhteensä	Kunta	Liikelaitokset yhteensä	
Toimintatuotot					
Myyntituotot, ulkoiset	1 107 050	183 493			1 290 543
Myyntituotot, sisäiset	601 495	2 301 083	-601 495	-2 301 083	0
Maksutuotot, ulkoiset	2 569 179	23 328			2 592 507
Maksutuotot, sisäiset	1 540	0	-1 540	0	0
Tuet ja avustukset	2 184 025	86 001			2 270 026
Muut toimintatuotot, ulkoiset	1 545 576	727 595			2 273 171
Muut toimintatuotot, sisäiset	36 283	3 345 194	-36 283	-3 345 194	0
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-23 792 391	-939 686			-24 732 077
Palvelujen ostot, ulkoiset	-18 658 376	-2 591 707			-21 250 083
Palvelujen ostot, sisäiset	-2 842 311	-30 797	2 842 311	30 797	0
Aineet, tarv. ja tavarat, ulkoiset	-1 845 751	-1 679 577			-3 525 328
Aineet, tarv. ja tavarat, sisäiset	-4 202	-3 643	4 202	3 643	0
Avustukset	-3 035 814	-236 342			-3 272 157
Avustukset, sisäiset	0		0	0	0
Muut toimintakulut, ulkoiset	-956 592	-149 495			-1 106 087
Muut toimintakulut, sisäiset	-3 299 654	-104 987	3 299 654	104 987	0
Toimintakate	-46 389 944	930 459	5 506 850	-5 506 850	-45 459 486
Verotulot	25 280 590	0			25 280 590
Valtionosuudet	22 730 875	0			22 730 875
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotuotot	28 192	70 399			98 591
Korkotulot, sisäiset	0	0			0
Muut rahoitustuotot	728 099	244 448			972 547
Muut rahoitustulot, sisäiset	0	0			0
Korkomenot, ulkoiset	-225 814	-143 705			-369 519
Korkomenot, sisäiset	0	0			0
Korvaus peruspääomasta	0	0			0
Muut rahoitusmenot	-3 377	-16 944			-20 321
Muut rahoitusmenot, sisäiset	0	0		0	0
Vuosikate	2 148 620	1 084 657	5 506 850	-5 506 850	3 233 277
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn. mukaiset poistot	-707 261	-1 057 492			-1 764 753
Pys.vast.arvonalentumiset	-85 733				
Satunnaiset erät					
Käyttöomaisuuden lahjoitukset	0	0			0
Tilikauden tulos	1 355 627	27 165	5 506 850	-5 506 850	1 382 792

Vuosi 2015

LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KUNNAN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN

RAHOITUSLASKELMA	Peruskunta	Liikelaitokset yhteensä	Toteutunut Koko kunta yhteensä	Eliminoinnit Kunta	Eliminoinnit Liikelaitokset	Rahoituslaskelma kunnan tilin- päätöksessä
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	2 148 620	1 084 657	3 233 277	5 506 850	-5 506 850	3 233 277
Satunnaiset erät			0			0
Tulorah.korj.erät	-130 600		-130 600			-130 600
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1 309 116	-4 306 371	-5 615 488			-5 615 488
Rah.os. invest.m.	32 163	109 098	141 260			141 260
Pys.vast.hyöd. luovutustulot	1 581 122	37 500	1 618 622			1 618 622
Toiminnan ja invest. rahavirta	2 322 189	-3 075 117	-752 928			-752 928
Rahoituksen rahavirta						
Antolainojen muutokset						
Antolainojen lisäykset	-66 250	0	-66 250			-66 250
Antolainojen vähennykset	0		0			0
Liikel.peruspo muutos sis.eliminointi		0	0			0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 680 000	1 680 000			1 680 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-950 301	-915 226	-1 865 528			-1 865 528
Lyhytaik.lainojen lisäys		0	0			0
Lyhytaik.lainojen vähennys		0	0			0
Oman pääoman muutokset		0	0			0
Muut maksuvalm. muutokset		0	0			0
Toimeksiant.var.ja po.muut.	140	0	140			140
Pitkäaik.saamisen muutos	0	0	0			0
Lyhytaik.saamisten muutos	-1 814 777	29 868	414 955	-4 112 429	-224 374	-3 921 848
Korott.pitkä- ja lyhytaik.muut.	-791 087	2 349 896	-641 055	227 962	4 108 840	3 695 747
		0				
Rahoituksen kassavirta	-3 622 276	3 144 538	-477 738			-477 738
Rahavarojen muutos	-1 300 087	69 421	-1 230 666			-1 230 666

16 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot

v. 2015 v. 2014

KPMG Oy AB

Tilintarkastuspalkkiot 11 513,20 8 416,50

Tilintarkastajan lausunnot

Tarkastuslautakunnan avustaminen 4 884,77 3 102,50

Muut palkkiot 636,50 1 105,50

Palkkiot yhteensä 17 034,47 12 624,50

17 Tilintarkastuskertomus 2015

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy
Koskikatu 27 B 304
96100 ROVANIEMI

Puhelin 020 760 3000
Faksi 020 760 3063
www.kpmg.fi

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Inarin kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Inarin kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutusvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kunnan liikelaitosten erillistilinpäätökset. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernihoito vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtävälueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Ivalossa 17. toukokuuta 2016

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

JHTT-yhteisö

Juhana Väärälä

JHT, KHT

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy, a subsidiary of KPMG Oy Ab, a Finnish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Y-tunnus 0740295-7
Kotipaikka Helsinki